ARTEFACTUL

Citește românește!

Susține autorii români prin cumpărarea cărților lor și promovarea acestora în rândul prietenilor tăi!

FANTASY # HORROR # SCIENCE-FICTION # HEROIC-FANTASY# FICTION

Colecția Science-Fiction

Mircea Liviu Goga
ARTEFACTUL

© 2018, Mircea Liviu Goga © 2018, Editura PAVCON

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României GOGA, LIVIU MIRCEA
Artefactul: povestiri / Mircea Liviu Goga. - București:
Pavcon, 2018
ISBN 978-606-8879-74-1

821.135.1

Comenzi:
Editura PAVCON, tel.: 031-100.80.70
0723.26.90.40
office@pavcon.ro
www.pavcon.ro
www.colectiasf.ro

Această lucrare nu poate fi reprodusă, parțial sau integral, fără acordul scris al deținătorilor de copyright.

Coperta: **George Ionescu** Editor: **Constantin Pavel**

ISBN 978-606-8879-74-1

MIRCEA LIVIU GOGA

Artefactul

Povestiri

Editura PAVCON
București, România, 2018

Completează-ți *Colecția Science-Fiction* cu:

 # 1 Extra-Terestrul
 # 2 Secretul emisferei
 # 3 Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța
 # 4 Scornituri spăimântătoare
 # 5 Rangkook
 # 6 Vendetta lui Ucigă-Toaca
 # 7 în anul 4000 sau O călătorie la Venus
 # *8* Erezia egumenului Glicherie
 # 9 Scurtă istorie a viitorului aristotelic - IVA 1
 # 10 Forțe ale Naturii, Moartea Vie
 # 110 tragedie cerească
 # 12Cetiți-le noaptea
 # 13 Marginea curcubeului
 # 14 Incredibila aventură a cuviosului Achim
 # 15 Praf
 # 16Manuscrisul episcopului Petronius
 # 17Steaua fulgurantă - IVA 2
 # 18 Un român în Lună
 # 19 Oameni pe care i-am cunoscut
 # 20 Sawtooth
 # 21 Rău de spațiu Omul fără nume
#22Prograd ia
 # 23 A doua Lună a Pământului
 # 24 Dialogul păsărilor
 # 25 Cumulonimbus deasupra Atlantidei
 # 26 Știință-Fiksn-Sovia
 # 35 Olympus Mons
 # 36 RSA - Noaptea lemurienilor
 # 37 Praf 2 - Atingerea sălbăticiei
 # 38 RSA - Auro Luck
 # 39 Războiul Celestinei
 # 40-49 Aripile Albastre
 # 50 Sânge, Metal și Speranță
 # 51 Decadența sufletelor noastre
 # 52 Povestiri spăimântătoare
 # 53 Forțe ale Naturii, Mrejele Focului
 # 54 Războiul Eleninei
 # 55 Casa din altă viață
 # 54Războiul Eleninei
 # 55 Casa din altă viață
#56Dinosauria
 # 57 Mercenarii 1 - Războiul pietrelor
 # 58 învățătorul
 # 59 Noaptea orașului ilustrat
 # 60 Praf 3
 # 61 Saurianul de metan - IVA 3
 # 62 Artefactul
 # 63 Casa fără cărți
 # 64 Apophis
 # 65 Parlamentul
 # 66RSA - Hora hoiturilor
 # 67Dragonul fără aripi
 # 68RSA- Judecata de Apoi
 # 69 Avatarii faraonului Tlâ
 # 70 RSA - România sub Asediu
 # 71 Efectul

Drumuri - și povești despre ele. Nu seamănă unul cu altul. N-au legături nicăieri. Am adunat câteva într-un volum intenționat eterogen, amestecându-le pe cele noi cu cele vechi în acest *melange* ce se dorește a fi mai cu seamă provocator. Lectură plăcută!

Autorul

HIPNOTIZATORUL

în fiecare seară, hipnotizatorul îi aștepta în sala de spectacol. Și ei veneau. Unii să se amuze, alții să se mire, alții să se înspăimânte de ceea ce urmau să vadă sau să trăiască. Hipnotizatorul îi aștepta răbdător să se adune, să se așeze, să umple întreaga sală. Era totdeauna îmbrăcat sobru, avea pe față un zâmbet plăcut, dar oarecum ciudat; câteodată saluta figuri cunoscute sau azvârlea priviri pierdute pe deasupra capetelor spectatorilor, ca și când ar fi urmărit în depărtare un alt spectacol, numai de el văzut. în cele din urmă, murmurul sălii înceta și spectacolul putea să înceapă.

Atunci, hipnotizatorul ridica brațele. Din câteva gesturi reușea să facă pe fiecare să intre în transă. Când toată lumea era gata, la sugestia lui începeau să vadă sau să-și aducă aminte. Hipnotizatorul îi plimba departe, în trecut; le arăta propriile vieți anterioare, îi

trimitea în istorie, să afle adevăruri despre orașe pierdute, despre bătălii și regate. Apoi le arăta libertatea de-a fi ei înșiși, puterile existente în fiecare, toate lucrurile pe care le-ar putea face dacă s-ar mobiliza suficient. îi plimba prin viitor, prin

universuri paralele, făcându-i conștienți de lucruri care li se părea că le știau deja, dar de care niciodată în viața obișnuită nu-și aduceau aminte. Ii ridica și-i cobora printre gândurile lor de taină, îi făcea să vadă înălțimile și ascunzișurile vieții.

La sfârșit îi trezea - și toți se frecau la ochi gata să revină în realitatea cenușie a măruntelor experiențe cotidiene. Aplaudau și plecau. Ieșeau comentând sau clătinând din cap - unii disprețuitori, alții nelămuriți sau neîncrezători - pe ușa largă a sălii, către străzile cufundate în noapte.

Și totdeauna Hipnotizatorul rămânea singur pe scenă, întrebându-se dacă la sfârșitul spectacolului îi trezea cu adevărat.

...Sau abia atunci îi adormea?...

PREGĂTIRILE

Noaptea, somnul meu seamănă cu un tigru. El sare peste toate obiectele din odaie, se scufundă în oglindă de unde iese o clipă mai târziu strălucind aidoma Lunii și răspândind șiroaie și picături de cristal licăritor pe podea. In urma pașilor lui se împletesc printre mobile șiruri uleioase, fosforescente, de parcă prin camera mea ar umbla în fiecare noapte melci. Somnul se mistuie apoi în pereți; mai târziu, îl întâlnesc înotând în cada plină cu apă. Aseară l-am auzit iar vorbind pe cel a cărui sufragerie se află lipită de dormitorul meu. în fiecare zi vorbește tot mai tare - și desigur că știu de ce, deși el nu va recunoaște niciodată pentru că e un om foarte orgolios. Vecinul locuiește singur. Uneori, tigrul somnului meu trece pe lângă el și-l văd răsucindu-se prin propriul lui somn, speriat. Dar poate dormi fără grijă: alta e prada. Aceasta apare abia în clipa când tigrul se urcă pe acoperișurile orașului. Stăpânitor, el își întinde peste întreaga lume ghearele de fum, cască și începe pânda cea lungă.

De-atâtea nopți, neliniștit, aud cum pică apa la chiuvetă. în bloc, inundațiile sunt tot mai dese. Și eu am fost

tentat să las uneori robinetul deschis de-a binelea, așa cum fac alții. Mă stăpânesc cu greu, dar ziua în care nu voi mai putea să rezist tentației nu e departe. Cel mai des asta se întâmplă după miezul nopții. Dacă mă trezesc, constat că în bloc toată lumea se mișcă, foșnește: se aud uși trântite în cele mai imposibile locuri, mai ales în locurile în care pereții nu au uși. Noaptea, oamenii umblă în toate sensurile prin camere, prin holuri, pe casa scărilor. O singură dată am fost curios și am ieșit. Vecina de sus cobora cu brațele încărcate de un imens buchet de nuferi. Cresc noaptea din țevi și îngroapă ca într-un covor oriental chiuvetele și căzile de baie. Eu îi arunc direct pe geam, dar alții sunt mai grijulii în ceea ce privește curățenia din fața blocului. Vecina de sus e o femeie bătrână și bolnavă și m-a făcut să-mi fie rușine de faptul că ea, mișcându-se așa, cum putea, ducea nuferii la tomberon - iar eu, tânăr și puternic, îi arunc pe fereastră. De-atunci, am început să duc nuferii la tomberon, ca toată lumea.

Noaptea, din tavan începe să picure apă. O aud prelin- gându-se pe pereții care au devenit, cu timpul, sfărâmi- cioși. Câteodată scrijelesc pe ei semnele tainice pe care le știu din demult.

Atunci tot blocul tremură și mă trezesc că sună la ușă domnul Iordan, de la parter, rugându-mă să mă potolesc.

Uneori îl invit la mine în odaie și rămânem multă vreme nemișcați împreună, ascultând. Când îi ofer o cafea - căci se mai întâmplă și asta - ne amuzăm adunând cu linguriţele lintița verde din cești. O primăvară uriașă și veșnică

ne bântuie locuințele, împodobindu-le vegetal. „Crezi că va veni?" - întreabă domnul Iordan, iar eu dau din umeri, fără să știu ce-aș putea să-i răspund.

Domnul Iordan dă glas unei întrebări care stă, într-un fel sau altul, pe buzele tuturor. îl privesc trecându-și mâinile peste fața ce-și pierde, pe zi ce trece, trăsăturile. Și trăsăturile mele se șterg încet, ca luate de-o apă, iar când stau în fața oglinzii mă paște cheful de-a mă juca recompunându-mi din imaginație vechiul chip. Uite - îmi zic - aici a fost nasul. El era lung și cărnos și avea o culoare pe care deja nu mai reușesc să mi-o aduc aminte. Aici erau urechile - dar asta a fost demult, când auzeam cu totul alte lucruri decât acum; nici nu mai știu cu cât timp în urmă.

Și tot așa, până mă plictisesc...

Se topesc culorile de pe lucruri și somnul meu

care seamănă unui tigru pornește din nou să-și așeze ghearele peste oraș. Oare ce va prinde în noaptea asta? Cu un etaj mai sus, o zăresc pe doamna Prodan. S-a îmbrăcat toată-n negru. Se privește-n oglindă. Vrea să știe cum va arăta văduvă, când bărbatul ei va muri în sfârșit. Bărbatul ei nu e bolnav, dar dânsa se privește în oglindă în fiecare noapte de ani și ani - și se îmbracă în negru. Apartamentul lor are trei camere. Doamna Prodan, când nu se privește în oglindă, trece în ultima cameră, acolo unde peste zi nu intră niciodată. E o cameră prăfuită și plină de pânze de păianjeni. Are două fotolii și doamna se așează pe unul din ele. Stă totdeauna cu spatele la fereastra astupată cu

ziare vechi, pe care știrile se transparentizează. Acolo e o liniște deosebită, căci pânzele de păianjen sunt atât de vechi și de groase încât înecă orice tentativă de sunet. Soțul o ceartă, căci doamna se întoarce de acolo plină de praf și purtând în păr mirosul unei amintiri tulburi și de neînțeles. In camera aceea doamna îmbătrânește: când iese, își dezvăluie totdeauna în jurul ochilor sau gurii un rid nou. E singura cameră din tot blocul în care nu ajunge niciodată apa.

Razele Lunii sfâșie și perdelele domnului

lancovici. Domnul lancovici își inundă cel mai des apartamentul. II umple de apă după ce, mai întâi, astupă toate crăpăturile. Apoi se dezbracă în slip, înoată, geme și plânge fericit. Mângâie zidul plin de mătasea broaștei și murmură ceva. Sunt umbre peste tot - domnul lancovici nu aprinde lumina niciodată; doar Luna strălucește peste imensitatea apelor calde din apartament. O singură dată m-a invitat să înotăm împreună și atunci am înțeles cât de fantastic de întinse pot fi apele din acel apartament. Apele trec prin vreme și creează un pod către oceanul care se întindea aici cu milioane de ani în urmă. Oricum, asta a fost explicația pe care mi-a oferit-o domnul lancovici, iar eu nu prea știu dacă trebuie s-o iau de bună sau nu. De acolo, din apartamentul inundat, Luna arăta mult mai mare: era un glob roșu care ocupa aproape jumătate de cer. „Oare va veni?" - m-a întrebat și domnul lancovici într-o dimineață, dar n-a mai repetat în nicio împrejurare întrebarea.

12

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

Ieri mi-a înmugurit mâna stângă. Probabil, peste câteva zile, mugurii vor plesni pe la cusăturile lor cleioase; nu mă doare nimic, atâta că am din ce în ce mai multă nevoie de apă. Alți vecini sunt deja verzi - până și bătrânei doamne Vasilescu i-au dat doi lăstari. Primăvara cea lungă ne câștigă încet, ca o dragoste

inexorabilă.

în urmă cu două nopți și-a făcut pentru întâia oară apariția un animal ciudat. Era foarte înalt și avea gât lung și un cap minuscul. Orașul zăcea înecat într-o ceață sumbră: animalul a ridicat gâtul deasupra cețurilor ce staționau la mică înălțime și a țipat de câteva ori, speriind tigrul somnului meu, care pândea pe acoperiș. Acesta a dat cu gheara, ceața s-a despicat și stafia animalului a pierit de parcă nici n-ar fi fost. Am crezut că mi s-a părut, dar a doua zi, domnul Prodan mi-a confirmat cele văzute și mi-a arătat animalul într-o carte de paleontologie. Mie, însă, mi se pare că animalul nu putea fi altfel decât ni l-am fi putut închipui...

Domnul luga, de la etajul trei, se plânge că are sângele plin de lipitori. Noaptea, lipitorile se trezesc și se desprind de pereții venelor și arterelor. Atunci, domnul luga se sperie și soția lui îi pune ventuze, să stabilizeze lipitorile. Cât despre fiul lor cel mai mare, într-o dimineață s-a trezit transparent. Arăta ca un vas de sticlă și în el se clătina lichidul la fiecare mișcare. Am putut observa câteva meduze și chiar patru peștișori. De-atunci, puștiul pleacă la joacă cu mănuși și mascat.

Dar asta nu va mai dura mult. Azi, domnul Stratilat mi-a spus că a găsit dimineața scările pline de nisip marin

și de cochilii de scoici. Pe domnul Stratilat nu-l mai recunosc decât după mersul un pic săltăreț, de când trăsăturile chipului i-au dispărut complet.

Noaptea e din ce în ce mai lungă. Ea persistă în jurul blocului de parcă timpul s-ar dilata sau ar exista un timp tăinuit care se strecoară printre clipele prezentului. In ceea ce mă privește, cred că ultima idee e cea justă, dar în bloc părerile sunt împărțite. Doamna Prodan crede că ar fi văzut, nu demult, sub razele Lunii, marea întinzându-se în jurul nostru până la orizont. Dumneaei se jură că era o liniște de mormânt și doar câteva țipete stranii tulburau liniștea apelor; târziu, două făpturi cu aripi ca de liliac ar fi traversat rapid discul Lunii. Nu știu ce să cred; în ceea ce o privește pe doamna Prodan, dânsa e sigură că pietrele acelea care poartă amprenta unei tălpi omenești și provin dintr-un strat ce datează din Carbonifer, aduse de mine astă vară de pe șantierul arheologic, sunt chiar urmele ei. N-am cum s-o contrazic: în piatră se vede întipărită până și cicatricea operației pe care doamna și-a făcut-o acum doi ani la piciorul stâng...

De aceea, cred că lucrul pe care-l așteptăm toți se va petrece din clipă-n clipă. în seara asta, vecinii pregătesc o inundație de proporții. Vor participa la ea robinetele tuturor apartamentelor. Eu încă rezist tentației, deși oamenii au ajuns, din această pricină, să mă privească reticent. Luna deja a răsărit și, prin

ceață, aud strigătele acelui animal bizar. Vine tot mai aproape, pe străzile pustii ale orașului, scoțând chemări cărora nu ai cum să nu le dai

14

curs. Tigrul somnului meu încă n-a pornit în călătorie; stă ascuns în dulap și tresare la strigătele care parcă i-ar ocupa, treptat, spațiul ființei. Ies pentru ultima oară pe balcon și jos, la baza blocului, simt cum încep să se spargă de cimentul zidurilor primele valuri. Orașul se șterge treptat, aidoma unei himere.

Sunt singur. în clădire, deasupra și dedesubtul meu, vecinii tropăie, foșnesc, fac ultimele pregătiri. în ceea ce mă privește, mărturisesc că mi-e destul de greu să părăsesc locurile astea cu care m-am obișnuit.

Din tavan pică apa. Curând, în apartament va ploua de-a binelea și lucrurile se vor înveșmânta într-o culoare lividă ce nu le aparține. Ploaia îmi va șterge ultimele trăsături ale feței împreună cu formele și culorile obiectelor, încleștez mâinile înverzite pe balustrada balconului, căci balconul tremură și se leagănă din ce în ce mai tare. Pe balconul vecin îl zăresc pe domnul lancovici în costum de baie. Plânge fericit - și gura lui plină de bale cască pe o față albă, lipsită de organe de simț.

Blocul se mișcă. S-a smuls din fundații.

Plutește.

Ne întoarcem acasă!

15

ÎNTÂLNIRE FANTASTICA

Ciudate-s blestemele întunecate ale apelor...

îmi unisem vocea cu ceilalți meseni care se legănau beți pe scaune și puteau îngrozitor.

— Hei, pescarule!

Intrase Omul Verde. își roti privirea peste capetele chefliilor întâlnind destule uitături ostile, apoi își căută drum către mine.

— Bine-ai venit, Omule Verde!

Noului sosit nu-i plăcea să i se spună „Omul Verde"; așa că ultimele cuvinte anulară, practic, binețea.

— Te caut - rosti el morocănos.

— Auziti, băieți? mă întorsei eu către marinari. Mă caută Omul Verde. Am ajuns, se vede, o celebritate...

Marinarii râseră, unul îl arătă cu degetul pe

intrus și râseră iar.

— N-am ajuns încă în halul în care lumea ar putea să-și bată joc de mine - șuieră Omul Verde, apoi se aplecă și mă apucă de braț: hai să ieșim de-aici. Am ceva să-ți spun.

— Mă simt bine - refuzai eu invitația încercând să-mi

*

eliberez brațul. N-am nevoie de nimeni. »

16

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

Omul privi nehotărât în jur.

— Să știi că nu plec - îl înfruntai eu. Iar dacă vrei să rămâi, trebuie să-mi dai de băut.

— Ți-ai luat nasul la purtare - mă preveni omul.

— Ascultă, ripostai, tu ai nevoie de mine, nu eu de tine!

Cel căruia se obișnuia, prin bălți, să i se spună Omul Verde datorită uniformei sale de pădurar și paznic al apelor, făcu chelnerului un semn.

— Trebuie să vină cineva - mi se adresă. Apoi, către ospătar: băiete, adu băutură pentru amândoi...

— Ei? mă prefăcui eu interesat.

— Spuneam că trebuie să vină cineva. Un grangur...

Omul Verde se așeză lângă mine și continuă:

— Strict confidențial, pricepi? Unul mare de tot! Vrea să vadă fluviul, ostroavele negre și

bălțile pline de papură. Dar mai ales vrea să prindă pește.

— Ei, și? mă făcui eu că nu înțeleg.

— Ce dracu'? Ești sau nu cel mai bun pescar din sat?

— Firește că sunt, Omule Verde...

— Du-te dracului! înjură enervat, apoi reveni: am nevoie de tine. De puterea ta, dacă vrei. Ajută-mă! Oamenii ăștia trebuie să prindă pește!

— Crezi c-am să-i opresc eu?

— Nu fă pe tâmpitul! mă apostrofă. Ești singurul care cunoști locul acela plin de pești... se zice că pe fluviu există un făgaș al apei unde poți aduna peștii cu lopata. II cunoști, nu-i așa? Sigur că da! Niciodată nu te întorci de pe fluviu cu barca goală, fără măcar un pește.

17

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— întotdeauna doar cu un pește - rostii calm. Și adău- gai: refuz!

— Te vom plăti bine... gândește-te!

— Gândește-te tu. Nu sunt invitații mei.

— Dar...

— Aici nu poate exista un „dar" - i-o întorsei eu. Ce crezi că vor spune peștii aceia dacă le voi dezvălui taina în fața oricărui imbecil? Ce-ar gândi despre mine? îți închipui că mă voi mai putea uita vreodată în ochii vreunui pește?

Pădurarul mă privi uluit, neștiind dacă

vorbesc serios sau în bătaie de joc.

— Uite, - îi explicai - eu, când îi prind, o fac cu sufletul curat, înțelegi? Iar peștii sunt fericiți să-și dea viața pentru mine. Ati auzit, băieți? mă întorsei eu către marinari. Ati auzit ce-mi cere?

Se făcu liniște.

— Vrea să-i arăt locul unde trăiește peștele fluviului - continual eu. E însetat de sânge și de măceluri. Simte nevoia să ucidă și vrea să-i arăt locurile pline de pești.

— Stați... stați... se bâlbâi Omul Verde, speriat. Eu nu vreau nimic, eu... sunt un simplu intermediar...

Se ridică un marinar bătrân, apucă o sticlă și izbi fulgerător în masă. Apoi trase mâna și toți văzură limpede vârfurile sidefii și ascuțite ca niște brice ale cioburilor. Apucă o astfel de rămășiță și se apropie meticulos de pădurar.

— Eu nu vreau! urlă acesta, apoi se răsuci și o zbughi spre ieșire. Cineva îi puse piedică. Izbucniră râsete. Ma

rinarul cel bătrân îl urmări până lângă ușă, unde-1 ajunse și-i grăbi dispariția printr-o lovitură de picior.

— Pescuitul va avea loc probabil mâine - gândii eu, cu voce tare.

— Ce tot spui acolo, pescarule? râse bătrânul marinar, obosit. I-am auzit și eu. Vor să meargă

pe cheiul vechi.

— La castel? tresării eu, brusc interesat.

— Chiar la castel. Ai grijă de peștii tăi, pescarule! Ai mare grijă, să nu ți-i fure...

— Peștii sunt viața mea - zâmbii eu.

— Atunci e viața ta în joc. Ascultă! Așa-i că în fiecare zi pescuiești câte... hm...

— Un pește - îl completai eu, prefăcându-mă că nu-i observ stânjeneala. Da. în fiecare zi câte unul. Așa e bine. Așa vom putea supraviețui.

— Și niciodată n-ai prins doi pești în aceeași zi?

— Ba da. Dar am aruncat unul înapoi în apă. Făceam sport: eu învățam să trăiesc în apă, iar peștele să respire aer. Așa am ajuns cel mai bun pescar.

— Infailibilă metodă - se hlizi bătrânul. Mă face să mă gândesc la tinerețe. Pe-atunci, învățam tot felul de lucruri. Iubeam scoicile. Poate n-ai să mă crezi, dar când întâlneam câte un recif acoperit de stridii, opream săptămâni de zile corabia și încercam să-nvăț secretul cochiliei.

— Și ai reușit?

— Nu sunt sigur. Privind mereu scoicile, se întâmpla cu mine ceva: uitam să vorbesc. Poate acesta e secretul cochiliei, dar n-am nicio certitudine, mă înțelegi? După două

săptămâni de claustrare, veneau alți nu inari, trimiși de căpitan, să mă ia de-acolo. Eu nu pricepeam ce vor. Le priveam buzele mișcându-se, îi auzeam, dar nu-i înțelegeam. Și-mi trebuiau alte săptămâni, două sau mai multe, pentru a-mi recuceri lumea.

— Bătrâne, mă hotărâi deodată, nu cumva mergi mâine să pescuim împreună?

— E mare peștele? zâmbi el ciudat.

Mă înfiorai ca de o presimțire.

— Da, mâine vom pescui un pește mare. Cel mai mare pește. Atât de mare încât de mii de ani umblăm printr- însul, căutându-i gura și visând la oceanul de dincolo.

— Atunci, vin - zâmbi iar marinarul unui gând. Și peștele se va împotrivi el, oare?

— Se va împotrivi - făcui eu, cuprins din nou de presimțirea sumbră.

— Și există, sigur există oceanul de dincolo?

— Nimeni n-a putut încă să-i dovedească inexistența - rostii sentențios.

♦

— Atunci, vin - repetă marinarul. Dar nu cumva ai nevoie de o momeală, pescarule isteț? Brațele ți-s tari și ochii cutezători. Dar peștele nu e un urs, să-l aștepți lângă vizuină și să apeși pe trăgaci. Oare nu de aceea mă chemi?

Am râs și l-am privit drept în ochi: — Marinarii mai știu să înoate?

* * *

Stăteam pe malul fluviului și bateam cu picioarele apa. Deasupra noastră, castelul își înălța zidurile crăpate și grinzile ciuruite de carii. Lângă mine, bătrânul marinar așeza în cârlig o bucățică de carne.

— Spune-mi, pescarule, - vorbi el în cele din urmă - cine te-a învățat să prinzi pește? Ai avut un tată? O mamă care ți-a mângâiat fruntea când să adormi și ți-a șoptit povești cu mrene uleioase și știuci lacome? Spune, pescarule, cine te-a învățat să furi viață din viata adâncurilor?

— Peștele nu se prinde decât cu forța - am replicat. Dar nu trebuie să-ți simtă puterea; gândul tău e cel ce se va apleca să-l conducă printre ape spre cârligul undiței sau spre ochiurile de năvod. Să-1 conducă fără ca măcar să bage de seamă. E o artă conducerea peștelui. Pentru a putea duce la capăt o astfel de trudă, trebuie să visezi mult, să lupți - auzi, marinarule? Mai ales cu somnul să lupți. Pescarul n-are voie să doarmă niciodată: el poartă peștii spre o țină anume...

— O poate face oare cântând, ca flautistul din Hamelin? întrebă marinarul.

— Aș! replicai. De unde-ai scos asta? Peștele se conduce în tăcere. Din apă în aer se pășește fără un sunet. Sau, cine știe? Poate că tăcerea universului nostru e cântecul lumii din adânc. Și invers.

începui să fredonez încetișor o melodie,

— Taci! se supără marinarul. Ai să sperii peștii.

— Vine Omul Verde - arătai eu cu mâna spre un punct al malului.

21

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

Intr-adevăr, pe drumul șerpuitor apăruse Omul Verde, în urma lui mergeau zece indivizi îmbrăcați ca de sărbătoare.

— Vin spre castel - rostii. Vin să prindă pește.

— Să-i prindem, deci! zâmbi marinarul.

— Sunt gata prinși - dădui eu din umeri. Nu, nu m-am înșelat, vin încoace.

Bătrânul se ghemui deodată în sine; parcă aerul s-ar fi transformat brusc într-o povară teribilă.

— Doamne! gemu el speriat.

— Poftim?

— E printre ei... oh, are să se întâmple, fără îndoială, ceva rău!

— Ce vrei să spui?

— E printre ei cineva - rosti el precipitat - ca o cochilie ascunsă. Nu, zadarnic, n-ai s-o vezi. Nici eu n-o văd. Dar o simt. E un semn al apei. Uite! Uite!

— Hm! Curios! E tânără...

— Si crudă. Crudă - accentuă bătrânul. »

— Prostii.

— Ai să vezi - ridică bătrânul un deget în aer. Ai să vezi... e semnul oceanului...

Aducea cu un mag bântuit de o viziune.

— Lasă asta - dădui din mână a lehamite. Să le ieșim în întâmpinare. Vreau să mă distrez puțin pe socoteala lor.

Omul Verde apăru drept în fața noastră. Ne salută alene, apoi mi se adresă rânjind:

— Ai venit să-ți prinzi peștele?

Se întoarse către ceilalți:

t

— El e pescarul. Celălalt, e doar un fost marinar...

— Observ.

Omul ne privi curios pe sub ochelari.

— Iar ei - continuă Omul Verde prezentarea - ei sunt cei de care ți-am vorbit aseară, pescarule!

— Eu sunt Orbius - se recomandă cel cu ochelari. Sunt directorul unei întreprinderi unice. El e Ararat, fiul meu. Ea, Arca...

— încântat - zâmbii. Ați venit să prindeți pește?

— Da. Am auzit că pe-aici, prin fluviu, există pește. N-am mai văzut de foarte mult timp cum arată peștele proaspăt scos dintre ape...

Și mă privi încă o dată, foarte amănunțit, peste ochelari.

— Să ne răspândim - întrerupse discuția Omul Verde. Să pregătim undițele. Apoi, aplecându-se către mine, șopti în așa fel încât străinii să nu audă: poate ar trebui să ne înveți, totuși, câte ceva din vrăjile tale... Arca a insistat... crede că te-a mai întâlnit undeva, nu știe însă unde...

Zâmbii.

— Nu. Eu n-am venit să prind pește. Azi am să las în pace fluviul.

îi întorsei spatele și mă îndepărtai agale. Un strigăt mă făcu să mă răsucesc pe călcâie și să privesc în urmă. Unul din cei zece zărise ceva în apă.

— Un pește! Un pește! Doamne, ce pește!

23

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

Ne repezirăm toți spre mal. Jos, chiar sub noi, la câțiva metri, luceau undele. In locul acela malul era înalt, din cărămidă rămasă în urma unui zid prăbușit. Marinarul privi înaintea mea și se întoarse galben la față.

— E regele peștilor - șopti el gâtuit. Nici marea, nici oceanul n-au găzduit vreodată un astfel de trup între apele lor!

Mă aplecai peste parapet și zării jos o umbră uriașă, gheboasă și nemișcată.

— Să-l prindem! ridică vocea Omul Verde, risipind fascinația clipei.

Toți se precipitară cu ochii sticlind

înfierbântați către uneltele de pescuit. Orbius, primul, azvârli undița drept în fața peștelui. Acesta nu păru să remarce momeala.

— Ce facem? Nu vrea să muște! gemu Omul Verde, frângându-și înciudat mâinile.

— Trebuie prins! Trebuie prins neapărat! se agită Arca.

Mă țineam de-o parte, dar simțeam că multă vreme nu voi rezista chemării. Acolo era un pește, iar eu mă știam pescar. Puteam să încerc. Trebuia să încerc. Totuși, mândria...

Marinarul înțelese în ce dilemă intrasem. Se apropie de mine cu ochi rugători.

— Nu încerca! Te rog! Nu e peștele tău...

— Dar ar putea deveni - i-o întorsei.

— Nu va deveni al tău niciodată.

— Dar al cui?

Marinarul ridică mâna, arătând-o pe Arca. începui să râd.

24

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Sunt sătul de superstițiile tale până-n gât. Uită-te la mine, mă simt puternic și am mintea plină de gânduri agere. Voi învinge peștele! Auzi? II voi învinge!

Omul Verde se învârtea în jurul nostru și asculta fericit discuția.

I

— Spune-mi - se repezi el - ai nevoie de ceva, pescarule?

— Mergi în beciurile castelului - i-am răspuns - și scoate de-acolo un lanț lung de ancoră. Mai scoate și o suliță lungă, cu lemnul bun și vârf ascuțit și întoarce-te cu ele aici.

Omul Verde se repezi spre ruine. Ii făcui semn marinarului să se-apropie și ne aplecarăm iar peste luciul apei.

— Nu fi prost - se tângui marinarul. Acest pește nu e ceea ce crezi! E o unealtă a unei lumi despre care știm încă prea puține. Privește-1 cum stă nemișcat; ce pește poate să stea într-atâta nemișcat încât să-l asemeni cu o stâncă dezvelită de reflux?

— E un pește deosebit - am admis eu. Dar nu trebuie să ne speriem de necunoscut.

— Oare e viu? Crezi că e viu ?

— Doar l-am văzut mișcând prin apa întunecată...

— Dar acum nu mai mișcă. A mișcat până când cineva s-a hotărât să-l prindă.

— Nu înțeleg; de ce te temi? zâmbii eu. Doar ai spus că peștele nu-mi aparține. Și chiar îl voi dărui Arcăi după ce-1 voi prinde.

— Nu e nevoie - rosti mohorât marinarul. Peștele e de pe-acum al ei.

25

ARTEFACTUL Mircea Liviu Goga

Se întorcea Omul Verde. îmi întinse lanțul și sulița.

— Leagă sulița de lanț - îl sfătuit

Omul se conformă. Apucai apoi sulița cu o mână și lanțul cu cealaltă, ochii cu atenție și slobozii lovitura. Apa plescăi sec, apoi se auzi încă un sunet, mult mai slab și mai înfundat. Peștele păru că zvâcnește înainte. Ridicai lanțul și lovii din nou.

— E un pește strâmb, un pește cum n-a mai crescut niciodată în lumea Soarelui!...

Dar vocea marinarului nu mă mai putea opri. Azvârlii sulița de oțel a treia oară și zării peștele ridicându-se greoi către suprafață, cu burta albicioasă în sus.

— Va trebui să nu-ți mai privești de-acum fața în oglinda apei - rosti marinarul. Va trebui să te ferești de năluci, ca niciodată oceanul să nu-ti cunoască adevărata față!

Oamenii se repeziră să apuce peștele de operculi, de coadă și de aripioare și să-1 scoată în fața soarelui.

— N-are importanță - strigai eu, răutăcios. Nu credeți în ceea ce vă spune bătrânul, căci iată cum apele se dau în lături din fața voastră! Apucați peștele cu nădejde și aduceți-1 pe uscat!

— Va trebui — zise iar marinarul - ca voi toti să vă

I

despărțiri pentru totdeauna de ape; să umblați pe munți și câmpii și să vă feriți de ochiurile bălților și de râurile care, după cum bine știți, n-au niciodată întoarcere!

Oamenii trăseseră peștele aproape de mal și solzii lui uriași sclipeau deja în aerul umed și fierbinte. Arca se aplecase să-i ajute. Toți râdeau, înnebuniți de atingerea prăzii.

26

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Va trebui - reîncepu marinarul - să faceți pe țărm un foc uriaș, tot atât de uriaș ca peștele ăsta. Să-i spintecați apoi burta alburie și să ardeți măruntaiele și carnea până nu va mai rămâne nici măcar cenușa din ele. Doar așa cel ce și-a anunțat sosirea nu vă va mai recunoaște niciodată.

— Aiureli! îl întrerupsei eu. Ridicați peștele cu nădejde, căci încă nu s-a născut nălucă să împiedice asta!

Deodată, Arca întinse mâna stângă spre botul uriașului pește și bluza plesni la cusătură, lăsându-i umărul dezvelit. Pe umăr zărirăm, și eu și marinarul, o cochilie minusculă, încrustată parcă în pielea albă.

— Alelei! strigă marinarul, ridicând mâinile spre cer. Oare pe cine am izbutit să supărăm? Ce ființă de dincolo de noi ne îmbie cu cărări? Se întoarse către mine, gesticulând: iată, pescar nebun, semnul oceanului pe umărul acestei fete crude! Ea te va purta până la noapte în urma firului meșteșugit care va lega lumile!

Arca se întoarse și-l privi parcă batjocoritor, apoi continuă să tragă de marele pește până

când, unindu-se, reușiră să-l scoată cu totul din liniștea undelor.

Și Soarele se oglindi în solzii cleioși și în scoica de pe umărul fetei, la fel de aprig și de calm în același timp. Tăceam, simțind cum o amorțeală stranie urcă din firea apei către mine. Eram obosit fără să fi muncit mai nimic.

— Intră algele-n tine! Văd cum urcă și-ți îmbrățișează inima - susură vocea marinarului. Fugi, depărtează-te de mal!

27

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

M-am supus mai mult instinctiv. Omul Verde vorbi:

— Să mergem la castel. Știu acolo niște încăperi cu acoperișurile încă neprăbușite. Vom putea încropi o vatră și ciopli frigări lungi din inimile unor crengi de arin.

Porniram. Marinarul mă ținea de braț, parcă temân- du-se să nu mă piardă.

— Pescarule - șopti el. Trebuie să prinzi un pește…

— Dar am prins unul - rostii eu, nervos.

Siguranța mea începuse să se clatine.

— N-ai prins niciun pește. Trebuie să prinzi un pește până la apusul Soarelui.

— De ce vrei să prind un pește? De ce vrei să prind neapărat?

— Nu știu. Avem nevoie de o ființă care să ne

lege de pământ... și de fluviul de deasupra...

— Eu nu prind nimic până nu-mi dovedești.

— Nu pot să-ți dau dovezi foarte clare - mă întrerupse el. Dar am colindat toate mările și am văzut multe lucruri. Și-mi cunosc instinctul; ceea ce vezi nu e totuna cu ceea ce este.

Ajunsesem deja la castel.

— Pescarule, - zise marinarul - nu mai e mult și va apune Soarele. Timpul trece iute. Amintește-ți de scoica din umărul acestei fete. Oare nu e o dovadă? Oare nu te-ai simțit mai bine când te-ai depărtat de fluviu?

Intr-adevăr. Mi-amintit că, de îndată ce mă îndepărtasem de apă, oboseala aceea stranie pierise. Pe moment, nu dădusem atenție faptului.

28

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Fie - murmurai. Fie. Sunt nevoit să mă încred în tine. Voi prinde un pește. Și voi aștepta încă un semn din partea fluviului, un semn care să-mi îndrume pașii acum șovăielnici.

Ochii bătrânului se luminară.

— Ascultă, - zise - aruncă undița de departe; nu te apropia de apă cu niciun preț. Voi veni din când în când la tine, să-ți aduc vești.

Ne-am strâns mâinile bărbătește, apoi m-am întors ți- nându-mă departe de mal, până lângă dig. Am azvârlit undița și am așteptat. Așteptai

mult timp, dar nimic nu clintea suprafața fluviului. Pluta părea împietrită. După o jumătate de oră, auzii pași înapoia mea. Mă întorsei speriat, dar nu era decât bătrânul.

— Ai prins ceva?

— Nimic.

Bătrânul trase cu ochiul spre soarele ce se abătuse către apus și oftă neliniștit.

— Poate se va îndura fluviul.

— Ce fac ceilalți? întrebai. >

— Fac focul și pregătesc frigări pentru carnea marelui pește. Iată că deja se înalță fumul - arătă el către ruine. Te las. Vreau să văd ce se mai întâmplă. Ai grijă ce faci.

II salutai și începui să privesc iarăși pluta. Soarele cobora într-una către orizont. Razele lui deveneau tot mai oblice. Pe ape, nimic nu se mișca. Peste aproape un ceas, reveni bătrânul.

— Au făcut focul și au prăjit o parte din carnea marelui pește - zise el. Acum întind pături și ștergare pentru ospăț. N-ai prins nimic?

— Nimic.

— Poate se va îndura fluviul.

Și plecă iar. Cercurile înserării se strângeau tiptil de-a lungul și de-a latul albiei. Soarele se sprijini în buza dealului de pe celălalt mal. Umbra mea părea nemăsurat de lungă și de

violetă. După încă un ceas, bătrânul apăru iar în spatele meu.

— Ce-i de făcut? șopti el. N-ai prins nimic și în câteva minute Soarele va dispărea. Cei din castel au prăjit tot peștele, s-au ospătat pe săturate din carnea lui, s-au șters cu ștergarele și au băut apă rece. Dar apa nu le-ajunge pentru spălat, așa că unul dintre ei a pornit cu gălețile spre fluviu...

— Bătrâne, asta înseamnă că azi am prins, totuși, un pește. Nu vezi că nu mai trage nimic? Fluviul hotărăște!

— Nu hotărăște fluviul, ci tu! N-ai putere destulă. încearcă să-ți închipui că peștele cel mare n-a existat; și, ca-n alte dăți, împinge prin puterea ta peștele în fața undiței. Mai ai puține secunde. încearcă. Trebuie!

încruntai sprâncenele și mă concentrai. Razele soarelui mai spânzurară o clipă pe buza dealului, după care se stinseră. Dar în aceeași secundă pluta se scufundă, atrasă spre adâncuri de botul unui pește mărunt, argintiu, pe care-1 ridicai afară printr-un zvâcnet ușor din închietura mâinii...

30

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

* * *

— Ia, pescarule! Ia, gustă! E și peștele tău!

Refuzam mereu mâinile unsuroase ale lui Orbius, care-mi împingeau pe dinainte bucăți mari de pește fript.

— Ia, pescarule! rosti și Ararat. Ai fost cel mai cutezător și mai ingenios dintre noi. Te-ai bătut cu peștele și meriți de-acum să mănânci din carnea lui.

Refuzai iarăși, cu un gest sigur, mâinile întinse ale lui Ararat.

— Hai, pescarule, gustă peștele, gustă-1 - murmură Arca.

îi priveam buzele roșii ce se rotunjeau pe trupurile cuvintelor și m-am imaginat sărutând-o cu sălbăticie. Apoi m-am ridicat scuturându-mă și m-am apropiat de o fereastră îngustă și fără geam. Marinarul se ridică, la rândul lui, și mă ajunse.

— Ai făcut bine că n-ai gustat nimic - spuse el.

— De ce nu s-a întors cel plecat după apă? îl întrebai. Poate ar trebui să mergem să-l aducem.

— De-atunci au mai plecat doi inși în căutarea lui. Nu s-au întors nici ei.

— Atunci, cu atât mai mult ar trebui să mergem să-i căutăm.

— Ba, cu atât mai mult ar trebui să rămânem aici - ac- centuă bătrânul cuvântul „aici". Nu te încrede în puterile tale chiar atât de mult.

— Puterile omului sunt nelimitate - rostii nemulțumit.

— Fără îndoială - spuse bătrânul. Dar nu sunt și singurele puteri nelimitate ale lumii.

— Ce vrei să spui?

— Semnul - arătă cu luare-aminte către Arca. Semnul apei.

* * *

Rămăsesem cinci: eu, Orbius, Arca, Ararat și bătrânul marinar. Priveam tăcuti către foc. In cele din urmă, bătrâ- nul sparse liniștea ce stăruia între noi.

— Cei plecați nu se vor mai întoarce. Oare nu cumva mai așteaptă pe cineva?

Arca îl privi lung, străbătută de un tremur nervos.

— De ce, marinarule? De ce spui asta? Dacă vrei, hai să-i căutăm. Să-i căutăm cu totii!

»

— Ești rece și crudă - răspunse marinarul. Ești toată o apă rea, care încearcă să-și aducă victimele aproape. Când ne-am numărat, te omisesem cu bună știință. Dar acum, văd că mă- nșel. Tu cuprinzi infinitul, iar noi, ăștia, patru, adunați lângă tine, nu putem modifica valoarea infinitului. Pe urma ta pășește tot adâncul, tot ce se poate numi adânc: spațiul și timpul îngenunchează în ființele pe care le porți. Ființe ce, ele între ele, nici nu se știu. îl vezi? - mă arătă bătrânul cu degetul. E singurul dintre noi

care te poate iubi. Are o inimă destul de largă ca să te cuprindă. De aceea îl dorești. Vrei să-i căutăm pe cei ce s-au pierdut? Fie! Să-i căutăm! Dar știu bine unde pot fi găsiți și tu știi

de asemenea. Vraja i-a dus pe firul negru al apei până lângă dig. Acolo așteaptă o eliberare, sau o cale nouă. Vezi? Te cunosc mai bine decât îți închipui!

Arca se ridicase în picioare, privindu-ne mohorât.

— Sunteți singurii care încă n-au plecat spre apă - vorbi într-un târziu. Iată, - arătă spre Orbius - îl recunoașteți? De multe veacuri caută un țărm. A venit din adâncuri să pescuiască în lumina Soarelui, sperând că ființa aceea pe care o va prinde îl va putea înlocui odată. Iar tu, pescăriile, ai putea să fii acea ființă. Pe vremuri îl chema altfel - se întoarse ea din nou către Orbius. *Oamenii spun că ar fi orbit privind în zările apelor Potopului și căutând un munte, fără să știe că muntele călătorea, de fapt, împreună cu el.* Iar azi - ridică Arca vocea - la glasul meu apele se vor tulbura iar - și vrăjit va fi omul care mă ascultă! Și vă voi arăta drumul ascuns al adâncului, cum i l-am arătat si celui mai vechi marinar; eu sunt pedeapsa și fericirea lui și a voastră...

— O, fată crudă, - vorbi îndârjit bătrânul marinar - nu fluviul ne așteaptă, ci tu! Tu ai arătat această mare nadă a apelor printre noi. Ne-ai pus să gustăm peștele cel neadevărat, dar noi n-am făcut-o, ne-am ținut deoparte...

— Știu - șovăi o clipă Arca. Dar acum asta nu mai are importanță.

— In tine, - continuă bătrânul - nu-i așa? In tine vrei să ne cuprinzi. Vraja ta, singura, ți-i carnea cea vie și sărată, căci mâncând din pește, ei din carnea ta au mâncat; mai târziu, înțelegând, au vrut să se rupă de tine, dar n-au putut...

33

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Tu ce spui, pescarule? se întoarse către mine Arca și începu să se dezbrace. Mă iubești?

Căzu cămașa la pământ și sânii străpunseră aerul care păru să urle. Pe piept avea tatuate, sau poate doar desenate, alge vinete, negre și roșii. Umerii purtau scoici mari, cu reflexe amărui de ape stătute.

— Mă iubești? repetă ea. Apoi căzură și pantalonii largi de pânză albă. îi privii coapsele și gambele acoperite cu solzi tari, aurii, care se răreau treptat până sub pântec.

— Mă iubești, nu-i așa?

— O sirenă - vorbi răgușit marinarul. Semnul de aur al apelor! Capodopera mărgeanului și a

spumei de val! O sirenă!

— Voi - spuse sirena - veți pomi împreună cu mine în adâncul apei. Am venit să vă iau. Și meii ales pe tine te vreau, pescarule! De mult te visez, te presimt...

Sirena începu să cânte încet și păși înainte. O urmai ca în transă, împreună cu marinarul. Nu știu cum am ajuns la malul fluviului. Aici, sirena se opri o clipă.

— Pentru a trece într-acolo, e nevoie de cântec - râse ea copilărește, dezvelindu-și dinții ca de mărgean.

— Peștele! urlă, trezit la realitate, bătrânul.

— Nu - rostii. O doresc. Am dorit-o, inconștient, din- totdeauna...

Bătrânul marinar se repezi asupra mea, dându-mă peste cap în nisip. îi simții mâna stângă alunecând către buzunarul în care înghesuisem, învelit într-o frunză lată, peștele cel mic.

34

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Nu! strigai. Arca! Arca!

Dar peștele se afla de-acum în mâna bătrânului, care-1 flutură extaziat prin aer. Arca scoase un țipăt zărindu-1 și se trase înapoi.

— Nu mă atinge!

Apoi o rupse la fugă către fluviu, urmată de Orbius, de Ararat și de toți cei căzuți sub vrajă.

Printre ei îl zării o clipă și pe Omul Verde, apoi apa se închise deasupra lor, născând un val uriaș care se rostogoli pe malul nisipos până lângă mine.

Când totul s-a liniștit, m-am întors trist către bătrânul marinar.

— O doream, o iubeam, voiam să merg cu ea! De ce ai făcut asta?

Bătrânul deschise palma. între linia vieții și cea a norocului am recunoscut una din scoicile de pe umărul sirenei.

— Când ai luat...?

Bătrânul mă privi tăcut.

— Crezi că o voi putea aduce înapoi?

Bătrânul păstra aceeași tăcere.

— Spune ceva! Cum ai căpătat scoica asta? O voi putea rechema? Spune-mi ce să fac!

îmi introduse încet scoica în buzunarul de la piept al cămășii.

— Vorbește! strigai eu.

Atunci bătrânul a scris ceva pe nisip. Multe zile, trecând prin locul acela, aveam să găsesc scrijelită urma dege-

telor Iui, urmă care părea că încearcă să sfideze ploaia, vântul și efemerul nisipului.

Și nu știu dacă bătrânul a vrut să-mi arate ceva anume, sau literele s-au înșiruit, pur și

simplu, întâmplător sub degetele lui, în așa fel încât să formeze cuvântul „CANT"...

36
ZĂPEZILE ACESTEI IERNI

Peste crângul pustiu, vântul imagina arpegii și fiecare copac părea că scoate o notă aparte,

cățărându-și sonoritatea de lemn către norii plumburii și joși care înăbușeau de mai multe dimineți nuanța obișnuită a cerului. Femeia a făcut doi pași, rotindu-și privirea peste grătarele trun- chiurilor. Bărbatul își lipise palmele de unul dintre copaci. Pe coajă se lățeau pete cenușii, carbonizate, care, privite de la distanță, dădeau impresia că arborele fusese marcat pentru a fi tăiat ulterior de vreo companie forestieră.

— Urmele astea - a rostit el distrat. Copacii memorează incendiul. Amintiri arse peste alte amintiri.

Femeia se întoarse și-l privi lung. Un zâmbet subțire îi înmuguri în colțul gurii. E frumoasă - o cântări bărbatul. Și știe și ea asta. Este expresia, exponentul unei lumi frumoase și perfecte. Până și aici, în pădure, a venit îmbrăcată după ultima modă. Nu le-ar fi permis copacilor s-o întâlnească altfel.

— Veșnic romantic, Frederich - a îngânat ea și zâmbetul i s-a lățit. Ești un copil. Să știi - adăugă - că nu-mi plac copiii. Mă calcă pe nervi.

Și-a aranjat cu un gest cochet gulerul hainei. Ochii ei, de un albastru ațâțător, percutant, îl scrutau cu oarecare nerăbdare.

— Ce vrei să spui? a mormăit Frederich, frecându-și palmele de trunchi.

— Nimic. Te murdărești.

Tăcură o vreme.

— Și - a tărăgănat el - erau chiar atât de periculoși?

Femeia îl privi surprinsă și ridică din umeri.

— Habar n-am. Probabil. Da, cred că da.

— Nu poate fi adevărat - spuse el. Inventăm pretexte, cuvinte care să apere goliciunea faptului împlinit. I-am ucis și poate n-aveam nevoie s-o facem. Nu știm cine sunt, de unde au venit, ce doreau de fapt. Dar noi i-am ucis din orgoliu, din setea de a rămâne singurii stăpânii ai lumii noastre.

— Nu știu - i-a cântărit ea atentă cuvintele. O invazie e, totuși, o invazie.

„O invazie - interveni agitat, nu se știe de ce, scriitorul - e o stricare a unui mecanism perfect și ingenios, rod a zeci sau chiar sute de generații. Dragi cititori, feriți-vă de invazii. Ele perturbă ordinea lucrurilor. Ca și când într-o odaie mobilată după ultimul răcnet al modei ai introduce un scaun stil Ludovic al XV-lea".

— Și totuși - a îngânat Frederich - ei nu arătau a scaun Ludovic al XV-lea.

— Ce spui? s-a mirat femeia.

— Nimic. Mă gândeam, Laura. Dar dacă nu

erau ființe, ci mesaje?

Femeia râcâi copilărește cu vârful cizmei cenușa. Printre copaci trecu un tremur, o pală subțire, diafană, de vânt.

— Nu m-am gândit - a revenit ea după o vreme. La asta nu m-am gândit. Dar ce rost ar fi avut? Cochetezi cu idei lipsite de fond.

— Fondul - s-a strâmbat el - a fost distrus. Și forma. Ne-a mai rămas speculația, care...

— La ce bun? l-a întrerupt femeia și s-a lipit neglijentă de un copac alăturat.

Frederich a oftat și a ridicat privirea spre cer. Și-a scuturat palmele de cenușă, apoi a executat un gest evaziv.

— Cum arătau? întrebă deodată.

— Ca niște frunze. Un cercetător... îl cunoști parcă și tu, v-am văzut odată bând împreună o cafea... a observat un lucru curios. în anumite zone ale pădurii, frunzele copacilor nu cădeau toamna, așa cum ar fi fost firesc.

— Și i-a descoperit...

— Da - aprobă ea. Erau răspândiți pretutindeni și semănau cu frunzele de stejar. Mimetism, probabil. Dar nu știau că toamna frunzele trebuie să cadă...

Formau - își zise Frederich - un alt anotimp. Un anotimp fals, căci toamna propusă de aceste ființe neterestre nu se încadra în tiparele lumii noastre și, ca atare, nu putea să ne aparțină. O altă toamnă, a unei lumi străine, o toamnă în care pe copaci gânditori trăiesc frunze gânditoare, o toamnă nouă ce venise să ni se ofere,

iar noi am

respins-o; cu frunzele ei străine, cu priveliștea ei străină. Nu - își cenzură el brusc imaginația. Nu erau frunze. Erau oameni, oameni ascunși în frunze, având brațe și inimi de frunze. Dar nu erau frunze, iar noi de-asta i-am și ucis, din acest motiv am incendiat cu aruncătoarele de flăcări pădurea. I-am ars pe toți pentru vina uriașă de a nu fi frunze...

— Mergem?

Vocea femeii l-a făcut să tresară.

— Poate că nu doreau să ne distrugă - a rostit el neconvingător. Nu doreau să ne invadeze. Așteptau, pur și simplu, așteptau aici, pe copaci.

— Ce-ar fi putut să aștepte? se miră ea.

— Știu eu? Ne observau și așteptau să-i înțelegem sau să ne înțeleagă...

— Nu ne putem permite - a replicat femeia. O invazie este, totuși, o invazie. Oricum s-ar fi prezentat...

Suntem prea perfecți ca să cercetăm - își zise Frederich. Trăim pe o insulă... pe o...

— Mergem? a repetat ea. Mi-e frig.

Frederich privi din nou către cerul plumburiu. Un strop alb alunecă spre pământ ca o lacrimă înghețată pe un obraz inexistent.

— începe să ningă. în curând, cenușa va fi acoperită de zăpadă - spuse.

— Da, ninge. Au anunțat și prin radio. Se pare că va fi o iarnă grea, cu multă zapadă. Asta e foarte bine. îmi place iama, mai ales când cade multă zapadă.

40

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

Cei doi porniră încet către clădirea institutului, care se schița undeva peste vârfurile arse ale copacilor. Fulgii alunecau învârtejindu-se, amestecați intim și iar despărțiți, din ce în ce mai multi, ca un potop alb, rece și proteguitor.

Rana pădurii se va închide curând -își spuse Frederich. Va veni primăvara și cenușa va rodi ghiocei și tot felul de alte flori. Va veni primăvara și ni se va părea firesc și vom uita de existența altor lumi care ne cheamă, care ne trimit știri de neînțeles și frunze purpuriu-gălbui. Și ne vom iubi și vom merge la cinema și ne vom plimba prin pădure. Ordinea lucrurilor va fi totdeauna cea dorită de noi. Și vom privi și la stele, doar pentru a ne amăgi că avem acolo, pe cer, o strajă *a* fiecărui suflet, cum povestește o străveche legendă. O legendă despre aprinderea și stingerea stelelor și oamenilor.

— Laura - rosti cu voce tare. Laura, cred că te iubesc...

— Când eram copil - vorbi ea fără să-l ia în seamă - îmi plăcea să prind fulgi în palmă și să-i

privesc topindu-se. Asta mă făcea fericită și parcă mai puternică decât toată iama.

— încearcă - zâmbi el.

Ea își scoase cu un gest scurt mănușile din piele fină și ridică palmele. Apoi, după o clipă, le coborî și le întinse către bărbat.

Frederich privi fulgii albi lipiti de pielea catifelată a palmelor. După un timp, ea își ridică ochii, iar el citi acolo atâta spaimă, atâta uimire și neajutorate încât făcu un pas înainte și o prinse de umăr.

41

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Să plecăm - șopti ea. Să fugim!

O ajută să-și scuture fulgii care alunecară *intacți* către pământ și să-și strecoare din nou mănușile peste mâinile învinețite de frig. Porniră apoi, lăsând urme clare în zăpezile de un alb fluid ale acestei ierni noi, zăpezi despre care și Frederich și Laura știură că *nu se vor mai topi niciodată...*

ARTEFACTUL

— Ai găsit aur?

Să întrebi pe un locuitor din zonă dacă a găsit aur era cam la fel cu a întreba un cioban dacă face brânză. Mă aflam într-un sătuc lângă Brad, centrul teritoriului aurifer al Munților Apuseni. Aici, până și copiii, când mergeau la scăldat, luau cu ei o sită să strecoare nisipul râului. Pulberea de aur era apoi vândută la bănci sau pe la micii trepăduși care cumpărau, ajutând omul să nu mai trebuiască să se deplaseze la oraș - totul, desigur, contra unui oarecare comision. Dar Lenți lucrase în mina veche, înainte de-a fi închisă, după nouăzeci. Existau și mineri care găseau pepite frumușele reușind să le scoată afară pe furiș. Rar, dar se întâmpla. Mai des găseau gogoloaie argiloase cu fire de aur concentrate în interstițiile pământului; pe vremea comuniștilor, când le găseau, le az-vârleau peste îngrăditura securizată din jurul exploatărilor către vreo viroagă de ei știută și le recuperau după program. Mai încoace, după 1990, cam toate minele s-au închis, considerându-se nerentabile. Lenti fusese o vreme

șomer, apoi nici atât. Făcea agricultură de subzistență, mai căuta aur prin albiile râurilor și căra marfă aprovizionând un magazin sătesc privatizat, folosind mașina lui veche pe care o cârpea mereu cu ciurucuri, din lipsă de piese noi. Acum zâmbea ciudat și se uita la mine.

— Dacă am găsit aur? Păi, nu prea m-am îmbogățit, dacă asta vrei să știi. Nu zic că n-am vrut. Au fost printre noi si câțiva norocoși. Până la urmă, e cum ti-e scris. Dar *o* să-ți arăt ceva, de aur. Știi, în piatra muntelui se ascund multe lucruri ciudate. Lucruri vechi. Am găsit cristale... o mulțime de cristale frumoase. Am păstrat pe-aici câteva, am si vândut multe... »

— Mi le-ai arătat.

— Ihâm. Vrei niște vin? Aseară am destupat o dami- geană. Decât s-o mai trag în sticle, mai bine o beau repede, să n-apuce să facă floare. Vrei?

Nu puteam și nici nu voiam să refuz. Era miezul zilei, mergea un șpriț rece înainte de masă. Dinspre bucătărie, mirosul mâncării pe care o pregărea Herta, nevastă-sa, îmi ațâțase simțurile. Lenți turnă fără grabă în pahare și instală în mijlocul măsuței dintre noi sifonul scos din frigider.

— E frumos pe la voi - am zis.

— Hai noroc. Da, e frumos, dar...

Am ciocnit și am golit pe nerăsuflate paharul.

— E multă sărăcie. „Munții noștri aur poartă,

noi cerșim din poartă-n poartă". Știi cântecul.

44

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Voiai să-mi arăți ceva - îl iscodii. *

Se ridică și merse la un dulăpior. Se întoarse ținând un obiect învelit într-o cârpă.

— Uite - zise. Asta n-o s-o explice niciun savant de la voi din București.

»

Așeză obiectul pe masă și dădu cârpa la o parte. O piatră de mărime medie, o bucată smulsă din inima muntelui. O piatră oarecare.

— întoarce-o puțin.

Am răsucit-o și am înlemnit. Acolo, prins pentru eternitate în rocă, din ziua aceea îndepărtată în care aceasta se formase, am descoperit ceasul. Un ceas de aur, bărbătesc, lipsit de mecanismele ce se prefăcuseră demult în rugină, fără geam, dar păstrând cadranul de pe care cifrele se sterseseră.

— Asta... - am spus, nesigur - ai găsit în mină?

— Da. Nu l-am arătat la prea multi, știi cum era înainte, venea Securitatea peste tine și te ridica pentru te miri ce. Până se lămureau, stăteai o săptămână sau două la beci si mâneai bătaie ca hoții de cai. Mai întâi am vrut să-l duc

» 1

la muzeu, dar asa un lucru nu convine nimănui. Ce să caute un ceas acum zeci sau sute de milioane de ani? îl făceau pierdut...

Lenți umplu iar paharele, ciocnirăm și

băurăm. Pipăiam obiectul, încredințat că nu poate fi vorba de un fals. L-am mai răsucit puțin și pe spatele lui mi s-a părut că observ un lucru care mi-a tăiat pentru o clipă respirația. Brusc, mi-am amintit.

* * *

Pe Adrian îl cunoscusem când amândoi eram studenți și ne împrietenisem foarte repede. Am trăit împreună vremuri frumoase, de la chefuri cu fete pe genunchi până la nopți pierdute în discuții filosofice interminabile. Ii plăcea, mai ales, să vorbească despre timp; esența lui, motivul pentru care există, cum s-ar putea defini și cum e generat. Mai târziu, după ce am terminat studiile, am continuat să ne vedem. Amândoi ne-am căsătorit, iar soțiile noastre au devenit și ele bune prietene. Mergeam uneori împreună cu familiile, seara, în oraș; alteori, ne vedeam doar noi doi în vreun bar și ne retrăgeam în separeu.

— Uite, - mi-a spus într-o astfel de seară - geologia, în final, tot cu timpul se ocupă. Un timp care pare mort, încremenit. Dar s-ar putea să nu fie atât de mort pe cât ne închipuim noi. Până la urmă, tot n-am putut să ofer timpului o definiție. Mă preocupa asta în facultate, ții minte? O, am citit o groază de interpretări. De la timpul ca dimensiune, cum a pretins Einstein,

până la timpul cuantificat și la teoriile care pretind că, de fapt, el nici măcar nu există. Până la urmă, poate Meister Eckhart, marele maestru spiritual din secolul al XIII-lea, avea dreptate. „Timpul este cel care împiedică lumina să ajungă la noi. Nu există obstacol mai mare în calea lui Dumnezeu decât timpul". Așa a spus.

— Asta e deja filosofie - am comentat. Speculație. Speculațiile sunt gratuite.

46

— Nu chiar. Pentru lumină, timpul nu există. La viteza luminii timpul îngheață. E un paradox. Viteza luminii e cheia unei lumi infinit înghețate, în care nu se întâmplă nimic pentru că toate lucrurile s-au întâmplat deja.

— Mă rog. Dar nu putem atinge viteza luminii.

— Cine știe? Până la urmă, geologia oferă uneori dovezi stranii.

— Ce dovezi? m-am arătat interesat.

— Artefacte care nu-și au locul acolo unde sunt găsite. Fii atent. Pe la sfârșitul secolului nouăsprezece, într-o mină din Colorado au fost descoperite oase umane și săgeți de aramă. Stratul respectiv se afla la patru sute de metri adâncime și avea o vechime de vreo sută treizeci și cinci de milioane de ani.

— Poate-au greșit datarea. Sau erau vizitatori

extraterestri.

— Vizitatori extratereștri vânând cu săgeți de aramă? Fii serios! Da, există și descoperiri care pot fi puse pe seama unor vizite. Ciocanul londonez, de pildă. Un ciocan găsit într-o mină din Anglia, vechi de vreo patru sute de milioane de ani. Are o compoziție ciudată, nu putea fi creat de industria noastră.

— Păi, vezi?

— Nu de industria actuală - a continuat Adrian, fără să mă bage în seamă. Dar poate peste câteva zeci sau sute de ani exact asta va fi compoziția metalului folosit la fabricarea cleștilor si ciocanelor. Prin America, într-o rocă veche de sute de milioane de ani au fost găsite resturi ce

păreau să fi aparținut unui obiect care producea scânteie, o brichetă sau o bujie. într-o gresie veche de aproape două sute de milioane de ani s-a descoperit un clopot. Tot în Anglia, dintr-un bloc de cărbune, a apărut un lănțișor de aur. în Africa de Sud au fost găsite sute de bile asemănătoare celor de rulment. Unele, incizate. Vârsta probabilă: două miliarde opt sute de milioane de ani. E o listă întreagă.

— Unele puteau fi aduse de extraterestri - am insistat. Au trecut pe aici și au plecat.

— Si celelalte? »

— Alte civilizații umane. Poate au evoluat și alte ființe aidoma nouă, care au dispărut, s-au distrus. Mă rog, nu oameni. Reptilieni, sau ce naiba or fi fost.

— Ar fi ciudat.

— De ce?

— Pentru că...

S-a oprit să-și aleagă cuvintele.

— Mai sunt și scheletele. Oase umane descoperite la adâncimi imposibile. Cranii de om modern descoperite în Germania, prin secolul nouăsprezece. Vechime: douăsprezece milioane de ani. Oase umane prinse în cuarț, în Nevada. Vechime: o sută optzeci de milioane de ani. Craniu uman și oase umane găsite în Pennsylvania, într-un strat ce datează de două sute optzeci de milioane de ani. Amprente de pași omenești printre amprente de dinozaur. Și altele, multe altele. Toate astea nu aparțin unei singure perioade, unui singur moment istoric. Sunt îm-

prăștiate peste tot de-a lungul timpului, de-a lungul ultimelor cinci sute de milioane de ani. Poate chiar mai mult, cine știe, dacă ne gândim la bilele alea din Africa. Astăzi, asemenea descoperiri sunt puse la index sau distruse, pur și simplu, pentru că nu se încadrează în istoria

oficială a lumii. Pot fi multe despre care nu aflăm nimic. Dar și cele care se cunosc sunt suficiente. E ca și când omul a tot apărut pe pământ, odată la două-trei milioane de ani; a lăsat ceva urme și a dispărut. Și nici măcar urme importante. Ar trebui să găsim și altceva decât mărunțișuri, dacă ar fi vorba despre civilizații întregi. Ca să nu mai vorbim de faptul că unele dintre obiectele descoperite par să genereze în privitor imagini ciudate. Ca și când ar putea lega între ele perioade istorice depărtate...

— Am citit undeva - mi-am amintit - că o șină de tren »
lăsată la aer se transformă în praf de rugină în șase mii de ani. Așa că nu te aștepta să rămână mare lucru după o civilizație.

— Artefactele pot fi acoperite de cenuși vulcanice sau alte fenomene naturale și conservate acolo. Nu se degradează dacă rămân izolate de exterior. Si mai e ceva: omul »
exploatează resursele Terrei, iar petrolul și cărbunele nu se refac în doar câteva milioane de ani. Totuși, noi am găsit zăcămintele intacte. Scoatem antracit vechi de trei sau patru sute de milioane de ani, golim zăcăminte metalifere formate pe vremea dinozaurilor și pungi de petrol formate dracu' știe când. Dacă au trăit pe-aici alte civilizații, ar fi trebuit să nu mai găsim nimic din toate astea.

Și să descoperim, în schimb, urme de exploatare sistematică.

— Deci, - am zâmbit - tot de extraterestri e vorba.

— Imposibil. Extraterestrii nu ar fi mers desculți în urma turmelor de iguanodoni și n-ar fi vânat cu săgeți de fier sau aramă. Iar scheletele găsite sunt ale unor oameni moderni. Acei oameni, când trăiau, arătau exact ca noi.

— Atunci?

— Nu știu. Nu înțeleg nimic. Cine să înțeleagă?

Și-a privit ceasul.

— E cam târziu, mâine am multă treabă.

— Ce ceas e ăla? am întrebat. Nu te-am mai văzut cu el.

— L-am luat din Turcia, nu-i mare lucru de capul lui, doar că are carcasa de aur. Paisprezece carate. A vrut ne- vastă-mea, eu le prefer pe cele electronice. Astea, mecanice, mi se par primitive și inexacte. Ei, mergem?

— Dă-mi-1 puțin să-1 văd.

Era, totuși, un ceas drăguț, iar pe spate avea gravate literele A si M.

— Ce înseamnă?

— A, nu știu. Dar s-au potrivit pe numele noastre. A de la Adrian și M de la Maria.

— Poate a inventat cineva mașina timpului. Ce-ar fi să-l cauți pe individ?

— He, he! O să-l caut.

Ne-am despărțit râzând și nu ne-am mai văzut vreo trei săptămâni. Apoi, într-o seară, ne-am

întâlnit pe o stradă lăturalnică.

50

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Să stăm undeva, vreau să vorbim - mi-a zis.

Am fost de acord, nu mă grăbeam cine știe ce. Am descoperit în apropiere o mică terasă și am comandat câte-o cafea.

— Ce mai faci? Credeam că o să mă mai suni.

— O, - a răspuns - nici n-am prea stat prin oraș. Am fost în munți, trebuie să cartografiem niște zăcăminte. Treabă de rutină, dar locurile mi-au plăcut foarte mult. Și oamenii au fost de treabă. Tii minte ce-am discutat ultima dată?

— Firește - am râs. Despre descoperiri imposibile.

— Am găsit ceva. E de pe un site, l-am printat.

A scos din buzunare câteva file și mi le-a întins. Am citit: „în fiecare an, sute de oameni dispar în mod misterios. Nu vorbim despre cei a căror dispariție se încheie de multe ori cu o anchetă și un proces, ci de acele dispariții care se petrec în fața unuia sau mai multor martori care declară apoi că persoana în cauză s-a „șters", pur și simplu, din realitate. Pare incredibil, dar uneori nu dispare doar o persoană, ci un grup întreg. Asemenea întâmplări bizare, cum a fost dispariția unui regiment într-o ceață bizară, pe o colină din Turcia - caz binecunoscut, petrecut la începutul

secolului nouăsprezece și pe care vi-1 vom prezenta ceva mai jos - fac deliciul amatorilor de senzațional. De la avioanele și vapoarele pierdute în Triunghiul Bermu- delor până la ștergerea din realitate a vreunui individ care-și plimba câinele prin parc, toate țin să sfideze orice explicație rațională".

51

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

I-am înapoiat hârtiile.

- Si?

— N-ai terminat de citit.

— Palavre. Cum poți să dispari, așa, din realitate? Și unde au dispărut, într-un univers paralel?

— Eu cred - a zis grav Adrian - că au dispărut în timp.

— Unde, în timp?

— In trecut sau în viitor.

— E posibil - am zis doar așa, să nu-1 contrazic. E posibil.

— Mai cred - a continuat - că toată această civilizație a noastră modifică într-un fel structura timpului. Poate conștiința, când numărul persoanelor

conștiente trece de un anumit prag critic, schimbă ceva, probabilistic. Modificăm, local, parametrii realității. Până la urmă, în timp și poate și în spațiu încep să apară breșe, fisuri, nu știu cum să le spun. Deodată, o persoană dispare din fața noastră îmbogățind, uneori, cu un artefact sau două, rezultatele prospecțiunilor arheologice.

— Adică, urmele alea de care am vorbit ar fi...

— Urme ale unor reprezentanți ai civilizației noastre, azvârliți în timp. Sunt puțini, sunt rari. Aruncați în epoci diferite. Cei mai multi mor acolo, singuri. Alteori, când ajung mai mulți într-un loc sau, mai bine zis, timp, se organizează. Dacă există și femei, vor avea, o vreme, urmași, care apoi se sălbăticesc, treptat, și dispar.

— Cred că ar fi ciudat să mă trezesc într-o dimineață în Jurasic - am zâmbit.

52

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— O, mie mi-ar plăcea. Doar sunt geolog.

— Adică, asa, fără o cafelută dimineața, fără televizor sau internet și fără gura beștelitoare a vecinei de la etajul trei? Mă scuzi, monșer! Nu m-aș adapta.

— He, he, din cât te cunosc, ai sfârși repede mâncat de vreo lighioană...

Am continuat discuția pe marginea unor subiecte banale. înainte de-a ne despărți, la

plecare, Adrian mi-a zis, râzând:

— Mă întorc în munți. Dacă dispar pe-acolo conform teoriilor mele, o să-ti trimit un semn!

— Mulțumesc, dar mai bine revino sănătos. Stai mult?

— O săptămână. Spune-i Ninei (asta era nevastă-mea) s-o mai sune și ea pe Maria, să-i țină de urât.

— O să-i transmit. Pa!

— La revedere.

A fost ultima dată când l-am văzut. Salvamontiștii i-au căutat trupul săptămâni întregi. Abia după patru luni autoritățile au confirmat descoperirea întâmplătoare a unor resturi umane pe fundul unui aven. Nimeni nu le-a analizat cu atentie si nimeni n-a cerut un test ADN. Toată

I t

lumea a considerat că nu pot fi decât rămășițele prietenului meu, mai ales că alături se afla, sfâsiat, rucsacul cu obiecte personale. Dosarul a fost clasat, iar Maria a plâns mult și i-a încasat asigurarea de viață. De atunci m-am gândit de multe ori la el - și totdeauna cu tristețe.

Până azi.

* * *

Lenți mă privea fără să înțeleagă de ce tăceam atâta. Am respirat adânc, am golit paharul cu vin și-am zis agale:

— De când o fi piatra asta?

— Cam pe unde-am găsit-o eu, jos, în mină, inginerii ziceau că zăcământul se formase de vreo sută și mai bine de milioane de ani. Ei, ce zici?

— Ce să zic? Păstreaz-o. Cred că valorează mult. Dar ar trebui să o arăți tuturor. Fă-i poze, trimite-o-n lume, pe internet.

— Nu-i așa? M-am gândit și eu. Să te uiți și pe spatele ceasului.

— Sunt două litere - am zis. A si M. Adrian si Maria.

— Poftim?!

I-am spus povestea, apoi am concluzionat:

— Era un spirit aventuros. Mă bucur pentru el că n-a murit în avenul ăla.

— Adică, a plecat așa, în trecut? Chiar e ceasu' lui? - se minună Lenti.

»

— Da. A promis, mai în glumă mai în serios, că dacă dispare îmi va trimite o dovadă. Nu știu cum s-au potrivit lucrurile, dar a reușit.

— L-a ajutat Dumnezeu - a oftat Lenți. Ce-o face ne- vastă-mea, n-o fi terminat de gătit?

Se ridică, deschise usa către bucătărie si se clătină orbit. M-am ridicat și eu și l-am ajuns din urmă, privind peste umărul lui, neîncrezător, către ferigile uriașe ce creșteau

una peste alta, încercând fără speranță să atingă vârfurile însorite ale palmierilor și lepidodendronilor. Un zgomot, un hârșâit neplăcut, m-a făcut să mă dau înapoi, după care o pereche de gheare dungate apucară gâtul gazdei mele, care icni scurt și se trezi trasă afară. Am mai apucat să zăresc umbra monstruoasă a raptorului târându-și prada către inima pădurii și să simt toată camera trepidând zguduită de pașii unui animal gigantic care părea să se apropie de undeva, din stânga. „Ca și când artefac- tele ar putea lega între ele perioade istorice depărtate" - mi-a sunat în urechi vocea prietenului meu.

Am trântit usa.

»

JOHN & JOHN

John s-a dus la prietenul lui cel mai bun, Thomas - așa îl considera pe-atunci - și i-a spus:

— Thomas, de ce naiba tot zici că suntem extratereștri?

Thomas a așteptat câteva clipe, apoi și-a luat avânt:

— Pentru că avem gene de acest fel. Uită-te la fenomenele paranormale. Animalelor nu li se-ntâmplă asta. Peste trei mii de oameni în lume nu mănâncă nimic. E normal să poți să te hrănești cu prana, sau mai știu eu ce?

— Atunci - l-a zgândărit John - de ce nu ne aducem aminte? Ai pretenția că există vieți anterioare și că ni le putem aminti sub hipnoză. De ce nu și-a adus aminte nimeni că s-a trezit debarcat aici de pe vreo navă spațială?

— Nu știu, John. Poate nu la toți genele alea sunt active.

— De ce-ar trebui să depindă aducerea aminte de activitatea genelor?

— Iar nu știu. Dar se zice că dacă bei ayahuasca poți lua legătura cu genele tale. Le

vezi ca pe niște balauri. Dragoni. Nu știu. Ele apar și-ți povestesc cum au făcut lumea. Dar vrăjitorii știu că nu e vorba decât de lumea de jos. A noastră. Despre cealaltă nu suflă un cuvânt. Adică,

știi, nu de la-nceput. Trebuie mai întâi să-i convingi că meriți asta.

— Ai băut porcăria aia?

— Nu, la dracu'! Dar au fost unii care au povestit. Ce nu-i în regulă?

— Chiar contează ce gene am?

— A, nu. Dacă nu-ți pasă, nu contează deloc.

— De ce să-mi pese?

— Nu știu. Tu ai venit aici să mă-ntrebi. Eu n-am propus nimic.

— Asta fiindcă m-ai provocat, da. Cu discuția de-aseară. Am si visat ceva.

— Ia vezi, poate-ți aduci aminte.

— Nu mai știu - a făcut, dezorientat, John.

— Poate-ti aduci aminte ceva din viata ta de extrate- 1 *
restru - a rânjit Thomas.

John s-a supărat, dar nu prea tare. Thomas era prietenul lui cel mai bun și nu și-ar fi permis să-l piardă de dragul unei conversații idioate.

— Poate-ar fi mai bine să bem ceva - a propus, legă- nându-se ușor de pe un picior pe

celălalt. Ieșim?

— Dai primul rând?

— Sigur. E un pub pe colț.

Thomas a bătut din palme, apoi s-a aplecat peste fotoliul în care zăcea un sacou mototolit. L-a ridicat grăbit și l-a azvârlit peste umeri.

— E cald - a schițat John un gest de împotrivire.

— O să fie frig la-ntoarcere, ți-o spun eu. Sau vrei să plecăm după primul rând?

John a clătinat din cap, un pic speriat de idee. Venise mai degrabă îndemnat de singurătatea întrețesută între pereții garsonierei în care locuia și n-avea chef să se întoarcă acasă înainte de-a fi băut suficient ca singurătatea să i se pară suportabilă sau chiar un pic necesară.

Peste doar cinci minute, cârciuma i-a întâmpinat cu căldură și mirosuri complexe de băuturi mai mult sau mai puțin exotice și gustări la minut. Au început cu o bere caldă și, înainte de-a duce halba la gură, Thomas a rostit candid:

— Extraterestrule, dacă vezi pe-aici vreo extraterestră blondă în Leviși, să știi că probabil e tupeista cu care mă-ntâlnesc de câteva zile, așa că, nu pune botu'!

John avea să-și amintească mai târziu că de-aici plecase toată cearta. îngerul blond apăruse

după câteva minute, iar John, încălzit deja de o a doua bere, îl privise fascinat. Partea proastă a fost că și el îl privise oarecum la fel. El, îngerul. Era, totuși, o îngeroaică, să nu se înțeleagă greșit, ceea ce n-ar conta cine știe ce: înainte de a-1 întâlni pe Thomas, cu prietenia lui statornică, dar platonică, John avusese și câteva experiențe homosexuale de o regretabilă intensitate. Și s-a trezit că era primul care le regreta în aceste clipe, privind nimfa blondă ce se așezase pe genunchii lui Thomas, dar îl privea arzător pe el. Pe el, John.

A urmat o seară tâmpită - asta avea să-și aducă aminte după o vreme - în care fiecare bere îi aducea un plus de

excitare. în cele din urmă, Thomas l-a tras afară și l-a dat cu capul de ușa pub-ului. Au urmat doi trei pumni (unul în nas, s-a șters de sânge până acasă) și mârâiala aceea care i s-a părut la fel de incredibilă ca și pumnii, a fostului său prieten:

— Te omor dacă te prind la ea!

„Curva dracu'!", a gândit John acasă, în fața oglinzii din baie. Și-a mototolit cămașa și puloverul pătate și le-a azvârlit în mașina de spălat, dar n-a avut chef să apese pe buton, așa că s-a trântit pe fotoliu și a desfăcut o sticlă de

brandy. Apoi, după mai bine de trei sferturi de sticlă, a adormit.

Mergea printr-o pădure ecuatorială, un loc care nu-1 atrăgea, dar nici nu-i repugna cine știe ce. Era doar o lume verde și întunecată, locul în care i se părea că-și trăise mai toată viața. Acolo, printre lianele uriașe, - și de multe ori ucigașe - l-a recunoscut lângă el pe Ramiro, omul pumă. Avea mâini mari și păroase cum nu prea au indienii sud-americani, o frunte înaltă și un păr negru pe care și-l tundea grijuliu de frica paraziților. La un moment dat i-a arătat ceva, iar lui John i s-a părut că a deslușit în față o rariște. După altă sută de pași, a înțeles că rariștea era, de fapt, malul unui râu lat și că undeva, pe apă, îi aștepta o mică ambarcațiune cu motor.

— Luiza! a urlat Ramiro, cu mâinile făcute pâlnie în fața gurii. Fă-te-ncoace!

Undeva, un motor a pornit după câteva rateuri, iar John a zărit barca ieșind din umbra copacilor revărsați peste mal.

59

— Hai, senor, o să facem doi pași în apă, Luiza nu poate aduce barca prea aproape.

Au urcat la bord și s-au apucat să-și golească de lichid cizmele cafenii. Cafenii ca și apa râului. Intre degetul mare și cel de-alături, de la

piciorul drept, John a descoperit o căpușă și a smuls-o dezgustat.

— Se infectează, senor. Aveam ceva mai bun pentru ea - a râs Ramiro. Luiza, dă-i bătaie, ajungem până se-ntu- necă.

Barca a urcat o vreme de-a lungul râului, descoperind priveliști care ar fi trebuit să entuziasmeze un turist. Dar John nu era turist. No, *senor.* Era prietenul omului pumă și mergea la Catal, vrăjitorul din pădure. I-a venit să râdă amintindu-și un grup pestriț de turiști care, în urmă cu o săptămână, trăseseră de el să le dea să bea ayahuasca. John făcuse ceea ce se face cu toți turiștii: îi dusese la marginea orășelului și le organizase o mică sindrofie cu ayahuasca diluată zdravăn, atât cât să-i amețească un pic și să le dea ceva viziuni. „Băutura asta e sfântă" - cugetase el privind așa-zisul vraci (în realitate, un ins plătit să regizeze tărășenia) cum le toarnă în cupe scobite din lemn amestecul inofensiv. „Nu se cade să fie stricată pe idioți".

A doua zi le luase banii și-i împărțise cu magul de ocazie. Turiștii au fost convinși că trăiseră o aventură spirituală autentică. Dar el știa prea bine ce e ayahuasca.

Acum mergea la Catal să întrebe. Avusese vise ciudate în ultima vreme. în vis i se părea că trăia undeva, într-un oraș cețos, că se așeza uneori în fața unui computer (John

văzuse câteva în orășel, dar habar n-avea cum trebuie mânuite) și că seara călătorea prin cârciumi, încercând să scape de singurătate. Ciudate, da. Visele.

Luiza manevra cu îndemânare barca printre canalele pe care soarele pieziș le umplea cu o lumină dureroasă și aurie, contrastând puternic cu umbra cenușiu-verzuie a pădurii. In spatele ei, pe ușa cabinei, fusese proptit în pioneze un calendar de anul acesta. John s-a întrebat de ce avea nevoie Luiza de calendar. Intr-un târziu, au zărit micul debarcader străjuit de doi arbori uriași. Ramiro a azvârlit cu îndemânare o bucată de funie către stâlpul care se afla înfipt în față tocmai pentru o asemenea utilizare.

— Hai, senor, soarele o să dispară curând.

In jungla Americii sudice noaptea cade brusc, fără prea multe fasoane, iar John știa asta. Undeva, printre copaci, s-a ivit un metis, un băietandru cu fată turtită. Le-a făcut un semn.

— Hai, senor...

Coliba vrăjitorului se afla ceva mai departe de râu, ca inundațiile sezoniere să n-o afecteze. John a presupus că debarcaderul era reconstruit după fiecare viitură, dar a aflat imediat că nu era chiar asa. Fusese construit flexibil, pregătit să se înalțe și să coboare odată cu nivelul apei. Lângă colibă ardea un foc mărunt, iar Catal stătea turcește alături si fuma alene. Ramiro i-a azvârlit câteva cu- 1 »
vinte în dialect, dar acesta n-a răspuns.

Băiețandrul le-a arătat focul.

61

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Stati acolo, încă nu e ora. Trebuie să fie întuneric.

Da, John știa asta. El, John. Cel care s-a răsucit pe fotoliu și s-a trezit mahmur, încercând să-și aducă aminte ce dracu visase. Fusese ceva. Un lucru despre care vorbea uneori cu Thomas. Jigodia de Thomas care-i trăsese trei pumni de dragul târfei. Doar se uitase la ea, ce mare lucru? Nu se-apucase să i-o tragă. Nu propusese nimic. Doar se uitase.

Și-a fiert singur o cafea, ezitând să plece în oraș. Și-a adus aminte că era ziua în care ar fi trebuit să-și ridice șomajul. Dar mai avea ceva bani, nu-i păsa. Putea să facă asta și mâine.

— Și dacă aș poseda, cu adevărat, gene extraterestre? - a vorbit singur cu voce tare. Atunci aș avea probabil și puteri extraterestre. Și i-aș trage-o eu ticălosului, nu el mie...

S-a gândit o vreme la asta, bând încet din cafeaua fierbinte, pe care o îmbunătățise cu ceea ce mai rămăsese din sticla de brandy. încet, gândurile i se limpezeau. Și-a adus aminte de profesorul ăla scoțian pe care-1 avusese în ultimul an de liceu. Mc... cum dracu-1 chema? McLane, asta e! Un tip ciudat, înclinat spre ezoterism și spre științele exacte în aceeași măsură. Da, preda fizica și a fost

primul de la care a auzit numele băuturii aceleia afurisite. Si părea să știe ce spune. John s-a gândit să-l caute. Poate mai avea pe undeva mobilul lui. Ah, sigur, în telefonul ăla vechi. Cel pe care îl purtase după el în ultimii doi ani de liceu. Iar acum telefonul era... unde era?

62

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

în sertarul biroului. John l-a cântărit în palmă și s-a bucurat constatând că alimentatorul era tot acolo. I-au trebuit doar trei minute să schimbe cartela si alte zece să-l »
încarce puțin, cât să-1 facă să se mențină deschis. A căutat apoi în agendă și a apăsat „caii". Un declic și o voce.

— Yes, John?

— Mă... mă mai știi?

— Păstrez numărul tău. M-am gândit că vei sima cândva. Ești la ananghie?

— Hm... nu, nu chiar. As vrea să te întâlnesc.

— Chiar sunt disponibil. Lângă școală e un pub mic- mititel. Poți să vii într-o oră. E vorba de bani?

t

— Sigur că nu! s-a revoltat John.

— Ah, e OK. N-aș fi putut să te ajut cine știe ce.

— Nu e vorba de bani - s-a simțit deodată obosit John, întrebându-se dacă are rost să se ducă si chiar dacă are 1
rost telefonul dat. E vorba de ayahuasca.

— Peste o oră, da? E chiar interesant. Te

aștept.

Alt declic și legătura s-a întrerupt. „Ce naiba vreau? Nu cred că McLane știe mare lucru despre asta. Mai bine căutam pe net."

Dar s-a mai gândit puțin și și-a spus că tot n-are cu ce să-și umple ziua, iar o conversație nu strică niciodată. Așa că, renunțând la mașina proprie datorită băuturii deja îngurgitate, a luat un autobuz și s-a trezit lângă fosta lui școală chiar mai devreme decât ar fi fost necesar. în pub însă a constatat că nu ajunsese el primul. McLane era deja acolo.

63

ARTEFACT Mircea Liviu Goga

— Hei, ce mai faci? l-a salutat acesta cu cordialitate.

John a strâmbat din nas, iar durerea ce a apărut prompt i-a adus aminte de seara precedentă. S-a trezit gata să schimbe doar două vorbe cu profesorul și să plece.

— Am avut... nu contează.

— Văd - rosti prudent McLane. O altercație. La liceu erai băiat cuminte, dar oamenii se mai schimbă. A fost un prieten sau un dușman?

— Mai întâi prieten. Acum... n-are-a face. Credeți că avem gene extraterestre?

— Vrei să intrăm în subiect înainte de-a bea o bere? Fie, dar lasă-mă, cel puțin, s-o comand.

A făcut un semn către barman, unul dintre acele semne tainice, înțelese doar de inițiați.

Barmanul a aprobat ușor.

— Știe ce-ai comandat? s-a mirat John.

— Știe. Vin des pe-aici. Deci, despre genele extraterestre și ayahuasca.

— M-am drogat de câteva ori - a recunoscut John. Dar am înțeles că e altceva.

— E complicat. îți pot recomanda niște cărți. Poate-ar fi mai bine să le citești înainte de-a continua conversația. E vorba de șamani. Ayahuasca se bea doar alături de un șaman. Se zice că afli multe despre tine, dar nu poți singur, trebuie să te ajute un om care știe ce face. In bătrâna Anglie nu vei găsi prea mulți.

— Ești unul dintre ei? I

— Ha! De ce crezi asta?

64

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Mie... nouă, adică și colegilor... ne-ai părut un individ foarte misterios. Aveai... ai un lucru care impune respect. Nu știu cum să-l numesc.

McLane a zâmbit si i-a făcut cu ochiul. J

— Am băut ayahuasca, dacă vrei să știi. Chiar de mai multe ori. Mi-am petrecut ceva vreme în Brazilia. Cel mai greu e să ajungi la un șaman autentic. Cei oferiți de călăuze turiștilor fac doar spectacol. Șamanii reali sunt greu accesibili și chiar dacă ajungi la vreunul, s-ar putea să te trezești refuzat.

— De ce?

— Pentru că treaba asta nu-i chiar joacă. Spui că te-ai drogat. O mai faci?

— Nu. Nu era chiar... acum doar marijuana, o dată pe săptămână, sau...

— Ei, chestia aia e mai mult decât un drog obișnuit. Face parte dintre cele psihedelice și te duce departe.

- Ca LSD-ul?

— Ai luat LSD?

— O dată. A fost ciudat. De atunci visez mereu lucruri...

— LSD-ul e o tâmpenie dacă-1 iei fără un cunoscător lângă tine. Și el deschide căi interioare, dar de unul singur n-ai să-ti dai seama ce anume deschizi. Subconștientul nostru e o cutie a Pandorei.

— îți poți aminti... hm, alte vieți?

— Da, poți. Se poate merge în trecut foarte departe.

— Atunci, de ce nu ne amintim că suntem extraterestri?

*

65

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Ei, John, există și o groază de informație interzisă. Pe de altă parte, viziunile răspund orizontului așteptărilor tale sau ale șamanului care te îndrumă. Șamanilor nu le pasă prea mult de originile noastre extratrerestre. Preferă să-și regăsească puterile pe care omul obișnuit

le-a pierdut: să zboare, să iasă din corp... chestii știute de mii de ani. Știința asta merge de la maestru la ucenic. Nu spun că nu există și unii care au aflat originea omului. Dar nu se vor apuca niciodată să spună asemenea lucruri si altora.

— Eu vreau să știu - a zis John și a simțit nevoie să râgâie.

— De ce?

— Nu știu de ce. Mă visez în junglă. Poate că mă așteaptă ceva acolo, un lucru nemaipomenit.

— Sau îți faci iluzii - a râs McLane.

— Și dacă aș pleca în Brazilia?

— Poți să te duci, sigur. Totul e să știi exact ce cauți și mai ales să ai noroc.

Au mai rămas în pub o jumătate de ceas discutând doar banalități, apoi s-au despărțit. John i-a mulțumit pentru întâlnire.

— Mi-a făcut plăcere. Sună oricând. Nu deranjezi, nu m-am însurat, așa că n-am nicio obligație.

— Nici eu - a roșit John, amintindu-și de îngerul blond din cauza căruia mâncase bătaie.

Apoi, mergând pe stradă, s-a gândit la LSD și la aya- huasca. Știa de unde-și putea procura un „timbru". Acel

timbru, în argou, însemna o bucățică pătrată de

hârtie impregnată cu drog. Se poartă ușor și e mai greu depistabil. Dar trebuia să ajungă mai întâi la un bancomat, banii din buzunar nu-i ajungeau. Apoi acasă, acolo avea notat pe undeva un nume si un număr de telefon.

1

— Acasă, senor... - tocmai râdea Ramiro. In junglă toată lumea e acasă. înțelege, senor, din tot ce vezi nu e nimic real. Doar sentimentul că aparții locului, oricum ar arăta acel loc. La noi casa arată ca o junglă. Asta și este. Dar e o aparență. Natura nu e făcută din lucruri, senor...

Vraciul a ridicat alene capul și i-a privit fix.

— Ramiro spune adevărul - a rostit el cu glas uscat. Natura e făcută din gânduri. Din gânduri lungi, senor... și nu știm cine le gândește. De aceea există ayahuasca. Poți vedea gândurile dezbrăcându-se de forma lor trecătoare. *Si, sefior...*

— Știu - a spus John. Am mai băut ayahuasca.

— Am auzit în tine vocea ei. Ai mai băut, de aceea nu-ți va fi greu să alegi.

— Răspunsul - a șoptit John. Caut răspuns unor vise.

— Să ne rugăm - a propus vraciul. Să ne rugăm vechilor zei ai junglei.

Au trecut câteva minute, iar John a așteptat răbdător ca murmurul vocii vraciului să ia sfârșit. Rugăciunea nu era formulată într-o limbă cunoscută, asa că, la încheierea ei, John

n-a știut dacă trebuie sau nu să spună ceva.

— Amin - s-a hotărât, în cele din urmă.

67

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

Se făcuse întuneric. Vrăjitorul a ridicat mâna către băie- țandrul care până atunci nu se dezlipise de lângă ușa colibei. Acesta a intrat și s-a întors purtând în mâini un ceaun.

— Am preparat-o aseară, aflasem că vii - a râs ușor vraciul, iar John a știut că omul nu se informase despre vizita pe care urma să i-o facă din surse convenționale. E vremea. Hai, bea.

A umplut o cupă de lemn, iar John a dus-o spre buze așteptând gustul bizar al fierturii de liane.

— Nu uita, natura e făcută din gânduri lungi și nici noi nu suntem decât gânduri care au învățat să gândească singure - a mai spus vraciul. Apoi a luat un instrument de percuție și a început să-l lovească lent și ritmic. Curând, lui John i s-a părut că sângele lui pulsează dirijat de sunetele scoase de instrument. Brusc, începu să viseze că el, John, nu era el, John, ci alt John.

Iar celălalt John pipăia două pătrățele de hârtie și asculta spusele celui din fața sa.

— Nu faci bine, să știi. Poate fi periculos.

— Am mai luat - a mârâit John.

— Ai luat unul singur, nu două. E cam mult.

— Adică, pot să mor?

— Nu, dar... uite, de când vând porcăria asta

am mai citit câte ceva. Un ceh, un psiholog... îl cheamă Grof, e prin America. Zice că dacă vrei să pleci din corp cu așa ceva... poți pleca altfel, întreg, adică te poți teleporta cu trup cu tot. Știu că e o nebunie, dar... poate fi foarte periculos. El

crede că a reușit, dar i-a fost frică să se întoarcă de-acolo luând vreo dovadă.

— Unde s-a dus?

— Acasă, în Cehia. Tu vrei Brazilia, dar ai grijă. Dacă te duci cu trup cu tot, nu deranja nimic. Nu lua nimic cu tine de-acolo. Nu e bine să strici ordinea lucrurilor.

— Ce s-ar întâmpla dacă aș lua ceva?

— Nu știu, dar eu, unul, n-as face asta. Poate-as înne- buni sau și mai rău. Și pe urmă, chiar nu pricep de ce vrei să te duci acolo cu ajutorul LSD-ului. E mai sigur cu avionul.

— Avionul nu m-ar duce unde vreau eu - a mârâit John.

— Păi, unde dracu' vrei să te duci? Presupun că vrei să vizitezi Rio.

— Presupui greșit. Merg în junglă.

— Te-ai gândit că e foarte posibil să nu te mai întorci?

— Da, dar nu știu ce-aș putea pierde.

— Viața. Ești tâmpit? Alege o cale mai blândă

pentru sinucidere!

— Nu vreau să mor - a dat din cap John. Nu mă duc acolo să mor.

— Atunci, de ce te duci?

întrebarea a rămas suspendată în aer, în timp ce John se îndepărtase deja. „Chiar. De ce mă duc?" - s-a întrebat John. „De fapt, s-ar putea să nu plec nicăieri. Va fi o iluzie, o halucinație cretină. Probabil mă voi trezi din chestia I
asta cu o durere cumplită de cap și cu gura plină de gustul eșecului. Fir-ar să fie, poate chiar ar merita să mor".

69

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

A ajuns acasă și s-a trântit în fotoliu. A băut puțină apă, deși ar fi preferat niște brandy. „Hai - și-a spus. Hai s-o facem, cine știe dacă nu va fi amuzant? Pot să mă sinucid și după, dacă voi avea chef. E timp oricând să te sinucizi".

Apoi s-a gândit la o lămâie stoarsă, și-a umplit gura de salivă și a împins „timbrele" sub limbă.

Celălalt John începuse să vadă prin întuneric pădurea. Vedea frunzele si lianele ude, cărările sălbăticiunilor si râul leneș și cafeniu. Vedea în apă pești ciudați și deasupra pădurii stele vinete și uriașe. Apoi jungla însăși a părut că-i înlocuiește organele obișnuite de simț și s-a descoperit privind prin ochii fiarelor și pipăindu-le, în același timp, trupurile cu frunzele și iarba. A început să respire cu aburul

coroanelor copacilor și să i se pară că viscerele lui se transformaseră în organisme fojgăitoare. A regăsit în el însuși mii de kilometri pătrați de pădure, repliindu-și în jurul lor ființa ca în jurul unei matrițe. După asta a început să coboare. Nu într-o direcție anume, dar știa că lucrul care i se întâmpla semăna unei coborâri tăinuite, către lăuntric. Cunoștea deja capătul senzației și știa cine-1 va primi când aceasta se va sfârși. Târziu, i-a recunoscut. Dragoni care se încolăceau în fața lui mândri și-și declamau povestea. John îi mai văzuse, iar povestea îi era cunoscută. Balaurii îi vorbeau despre modul în care creaseră lumea. Nu mințeau, dar nu spuneau tot adevărul: ei nu creaseră decât lumea de jos. însă pe John nu-1 interesa povestea lor, ci un răspuns la visele sale ciudate. A așteptat întrebând și iar întrebând, dar balaurii refuzau

să-l ia în seamă. în cele din urmă, unul dintre ei s-a răsucit spre el și l-a învăluit. John a înțeles brusc că balaurii nu-i răspundeau pentru că nu cunoșteau răspunsul. Acesta se afla dincolo de ei, iar John s-a hotărât să-i ignore și să-i îndepărteze.

— Mergi prea departe - a simțit voința vraciului adre- sându-i-se. Vrei un loc în care au

călcat prea puțini.

— Ce e acolo? a întrebat fără cuvinte.

— E lumea de sus, locul din care unii dintre noi au venit pe pământ. E mai bine să te întorci. Pentru că - a răspuns vraciul întrebării schițate - dacă nu provii de acolo, se va întâmpla ceva rău.

— Nimeni nu știe de unde vine și ce este, iar natura e făcută din gânduri. Nici lumea de sus nu poate fi altfel.

— Adevărat, gânduri lungi, senor... Dar prea diferite de cele cu care suntem obisnuiti. Fie, îti simt hotărârea. La o adică, poate e lumea ta.

Brusc, s-a trezit în picioare, lângă vrăjitor, dar acesta nu părea să-l ia în seamă. Privea fix de cealaltă parte a focului unde, tot în picioare, apăruse un bărbat gol și ușor confuz.

— Oh, senor, ce-ai făcut, senor? s-a văitat vraciul. Care e gândul tău și care ființa ta? Apoi, cuprins de revelație s-a ridicat de lângă foc.

— Ay, știu! Când zeii au coborât pe pământ din navele lor si-au lăsat în unii dintre noi sămânța strălucitoare! Dar » »
nu e doar asta...

Vraciul s-a oprit parcă pentru a reflecta.

— Iar cei care s-au decis să rămână au făcut-o pentru a ajuta Pământul.

O nouă pauză în care John și John continuau să se privească fix.

— Și au acceptat lanțurile sorții și tot șirul de reîncarnări. Dar pentru a putea rămâne aici și-au împărțit în jumătăți ființele cerești.

Altă pauză lungă, ca și când vrăjitorul și-ar fi căutat cuvintele sau ar fi încercat să si le reamintească. >

— Și fiecare jumătate avea să poarte în sânge jumătate din tainele cerului. Si nu aveau să se reîntâlnească decât atunci când misiunea lor se va încheia. Iar tainele cerului se vor desăvârși într-un singur trup și acesta va fi trupul zeului...

Vrăjitorul a început să le dea târcoale cu prudență.

— Ay, ce-mi va fi dat să văd? întoarcerea unui zeu pe pământ? în scrierile dăltuite în pietre de străbuni stă scris că anul acesta e sorocit să se întoarcă printre muritori Bolon Yokte, zeul maya. Să fii bun cu noi, mărite oaspete ceresc!

John îl privea în continuare pe John. Unul dintre ei a făcut un pas înainte. Celălalt a făcut și el un pas, apoi altul. Cu mișcări identice, ca în oglindă, fiecare a întins o mână. Vrăjitorul și-a acoperit fața și s-a prăbușit în genunchi.

— Să fii bun, zeule...

Mâinile s-au atins. O lumină strălucitoare a izbucnit din cele două trupuri care, într-un vârtej de spumă cuan-

tică, s-au contopit în forma inițială. Apoi făptura

a ridicat ochii spre cer.

O parte a acestuia s-a luminat, iar zeul a zâmbit cu bunăvoință. Uriașa navă care staționa deasupra pădurii a întins către el un fascicol de raze.

Și totul s-a întunecat.

Vrăjitorul a ridicat ochii, nesigur.

— *A plecat!* Nu trebuia să *plece!*

Focul lingea ici-colo rămășițele vreascurilor, dar o vreme n-a mișcat nimeni. în cele din urmă, vraciul s-a ridicat si a strigat ceva în dialect către băiețandru. Acesta s-a repezit și a azvârlit peste cărbuni un braț de lemne. Când focul a prins putere, Ramiro a îndrăznit:

— De unde știi că nu trebuia să plece?

Pe obrazul vrăjitorului, Ramiro a observat cu uimire o lacrimă.

— Cărțile sacre au scris că anul acesta trebuia să se întoarcă pe pământ Bolon Yokte. Nu să plece. Dacă a plecat, e rău. înseamnă că lucrurile nu sunt asa cum ar fi trebuit J să fie. Iar zeul n-a reușit să-și îndeplinească menirea.

— Poate va veni alt zeu - a încercat Ramiro.

— Nu. Nu. Zeii părăsesc lumea. Asta e rău! Zeii nu pleacă decât din lumile condamnate. Acolo unde nici intervenția lor n-ar mai folosi. Lumi orgolioase care nu cred în zei și nici în oameni. Lumi conduse de spirite rele care se pregătesc să le stăpânească pentru totdeauna. Aceia sunt ceilalți. Distrugătorii de lumi. Zeii buni se răz-

boiesc cu ei de mii de veacuri. Iar dacă zeii buni părăsesc pământul, înseamnă că aici războiul s-a sfârșit.

Vrăjitorul Catal s-a ridicat încet de lângă foc, întinzând brațele către cer.

— Când va veni timpul pieirii, nu va fi nimeni lângă noi să ne aline plânsetele. Pleacă, Ramiro. Să nu spui nimănui nimic. Oamenii nu trebuie să afle. Lasă-i să mai creadă. Tuturor le va fi mai ușor. Zeii buni trăiesc pe multe lumi. Poate se vor întoarce să întemeieze si aici o lume nouă, t

Navele lor de foc vor brăzda cerul, iar mâinile lor vor semăna din nou pământul. Nici sfârșitul nu e așa aproape, chiar dacă a devenit inevitabil - a încercat Catal să destindă figura speriată a celuilalt. Nu-1 vom apuca. Doar copiii noștri sau nepoții...

Când Ramiro a ajuns la barcă, se luminase de ziuă. Luiza dormea în cabină, trântită într-un hamac peste care trăsese plasa de țânțari. Ramiro a lăsat-o să doarmă, dar, ieșind ușurel, a zărit calendarul prins în pioneze pe ușă. L-a smuls și l-a aruncat în apă, urmărindu-1 cum se umezește încet și se lasă dus de curentul leneș. O pasăre a strigat în pădure și Ramiro a căutat-o cu privirea. Când s-a întors, calendarul se depărtase plutind, iar de la acea distanță bărbatul n-a mai putut să zărească decât cifrele mari din partea superioară a acestuia, care

compuneau numărul 2012...

PARTIDA DE INOT

— Nucleul 4554367 a părăsit învelișul alfa.

Informația se propagă aproape instantaneu în univers. Entitățile pulsară pentru o clipă. Se făcu liniște în univers. Trecuseră, o știau toți, câteva mii de perioade de la ultima liniște.

— Elementul 4554367 e chemat să-și exprime motivele părăsirii învelișului alfa - susură un gând venit de la o entitate oarecare. Momentul de liniște se prelungea îngrijorător. întreaga civilizație fu străbătută brusc de un singur gând.

— Elementul 4554367 s-a autodistrus.

Urmă imediat o întrebare generală:

— De ce s-a autodistrus elementul 4554367?

Apoi:

— Care e locul exact în care s-a autodistrus?

Patru entități zburară imediat în zonă. Cele

țuri distincte pe care le posedau, le ajutară să repereze în câteva zeci de secunde învelișul alfa golit de conținut. O sferă metalizată, părăsită pe grohotiș. Citoplasmă îi devenise cenușie.

Nucleul lipsea.

— Căutați nucleul - se făcu auzit gândul civilizației.

Și nucleul ieși la iveală relativ ușor. Se deplasa încet către pădure, mișcându-și cu prudență excrescențele cărora de zeci de mii de perioade nu li se mai cunoștea rostul. Civilizația primi, prin cele 86 de simțuri ale entității care făcuse descoperirea, o imagine completă asupra stării actuale a nucleului. O clipă, nimeni nu comentă nimic, încercând încă o dată să înțeleagă motivele evadării.

— Entitatea 4554367 se comportă ilogic - transmise cineva, iar civilizația preluă ideea.

— De ce?

întrebarea revenea obsedant.

— Recuperăm învelișul alfa al nucleului.

Cele patru entități trimise în cercetare împărțiră învelișul în patru secțiuni egale, fiecare grăbindu-se să-și includă partea sa.

— De ce entitatea 4554367 s-a autodistrus?

— Analizăm operațional pe model istoric cazul 4554367.

Entitățile începură să lucreze la parametri maximi.

— Intraductibilitate de rang zero. Nu există revelatori istorici. Aflăm factorul genetic.

Civilizația, tot mai îngrijorată, nu descoperi

nimic neobișnuit.

— Nucleul a intrat în pădure - transmise o entitate.

— Motivația deplasării?

— Inexistentă. Continuăm supravegherea.

Pentru 18 secunde, blocul entităților-șoc ce apăra civilizația de posibilii factori nocivi exteriori se reduse la ju-

mătate. Cei retrași din activitatea defensivă intrară în marele circuit psihic, contribuind cu energia lor la încercarea de a echivala evenimentul.

— O concluzie. Găsim o concluzie...

— Nu pot exista concluzii. Caz unic. Probabil irepetabil.

— Motivul. Trebuie găsit motivul. Nu e unul exterior.

De la sine înțeles. Niciun factor al mediului nu putea amenința o entitate aproape indestructibilă.

— Nu e unul interior.

Evident, nu. O entitate se comporta perfect din punct de vedere genetic. Calitățile nucleului-pui, amplificate extraordinar datorită învelișului alfa, erau programate de ambii părinți cu o grijă deosebită.

— Căutăm motivația.

— Nucleul a depășit pădurea. Se îndreaptă

spre o apă curgătoare - emise o entitate.

— Apa nu e un înveliș alfa. Apa e un mediu.

— întrebare: nucleul mai poate fi recuperat?

— Răspuns: nucleul nu mai poate fi recuperat. Nucleul se apropie de fluviu.

— Nucleul va pieri relativ repede. Nucleul nu mai poate fi recuperat. De ce s-a autodistrus?

— Să căutăm în minutele incoerenței lui!

— Nu. Perioadele de incoerență ale oricărei entități sunt inviolabile. Ele reflectă distorsionat realitatea. Minutele incoerenței dau detalii mult prea intime despre circulația energiei interne și despre restructurările și reconcilierile sistemelor.

— Nucleul nu este o entitate. Legea nu-1 mai protejează. Nucleul este irecuperabil.

O clipă de tăcere generală.

— Civilizația acordă permisiunea studierii în învelișul alfa al entității dispărute a ultimelor cinci perioade incoerente.

Entitățile ce încorporaseră bucățile de înveliș trăiră într-un timp record cele cinci perioade.

— Entitatea 4554367 descoperise ceva în ea - gândiră ele, aproape în același timp. Iată imaginea.

* * *

Pierduse cea mai mare parte din simțuri; gândirea însăși se prăbușise parcă în sine de când nu mai avea la dispoziție creierul auxiliar al învelișului alfa, de cinci ori mai mare decât al său. își dădea vag seama că nu făcuse altceva decât să se automutileze. Se simțea și extraordinar de obosit. Excrescențele inferioare îl dureau - o senzație ui- > >
tată de nesfârșit de multe generații. Ajunse în cele din urmă la apă. Călcă prin nisipul umed al țărmului și o senzație ciudată îl cuprinse. O senzație plăcută pe care n-o mai avusese niciodată, sau poate o avusese cândva... dar nu el... nu el! Două brațe puternice, bătând apele unui fluviu, împingându-le în urmă. Două brațe așa cum el nu avusese niciodată. Groase, cu mușchi rotunzi. Ființa își privi brațele aproape transparente. Două picioare bătând apa cu frenezie. Ființa își privi picioarele strâmbe și chi-

nuite. Abia reușiseră să-l aducă până aici. Ar fi trebuit să-și părăsească învelișul pe malul fluviului. Nu și-ar mai fi irosit forțele bătând atâta cale.

»

Apa îi depăși gleznele, apoi genunchii firavi. Urcă, atingându-i șoldurile, dându-i un straniu sentiment de mulțumire interioară. >

Două brațe puternice bătând în vremi

imemoriale apa unui fluviu uriaș.

Se întinse peste oglinda apei, duse brațele înainte, apoi le trase lateral. Coborî tot mai mult către mijlocul fluviului, până ce atinse apa cu bărbia. Trase aer în piept. Ce ciudat gust are aerul! O dată și încă o dată, apoi se hotărî brusc. închise ochii și se azvârli împotriva curentului.

* * *

— Tăticule! urlă copilul, alergând pe țărm și târând o undiță de trei ori mai lungă decât el. Uite-aici, tăticule!

Bătrânul pescar privi către băiat și îngheță.

— Aruncă-1 imediat! Aruncă porcăria aia! lisuse, aruncă odată arătarea aia din mână!

Copilul aruncă speriat ființa ce i se zvârcolea în palmă. Bătrânul ajunse lângă el și strivi micul omuleț sub talpă.

— Unde l-ai prins? rosti ceva mai blând.

— Acolo, în apă - răspunse cu oarecare părere de rău copilul. încerca să înoate, sau încerca să învețe... a fost un spiriduș, nu-i așa?

Bătrânul scuipă, își făcu cruce și porunci:

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Hai acasă, fiule! Să nu ne fi văzut careva și să-i povestească grofului sau vreunui călugăr, că ne-nghite rugul pe amândoi. Și măcar de n-aș

fi visat așa urât azi-noapte...

80
TRANSILVANIA CALDERA

— ...Și de ce trebuie să mergem pe la el? Nu

putem să ne facem treaba singuri?

Arnold o sprijini când călcă pe o rădăcină ieșită din pământ și păru să-și piardă echilibrul.

— Ba da. Dar moșul are niște teorii ciudate, am citit undeva un interviu.

— Ei, si? Teorii are toată lumea...

— Stai puțin, omul nu e un oarecare. A fost profesor universitar, a avut chiar un post la academie.

— Adică, nu e un nebun ca toți nebunii, asta vrei să zici?

— Amanda, nu înțeleg cuvântul "nebun". Te asigur că e un ins foarte într-ale lui.

Mergeau în continuare prin pădure urmărind poteca fragilă și cu greu încăpătoare pentru doi. Amiaza părea că spânzură ca un clopot deasupra copacilor uriași, iar căldura domoală se strecura dintre ierburi și pietre urcând si îmbibând aerul de umezeală. Era o zonă mun- *
toasă, dar luna iulie adusese și aici o neobișnuită vreme caniculară, mai potrivită altor latitudini.

— Vrei să spui că e sănătos dacă s-a refugiat aici, în creierii munților?

— Presupun că e un loc liniștit - zâmbi ușor bărbatul.

— Și fără pic de confort - îl completă ea. Drept dovadă, nu poți ajunge acolo decât pe jos.

— Nu mai e mult. Poate câteva sute de metri. Ar trebui să te bucuri că faci mișcare.

— Ha? Crezi că m-am îngrășat?

— A, nu, nu - răspunse repede, să nu o facă să se simtă jignită. Dar toată lumea are nevoie de mișcare.

Mai schimbară câteva replici banale, apoi Arnold îi arătă printre copaci:

— Acolo.

— Nu e chiar o vilă - rânji femeia. Hai să vedem.

Când se apropiară, căpătară perspectiva unei căsuțe simple construită din bârne groase de stejar. în jurul ei, în afară de diferite lucruri domestice (o frânghie plină de rufe la uscat, două butoaie care păstrau probabil apa de ploaie, o stivă de scânduri, resturile unei căruțe, un coteț în care cârâiau câteva găini) se zărea împrăștiată o duzină de instrumente a căror utilitate nu putea fi recunoscută de la prima vedere. Pe o movilă verde, sub un adăpost improvizat, Arnold zări un mic telescop de la care pornea către casă un cablu lung.

— Are curent? se miră el.

— Are câine?

întrebarea femeii îl făcu să râdă.

— Mda, fiecare cu problemele lui. Nu știu

dacă are, o să-l întrebăm. Ti-e frică?

»

— Cel mai apropiat vaccin poate fi găsit la zece kilometri de aici. Iar dacă te muscă foarte rău...

*

— Hei! strigă Arnold. E cineva?

— Așa cred - îi răspunse o voce din interiorul cabanei.

Cei doi se liniștiră. Usa de la intrare se deschise, dar în locul omului răsări un dulău imens și lățos care începu să latre cu ardoare. Amanda se agăță disperată de brațul bărbatului.

— Lasă-i, Rex! Taci din gură!

Câinele se potoli și apăru, după câteva clipe, stăpânul cabanei. îi salută cu un gest.

— Hai, veniti fără frică. E băiat cuminte. Dacă vine la voi, să-1 lăsați să vă miroasă, să vă cunoască. Și să nu-i puneți mâna pe cap, nu-i place.

— Sigur nu mușcă? întrebă, temătoare, femeia.

— A, ba da, dar nu pe oricine. Și nici oricând. De pildă, nu suportă comis-voiajorii și vânzătorii de chilipiruri - râse omul. Și mușcă noaptea cam pe orice străin.

— Nu suntem vânzători de chilipiruri - întinse mâna Arnold.

— Și nici nu e noapte - i-o prinse celălalt și i-o strânse cu putere. Haideți în bojdeucă - sau stăm afară, ce ziceți? înăuntru e mai răcoare, dar afară mai bate vântul. Putem trece și în

grădina din spate, avem o masă și niște băncuțe. Vreți să beți ceva?

— Deocamdată, apă. Chiar murim de sete.

83

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Atunci, haideți înăuntru.

Se dădu la o parte și le făcu loc să treacă. în cameră era, într-adevăr, răcoare.

— Stați aici - le indică gazda măsuța de lângă fereastră. Dincolo - și arătă spre o altă ușă - e babilonie.

— Acolo e o cameră? trânti Arnold geanta pe care o avusese pe umăr, lângă piciorul măsuței. Se așeză prudent pe scăunelul cu trei picioare, dar acesta rezistă fără să protesteze nici măcar printr-un scârțâit.

— în principiu, ăla e dormitorul...

Când o văzu așezată și pe Amanda își aduse un al treilea scăunel și-l ocupă dintr-o mișcare. Arnold îl studie. „Moșul" nu părea chiar atât de bătrân; era slab, deșirat, dar vădea o vigoare neobișnuită, iar ochii cenușii aruncau priviri vii și interesate.

— Câți ani ai?

— Păi, speram să-mi citești biografia, cel puțin pe wikipedia - mustăci omul.

— Am citit-o. Optzeci și doi. Cine te vede, n-ar crede. Bun, despre mine știi cine sunt și cu ce mă ocup. Ea e Amanda, doctor în biofizică.

Mai avem doi colegi, i-am lăsat în tabără, o să-i cunoști dacă vrei.

— Păi, doresc. Nu prea mă vizitează lumea.

— E curent electric?

— Normal - se revoltă omul. Doar m-ai contactat pe internet. Să nu crezi că am renunțat la orice confort (Arnold azvârli repede o uitătură ghidușă către Amanda), am renunțat doar la lucrurile inutile cu care ne umplem viețile

și care ajung să ne stăpânească. Ah, dar voiați apă. Sau e mai bun un șpriț rece? Am pus o sticlă de vin în frigider.

— Si una si alta - zâmbi bărbatul. *3* »

Gazda se ridică și reveni în câteva momente cu sticle și pahare pentru toți.

— Asta e vinul, asta-i minerala și asta e apa plată. Hai, serviti-vă...

»

— Apa plată e, de fapt, din vreo fântână, presupun.

— Presupui greșit. Doar știi ce se întâmplă.

— Nici aici nu e apă?

— E apă - pufni omul. O apă puturoasă, ca pe toată măr- ginimea Transilvaniei.

— Mda. Spuneai în interviul ăla că vulcanii României pot redeveni o problemă. Dar e ciudat rău de tot. Domnule...

— Mă cheamă George, așa că spune-mi George, nu mă mai domni.

— Ok, George. Am înțeles că, pentru a se putea spune despre un vulcan că e stins, trebuie să treacă cel puțin cincizeci de mii de ani de la ultima erupție. Or, vulcanii noștri, cel puțin unii dintre ei, erupeau încă în urmă cu patruzeci de mii de ani.

— Exact.

— Și pot să erupă din nou.

— La fel de exact. E vorba de cei din Carpații Orientali, dar ceva se întâmplă și în zona Carpaților de curbură. Acolo se ciocnesc faliile.

— Dar de ce avem probleme și în alte locuri? In Apuseni, tempertura apei unor izvoare a crescut. Făgărașul... hai, să zicem că falia, dar... pe urmă, apa din fântâni. Gazul metan s-a strecurat în pânza freatică.

— Cred că ne paște o întețire a activității vulcanice. E posibil să se reactiveze unul sau mai multi. De ce avem simptome în mai multe zone? Greu de spus. Trebuie cercetat. Trebuie să descoperim pungile de lavă și să le verificăm ramificațiile. Dar cred că presiunea internă se va elibera undeva - și asta peste nu prea multă vreme. Ar fi bine să aflăm când și unde, însă... aia e, că nu putem fi niciodată siguri. Momentul unei erupții nu poate fi prevăzut decât cu

câteva zile înainte. Uneori, nici atunci. Mama Natură e curvă.

— Ce faci cu telescopul?

— Mă uit la stele, ce să fac? râse George. Hai noroc - ridică el paharul de vin.

— Noroc, sănătate - se grăbi să răspundă Arnold și privi către Amanda, însă aceasta dădu din umeri: paharul ei nu conținea decât apă.

— Numai noi combatem - îi făcu George cu ochiul. Fetele din ziua de azi sunt ne-nțărcate. Da, deci... Constelația Dragonului, știi? Se suprapune perfect peste conturul Carpaților. E ceva ciudat cu munții ăștia. Formează un alt pol al pământului, similar polului ceresc care cade în interiorul constelației. Anticii vorbeau de un asa numit * »

Pol Getic. E interesant, în condițiile în care geografia se afla pe-atunci într-un stadiu incipient. De unde cunoșteau

ei asemănarea dintre constelație și lanțul muntos? Poate l-au văzut de sus, din aparatele zburătoare construite cu mii de ani în urmă de vreo civilizație neștiută...

— Ești chiar un visător. Norocul tău că vinul e grozav - pufni Arnold.

— Ar fi trebuit să auziți de vimane și de știința conducerii lor printre stele.

— Eu am auzit - interveni Amanda.

— Foarte bine doamnă... sau domnișoară?

— Domnișoară. Dar sunt doar mituri, nu e sigur nimic.

— Poveștile derivă din realități. E greu pentru un popor primitiv să inventeze lucrurile descrise în Vede. Dar n-are-a face. Deocamdată, contează problema noastră. De ce toate aceste fenomene, nu?

— Și niciun cutremur major, nimic important în zona Vrancei - punctă Arnold.

— Asta poate să însemne - zise George - că lucrurile care se întâmplă n-au treabă cu zona aia. Vulcanii din arcul carpatic nu au depins decât în mod derivat de falie. Toți s-au aflat în interiorul arcului, în timp ce falia este exterioară lui.

— Dar îl ridică - interveni iar Amanda.

— Tu ce cauți aici? E treabă de geologi.

— Nu chiar. Urmărim migrațiile. Traseele păsărilor călătoare nu mai sunt ce-au fost. Punem acest fenomen în relație cu posibila inversare a polilor magnetici, însă lucrurile nu sunt clare. De pildă, anul acesta berzele nu s-au mai întors.

George o privi dintr-o parte.

— Adică, n-au mai venit deloc? se miră.

— Nu. Și nu numai berzele. O mulțime de alte

păsări au migrat către zonele asiatice, părăsind Europa. Presupunem că există un fenomen care le dereglează... locatoarele.

— Un vulcan în Carpați nu poate fi responsabil de un asemenea fenomen.

— Nu, dar poate fi el însuși rezultatul unui fenomen de o amploare mai mare.

— Cred - rosti îngândurat George - că ne așteaptă vremuri interesante. Cam ca blestemul chinezesc. Ei, deocamdată să ne bem vinul. Sau nu-ți place? se adresă el lui Arnold.

— E nemaipomenit - răspunse repede acesta. Tu l-ai făcut?

— Aș! L-am cumpărat de la o cramă, nid viile n-au mers bine anul trecut. Și e cam cald, mult prea cald pentru perioada asta.

— Poate fi vorba de încălzirea globală - interveni iar Amanda.

— Naiba știe! oftă George. Ar trebui să punem la un loc datele mele și datele voastre, poate aflăm câte ceva. Presupun că nu mi-ați spus chiar tot în e-mail-ul ăla. Sau e secret?

— Nu e niciun secret. Deocamdată, cel puțin. Facem doar o treabă științifică, atât. Pentru cei din guvern sau parlament nici nu contăm. Sunt mai importante scanda-

lurile lor politice și jocurile de culise. Mă și mir

că nu ne-au tăiat finanțarea - se spovedi Arnold.

— Or să v-o taie când își vor aminti de voi. Asa că, hai să profităm. Cum facem, veniți aici toți? Să vă luați corturile, nu prea am unde să vă culc.

— Mai bine vino tu la noi. Vino cu tot ce ai și n-o să-ți ascundem nimic.

Bărbatul se ridică.

— Știi unde ne găsești - adăugă. Și... poate mai ai o sticlă sau două de vin, noi chiar nu ne-am gândit...

Amanda se ridicase si ea.

— Putem să mergem jos, în sat, să luăm câte ceva - propuse ea.

— De ce nu? Facem și un grătar, e sport național, nu?

George acceptă totul și le strânse mâinile.

— Atunci, ne vedem diseară. Pot să-l aduc și pe Rex? Nu-i place să rămână singur.

— Sigur! sări Amanda, ca să arate că nu se mai teme. Dar... e cuminte, nu?

— E prudent pe teritoriu străin. Și voi fi cu el, nu vă faceți griji...

Până când cabana dispăru din vedere, Arnold întoarse capul de două ori, parcă pentru a se asigura că se îndepărtau.

— S-a întâmplat ceva? îl întrebă într-un târziu femeia.

— A, nu. Nu știu - rosti el într-o doară. Vedem noi diseară. Nu mai discutară altceva. în tabără le ieși înainte *t*
Adrian, geologul.

— Ei, l-ați găsit?

— Ihâm. Vine aici peste vreo... ăăă... trei ore. Crezi că poți ajunge, tu sau Victor, în sat să ne mai aprovizionăm? Ceva vin, ceva came de grătar...

— Facem chef? Misto! Normal că mă duc. Altceva? »

— Nimic deosebit. II iau atunci pe Victor să adunăm lemne. Tu - vezi ce ne-ar mai trebui. Legume de salată și cartofi avem.

— Mă ocup!

Având fiecare sarcina stabilită (Amanda urma să pregătească salata și să curețe cartofii), porniră în direcții diferite. Timpul trecu pe nesimțite. La apusul soarelui, Adrian se întoarse la tabără cu două plase pline. Arnold îl aștepta lângă grămada de lemne pregătită pentru focul de tabără, iar Victor fuma o țigară și admira contrastul dintre lumina arămie și frunzișul pădurii, de un verde tot mai închis.

— Totul e gata - apăru și Amanda de după unul dintre corturi. Nu mai rămâne decât să vină musafirul...

— Vine precis - răspunse Arnold. Să punem o masă aici. Carnea trebuie condimentată.

— Și scaune - întregi Victor. Pornim focul?

— Să dispară soarele. O să fie și un bun punct de reper, moșul o să ne găsească imediat.

Până una, alta, începură să aranjeze lemnele în forma de piramidă specifică unui foc de tabără. Se ocupară de carne, de salată si de cartofii curătati care deveniră, sub

mâinile îndemânatice ale Amandei, felii subțiri. Intr-un târziu, soarele dispăru în spatele munților.

— începem? întrebă Adrian.

Se vedea că abia așteaptă momentul.

— Hai, arată ce știi - îl îndemnă Arnold.

Un simplu chibrit a fost suficient. Vâlvătaia cuprinse lemnele si se înalță către cer. » ♦

— Bravo, mă - râse mânzește Victor. Se vede că ai iubit țigancă!

Adrian nu-i răspunse, dar își privea cu mândrie opera.

— Și dacă nu vine? îngână Amanda.

îi răspunse însă un lătrat vesel și Rex se năpusti printre ei. Victor se sperie, până apucă să observe că animalul nu dădea semne de agresivitate.

— Bună seara!

George apăruse, la rândul lui, din penumbră. Avea pe umăr o geantă de piele destul de voluminoasă. Când ajunse lângă foc, extrase din ea două sticle cu un conținut pe care Arnold îl intui fără greutate.

— Mulțumim. Am luat si noi câte ceva... t »

George ridică din umeri.

— A, cu atât mai bine. Va fi un chef ca la carte.

Arnold îi prezentă repede colegii. Moșul le strânse viguros mâinile. Ochii îi căzură pe castronul de came.

— Cine se ocupă?

— Noi - sări Adrian. Eu. Si... cine mai vrea, t

Arnold îl trase la o parte pe bătrân.

— Să-i lăsăm să-si facă treaba. Hai să-ti arăt.

îl aduse lângă corturi, unde se afla o altă măsuță pliantă și două-trei scăunele. Aprinse o lămpiță cu leduri care atârna deasupra și, în timp ce George se așeza, luă de lângă cort o mapă din care întinse pe masă un teanc de hârtii.

— Asta-i tot ce avem. Nu e prea mult. Aici, activitatea seismică. Neimportantă, după cum vezi. Astea sunt rapoarte despre situația zăcămintelor de gaze. Aici, harta cu schimbările de magnetism. Observi?

— Hm, da. Liniile sunt modificate.

— Ceva, sub noi, se mișcă. Dar în mare liniște. Nu e un lucru firesc. Dacă ne-am aștepta la o erupție, ar trebui să existe seisme importante. Aici ai zonele în care gazele au apărut în fântâni. Observă că nu există nicio legătură aparentă între poziția lor și exploatările noastre.

— S-ar putea să existe, totuși, una.

— Asta trebuie să aflăm noi. Până acum, însă...

— Mda. Harta asta geomagnetică de unde o aveți?

— Din satelit.

— Deci, nu sunt măsurători făcute la sol?

— Nu. Am făcut noi unele. Corespund, dar...

- Dar?

— Modificările date de măsurătorile la sol arată un fenomen mai intens decât cel reperat din spațiu.

— De când datează harta?

— Cred că de vreo trei săptămâni.

— Presupun - zise George, preocupat - că măsurătorile la sol sunt ulterioare ei.

— Presupui corect.

— Nu puteți cere să vi se trimită o hartă mai nouă?

— Hm! De ce?

— Păi, poate e un fenomen în evoluție...

— O să cer astă-seară alta.

— Cere-o acum. Altceva?

— Altceva, nimic - rosti, puțin obosit, Arnold. Ca să aflăm exact despre ce e vorba ar trebui să împânzim munții cu senzori.

George răsfoi, gânditor, teancul de hârtii.

— Ati încercat să detectati undele microseismice re- * * flectate de straturi?

— Nu. N-avem instrumentar.

— Atunci, nu putem detecta existența vreunei pungi de lavă...

— Ceva, ceva ar fi. Tot prin satelit. Măsurarea anomaliilor gravitaționale. Dar e un procedeu de durată și nu totdeauna concludent. Până la urmă, o pungă de lavă s-ar putea ca nici măcar să nu distorsioneze câmpul gravitational. Contează densitatea.
[1]

— Nu sunt amplasate stații de urmărire nici în apropierea munților vulcanici? Căliman, Ghiurghiu, Harghita?

— Am insistat - rosti Arnold cu o voce în care se simțea frustarea. Nu ne-a luat nimeni în serios. Cică nu sunt bani pentru prostii de-astea. Avem doar ceva rapoarte de la autorități. Se întâmplă ce se întâmplă cam în toată marginea muntoasă a Transilvaniei, nimic special. Sunt, totuși,

zone în care au apărut izvoare noi de apă termală și chiar gheizere. Uite harta.

— Cine a făcut harta?

— Eu. Din informațiile primite. E precis incompletă.

Amanda se ivi de dincolo de cort.

— Băieți, haideți cu noi, masa e aproape gata.

Lui Arnold îi veni să râdă. Să-i spună cineva „băiat" moșului! Acestuia, însă, păru să-i placă apelativul.

— Venim acu'! Stai să strângem hârtiile...

— Mai bine lasă-le asa - îl sfătui Arnold. Ne întoarcem »

la ele.

Ocoliră cortul și ajunseră lângă foc. Victor îi întâmpină cu două pahare pline.

— Ale voastre sunt! Nici nu bănuiți de când vă așteaptă! Hai noroc!

Ciocniră si băură. »

— Ei, se băgă în vorbă Adrian. Ce ați aflat?

— în legătură cu problemele noastre? chicoti George și goli tot paharul. Mai pune unu' și spun tot.

Adrian luă sticla de la piciorul mesei și se conformă.

— Ei? repetă.

— Dracu' știe - mustăci bătrânul. Stai să-l beau și pe-ăsta, să-mi vină inspirația...

— Peste un sfert de ceas mâncăm - îi avertiză Amanda învârtind pe grătar o bucată de friptură.

— Hei, ce faci? se alarmă Victor. Grătarul e treabă de bărbați. Tu vezi doar de cartofi, asa ne-am înțeles...

— Păi, dacă le lași să se ardă...

— Uite - îi atrase atenția George lui Arnold. Stelele. M-ai întrebat ce fac cu telescopul. O să-ți șoptesc la ureche, e o taină prea afurisită...

— ...iar tu lași cartofii să se ardă în timp ce te amesteci la came - îl completă Adrian pe Victor.

— Știți ce? Dacă nu vă place, nu mai pun mâna pe nimic - se îmbufnă fata.

— Le măsor poziția. Latitudinea și longitudinea - vorbi George cu glas scăzut. Telescoapele moderne au calculator încorporat, al meu are în memorie peste patruzeci și cinci de mii de poziții stelare. Problema e că pozițiile date nu corespund...

— Cum, nu corespund? se miră Arnold.

— Dă castronul, trebuie să scot cartofii ăștia! răsună peste poiană vocea Amandei. Au, hai că frig!

— Mmm, sunt delicioși - oftă de plăcere Adrian, um- plându-și gura cu câteva felii de cartofi furate din castronul deja pe jumătate plin.

— Ia mâna, te-ai spălat pe mâini? Așteaptă...

— Nu mai corespund exact - mormăi George. Abaterile sunt infime, e drept, dar constante. Am crezut că greșește telescopul, dar nu-i așa. Am trimis la Observatorul Astronomic din București rezultatele și... da, și la ei apar ușoare

abateri, dar mult mai mici...

— Așteaptă să mănânce toată lumea, nu fi măgăruș! Până și Rex e cuminte, îl vezi cum așteaptă?

— Eh, răbdare de câine, nu compara!

95

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Fenomenul e, deci, mai intens în Transilvania decât în jurul ei.

— Cum naiba să se miște stelele? pufni Arnold.

— Stelele nu s-au mișcat, pământul s-a mișcat. Și o face în continuare. Acum trei săptămâni am fost în Harghita, am făcut și acolo măsurători. Apar abateri, dar altfel. Aici abaterea e constantă spre est; de cealaltă parte a Transilvaniei e spre vest. Fenomenul ar avea, deci, un maxim de intensitate exact în centru. Săptămâna trecută am făcut însă măsurători pe un câmp în punctul corespunzător Stelei polare dacă proiectăm Constelația Dragonului peste conturul Carpaților. Și - ia ghicește!

— Adrian, adu salata, dacă tot vrei să guști ceva - ceru Aralda. Vezi ce-i mai trebuie sare, otet...

— Nu scoți cartofii?

— Ba da, dar asta nu te interesează pe tine! Să nu te mai prind cu mâna-n ei!

— Nicio abatere. Am ghicit?

George îl privi uimit.

— De unde știi?

— Doar am ghicit. Acum lasă basmele și explică-mi.

— Nu sunt basme. Nicăieri în lume nu există un platou atât de uriaș ca Transilvania, înconjurat de munți. Nicăieri în lume nu există niște munți peste care să poți suprapune cu exactitate o constelație. Și anticii să știe asta! Polul Getic, înțelegi?

- Nu.

— Nu-mi pot închipui ce mișcări tectonice ar putea da naștere la așa ceva. Doar dacă nu cumva acest platou e altceva decât ne imaginăm...

— E gata carnea? Victor, adu mușt[1]arul...

— Sunt ocupat, pun în pahare - ripostă acesta. George și Arnold, ce tot aveți de discutat? Dați paharele și lăsați bisericuța! »

Cei doi întinseră în același timp paharele și așteptară tăcuți să le fie umplute.

— Hai noroc! Nu veniți la masă?

— E gata? întrebă George.

— Aproape. Adrian aduce mușt[1]arul și ne apucăm de treabă.

— Venim.

Amanda umpluse deja masa cu castroane și

tacâmuri de unică folosință.

— Ce altceva? mormăi nehotărât Arnold, cât să-l audă doar George.

— Pe vremuri, munții erau mai mici, iar Transilvania sub ape. Marea Thetis - precizează acesta. Apoi munții s-au ridicat, cu platou cu tot. El exista și mai înainte, dar nu se vedea.

— Si ce-i cu asta? »

— Se ridică iar - rosti, sec, bătrânul. Asta înseamnă aberațiile observate prin telescop. Pământul se înclină ușor la margini. Sigur, în mijlocul fenomenului, orizontul rămâne la fel, de aceea măsurătorile făcute în Polul Getic

nu prezintă nicio aberație. Ca și când s-ar umfla o bășică gigantică.

Arnold tresări și se scutură înspăimântat.

— Deci... dar nu se poate!

— Ceva încearcă să iasă exact în mijlocul Transilvaniei - insistă George. Ceva se ridică din adâncuri. Până săptămâna trecută, centrul se ridicase deja peste vechile cote cu vreo două sute de metri...

— Enorm! Ești sigur?

— De-asta te-am pus să ceri noi hărți din satelit.

— S-ar fi observat fizic! Râurile își schimbau cursul! 1

— Nu încă. Diametrul umflăturii e de sute,

poate mii de kilometri. Și în București s-au înregistrat abateri ale poziției stelelor. Mai mici, dar există. Zona asta a Europei nu e prea urmărită, ca alte zone. Deh, suntem Europa de Est, adică nu contăm...

— Gata, luati loc! interveni Amanda. Nu e cazul să stăm toți după voi. Până și Rex a devenit nervos.

— Rex, nervos? se miră George. Păi, a mâncat destul când am plecat de-acasă.

— Mai intră un pahar? Goliți-le și dați-le-ncoa'! îi îndemnă Adrian.

— Mai bine mâncăm ceva mai întâi - propuse Arnold.

Se așezară la masă și începură să-și pună în farfurii cartofi și friptură.

— Salata o putem lăsa la mijloc, putem să mâncăm așa, toți, din ea - propuse Victor.

— Avem linguri? Cred că și zeama legumelor e grozavă...

— Avem și linguri - îi arătă Amanda setul cu linguri de plastic.

Lângă masă, Rex mârâia înfundat.

— Ce are câinele? se miră Victor.

— îl servesc imediat - sări fata. Luă o bucată de friptură și i-o puse acestuia sub bot. Animalul mirosi carnea, dar nu se grăbi s-o

înfulece.

— Hei, ziceam că-i dăm doar oasele! se revoltă Adrian.

— Carnea asta n-are oase. Și avem destulă - îl puse Amanda la punct.

— Americanii se gândesc îngrijorați la Yellowstone - vorbi George cu glas scăzut. Ei cred că va veni o zi în care va erupe și va șterge America de pe fața pământului.

— Adică, aid ar putea fi... un... un megavulcan? Transilvania, o caldera? Imposibil! exclamă Arnold.

— Ce tot spuneți acolo? se miră Victor.

— George pretinde că Transilvania ar putea să fie, de fapt, craterul unui megavulcan...

— Ha! Asta e cam prea... și pe ce se bazează?

Bătrânul îi privi o clipă, oftă și repetă, succint, ceea ce-i spusese lui Arnold înainte de a se așeza la masă.

— Asta este - încheie el. Probabil a erupt și în alte ere. Ce periodicitate poate să aibă? Zeci de milioane de ani? Sute de milioane? în orice caz, clipa exploziei se apropie cu pași foarte, foarte grăbiți.

Tăcură toți, privindu-se înmărmuriți.

— Am ști... ar fi fenomene care... - îngână speriat Victor.

— Sunt *deja* fenomene - rosti, plat, Arnold. E greu să te obișnuiești cu ideea, dar...

— Dacă e adevărat, suntem pierduți! exclamă Adrian. Dar nu văd cum... probabil, e o greșeală...

— Dacă e adevărat, toată planeta ar fi pierdută - con- cluzionă Amanda. Un crater de asemenea dimensiuni ar ucide aproape tot ce e viu. Ar urma o iarnă pe lângă care iama atomică ar fi un fleac. Mii de ani de frig și de întuneric...

— Mă gândesc - rosti încet bătrânul - la extincția de la sfârșitul Pemianului. Cea mai mare extincție. Au pierit peste 96 la sută dintre speciile marine și șaptezeci la sută din speciile de pe uscat. Asta poate să însemne că mega-vulcanul a fost submarin și a infestat mai ales apa oceanelor. Pe atunci, Europa era fund de mare. Multi savanți consideră, dată fiind rapiditatea cu care s-a petrecut extincția, că a fost vorba de o singură erupție. Una cu adevărat devastatoare.

— Poate a fost un asteroid - interveni Adrian.

— Nu s-a găsit niciun crater din acea perioadă.

— Dar nu s-a găsit nici vreun vulcan, așa e?

— Eu cred că tocmai l-am găsit - oftă bătrânul. Și el ne-a găsit. Arnold, or fi sosit hărțile pe care le-ai cerut?

— Mă duc să văd.

Cât lipsi, nu spuse nimeni nimic. Se întoarse ținând laptopul deschis, la distanță, de parcă ar

fi dus în mâini un șarpe veninos.

100

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Trei sute patruzeci de metri. Cu atât s-a înălțat centrul Transilvaniei față de cotele vechi!

— Adică, peste[1] o sută de metri în ultima săptămână - punctă George. Pământul nu crapă, faliile nu se clintesc, râurile au abateri minore doar pentru că umflătura are un diametru imens. Dar vor veni și astea. Sau poate nu vor apuca să mai vină.

— Deci, când se va întâmpa?

Rex urlă deodată prelung și o luă la goană, dispărând în întuneric. Liniștea nopții fu străbătută de un freamăt ciudat, ca și când mii de vietăți mărunte se puseseră deodată în mișcare. Simțiră pământul vibrând ușor, ca un clopot.

— Oricând - rosti bătrânul. Hai să mai bem un pahar. N-are rost să fugim, din așa ceva nu se scapă.

— Dacă e adevărat - se îndoi Victor.

— Eu cred că e adevărat.

Pădurea foșnea amenințător. George privi în jur.

„Nu vor apuca să vadă prea mult" gândi, în timp ce golea, cu înghițituri prelungi, paharul. „Dar eu știu ce urmează să se petreacă".

— Ce e Pământul? întrebă cu voce tare. Doar leagănul umanității? Sau motivele existentei lui sunt de nebănuit?

I *

Solul începu să tremure surd; masa pe care stăteau așezate tacâmurile se răsturnă.

— Acum? strigă Adrian. De ce tocmai acum? Vrei să spui că asta se va întâmpla chiar acum?

101

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

Bătrânul privi spre cer și surprinse stelele mișcându-se. Zarea se lumină de flăcări vinete, iar pădurea începu să se ridice spre cer.

Țipară.

Văzură orizontul azvârlindu-se către negura înălțimilor și un val uriaș de lavă țâșnind din toate părțile, crăpând solul în bucăți din ce în ce mai străvezii și incendiind tot. Văzură Transilvania decojindu-se, munții ridicându-se către stratosferă și de acolo mai departe, învăluiți în fumul iluminat de incendiul ce mistuia vintrele planetei și-și căuta loc să verse rezultatul unei răbdări incredibile, de neconceput. Văzură stânci, câmpii și orașe amestecân- du-se și repezindu-se parcă asupra lor.

...Dar nu mai apucară să zărească ghearele uriașe care se sprijiniră de marginea craterului și capul dragonului răsărind din lavă, fericit că reușise să sfărâme coaja oului cosmic în care

eclozase tihnit de-a lungul nenumăraților eoni. Și nici velele aripilor ce se întinseră, parcă filmate cu încetinitorul, peste rămășițele, rămase de-acum fără utilitate, ale lumii...

Aripi în care soarele lovi deodată, acoperindu-le cu lumină.

102

INEL DE AUR CU TREI CERCURI DE AUR LA MIJLOC

Prima dată s-a întâmplat la câteva zile după ce împlinisem paisprezece ani.

Trăiam neliniștit și-mi presimțeam viața așa cum își presimte floarea rodul și tinde orbește către el; existența mi se părea o vrajă pe care nimic n-ar fi putut s-o destrame. Și eram chiar nemuritor, căd nu știam nimic despre moarte; ca o rază de lumină mi se părea că mă dispersez în spațiu, nepăsător la frigul fără început și fără sfârșit al depărtărilor luminate fugar de alte raze aidoma mie...

Se făcea că plecasem dintr-un straniu oraș despre ale cărui întindere și contur abia dacă

urma să aflu. Undeva, spre sud, se lățea un pod construit dintr-un material translucid. în jur, un covor de plante pitice și aspre se întindea până la orizont, iar cerul era cenușiu, încărcat de nori grei care dădeau peisajului o notă deosebit de sumbră. Doar podul, prin culoarea sa trandafirie, străpungea tristețea decorului. Și undeva, în spate, într-o direcție spre care mă temeam parcă să privesc, orașul, cu ciudatele sale turle lipsite de acoperișuri și ferestre, surâdea stins, ca un

bolnav; surâsul lui era sufletul meu. Nu știu ce căutam acolo. Nu știu ce doream; îmi atingeam în răstimpuri cu o mână înghețată obrazul și zăream pe degetul mijlociu un inel subțire, de aur. în loc de piatră, avea trei cercuri sudate ca petalele unei flori. Era cam mare pentru degetul meu încă subțire, dar simțeam că trebuie să-1 port, că el reprezintă un element foarte important al lumii mele. Ce anume? Aveam un răspuns și pentru această întrebare, dar răspunsul lucra în mine prea adânc pentru a-1 putea rosti. în același timp, mă bântuia un ciudat simțământ de singurătate, ce mă făcea aproape atemporal, căci reprezenta un act cognitiv a cărui existență nu se rezuma la clipa de față, ci se extindea în lungul scării timpului și contopea milenii. Prin singurătate mi se

părea că pot descoperi totul - și esența însăși a acestui tot. Atunci mi s-a părut că lucrurile dinafara mea, câmpul plin de plante cenușii, orașul și podul nu reprezentau decât întâmplările unei materii lipsite de importanță. în ceea ce privește inelul, doar acesta se proclama, cumva, parte a ființei mele.

Am mers prin peisajul mohorât multă vreme. Podul nu se apropia deloc și am înțeles că, de fapt, se afla foarte departe și era imens. La un moment dat, am încercat să mă întorc cu fața spre oraș. Executasem deja pe jumătate mișcarea și, cu o clipă înainte de a zări turlele binecunoscute, m-am trezit.

Deși m-a impresionat profund, mi-am zis că n-a fost decât un simplu vis, o creație efemeră a spiritului, care dispare odată cu noaptea. Au trecut anii, mi-am terminat liceul,

apoi am intrat în facultate. Căutam în jurul meu iubirea și, pe măsură ce anii treceau, credeam din ce în ce mai tare că există o fată care mă așteaptă ascunsă în cutele timpului, o făptură doar pentru mine, un înger sfios în care se vor aduna, odată, toate sensurile pe care le risipeam trăindu-le. Dar nu mă simțeam nicăieri suficient de puternic pentru a o căuta. Era ca și când aș fi încercat mereu să-mi amintesc un

lucru pe care știam cu precizie că l-am citit într-o carte ca, la sfârșit, să realizez că volumul respectiv nu există: încă nu fusese scris...

Treceau seri calde în care imaginația mea lucra pe alte coordonate decât cele firești. Prietenii mă credeau bolnav. Și chiar eram bolnav, dar de una din acele boli rare și inefabile care nu se pot trata cu medicamente terestre. Tre- săream la anumite zgomote, de parcă aș fi presimțit pașii unor zei nevăzuți. Uneori și azi mă întreb cu ce a semănat starea aceea. Poate e starea sculptorului în al cărui ochi interior inspirația i-a turnat formele unei capodopere? Veneau, din roșul înflăcărat al Soarelui apunând, taine și amintiri care nu-mi aparțineați; mă gândeam uneori la creșterea și decăderea lumilor și la faptul că același soare a apus tot atât de înflăcărat pe cerul tânăr al Paleozoicului și la fel de nepăsător se va oglindi în ochi ciudați care vor aparține, peste milioane de ani, unor făpturi a căror viață tremură ca o literă nerăbdătoare să se citească în cartea vremii. Și simțeam cum coexist cu toți; cum tot drumul se găsește în mine, după cum în fiecare parte poți descoperi întregul și fiecare întreg e o sărbătoare a părților lui.

105

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

într-o seară m-am trezit că respir un aer

străin. Sosea toamna și lucrul acesta mă întrista. Iată că vara s-a dus, mi-am zis, înainte de culcare, timpul trece inexorabil, Soarele s-a mișcat insesizabil pe orbita galactică, iar de-acolo, de sus, tot ceea ce fac sau gândesc, neliniștea mea și căutările înfrigurate ale memoriei înseamnă mai puțin decât înseamnă pentru mine moartea unei gâze sau nașterea unui atom.

Atunci s-a întâmplat a doua oară.

Veneam de la gară, era o amiază nebună și fierbinte. In mână purtam o valiză confecționată dintr-un material maroniu, asemănător lemnului. Mergeam pe o cărare lăturalnică și admiram copacii mărunți și frunzele lor ciudate, rotunde și cărnoase, prin care razele soarelui treceau colorându-le în verde intens. Le dădeam la o parte în joacă: în spatele lor, alte frunze, sculptate în dantele mărunte, creșteau pe arbori ciudați, cu coajă solzoasă. Mai departe, trunchiuri subțiri se sfârșeau în vârf cu câte un șomoiog de frunze asemenea palmierilor, dar arătând bizar, ca un smoc de pene. Și când poteca pe care înaintam s-a sfârșit în ochii mei orbiți de forme și culori a năvălit Orașul. Am să-l scriu cu majusculă, altfel n-am cum să subliniez măreția și irepetabilitatea sa. Pe cerul albastru se desenau turnurile Iui descărnate, unite de fâșii de șosele, apeducte, grădini suspendate și structuri metalice care sclipeau încântător. Către periferie, vile cu un etaj

construite din piatră multicoloră, te îmbiau prin răcoarea

curților interioare și a micilor fântâni arteziene care stră- juiau porțile sau se risipeau calculat pe verandele uriașe.

Am înaintat pe o stradă cu marginile înecate în verdeață. Acolo, către periferie, se afla și casa mea. O curte încadrată de trei clădiri, un șopron plin de ustensile a căror utilitate o cunoșteam atât de bine încât nu simțeam nevoia să mi-o revoc, arbori ornamentali fără fructe ce-și înălțau pământufurile de frunze filiforme la zeci de metri deasupra construcțiilor și se legănau ușor pe cerul cald. Acolo i-am întâlnit pe ai mei și i-am îmbrățișat pe rând, oameni pe care nu-i mai văzusem din ziua când plecasem departe, să învăț viața ca pe un fel de meserie. Lăsasem în urmă și prietenii și copilăria. îmi aminteam de lucruri nicicând trăite: de jocuri, de glumele făcute reprezentanților autorității în Oraș și care nu-i amuzau niciodată, de evenimente neașteptate sau așteptate îndelung. Apoi venise războiul și toate au trecut ca un râu de fum. Nu mai doream să mă gândesc la asta. Singurul lucru care mă mai lega de trecut, de fosta mea existență, era inelul de aur cu trei

cercuri de aur sudate pe o parte. îl primisem cadou de la cineva drag, dar nu mă forțam să conștientizez imaginea acelei persoane, ea era în mine și nu simțeam nevoia s-o caut. Poate prietenul meu cel mai apropiat de acolo, sau mama, sau părintele meu. Și mai lăsasem, părăsind Orașul, cel mai cald eveniment al existenței: fata aceea cu ochi de culoarea cerului verii. Ea poate m-a înțeles. Sau chiar m-a iubit. Acum, însă, după război, lucrurile se

schimbaseră. Cei odinioară învinși, pășeau pe străzi liberi și învingători...

I-am întrebat pe ai mei despre fata cu ochi albaștri și am ieșit pe poarta masivă de metal. Strada cotea și dădea într-o stradă mult mai largă, ce străbătea Orașul dintr-un capăt în altul. Soarele se lăsase către apus; erau atâtea culori, atâtea miresme, încât lumea păru că mi se dăruiește, în sfârșit, veselă și izbăvită de tenebre. Șoseaua ieșea din oraș; departe, ea ocolea către sud un masiv stâncos, câteva piscuri de un roșu aprins, ce tremurau în aerul fierbinte și umed. M-am hotărât și, din fața porții, am chemat-o. Mi-a deschis și m-a privit cu o mirare mută. Apoi am pornit împreună către etajul superior al clădirii și am poposit pe terasă.

E greu să descriu sentimentele trăite în vis. Toate au fost copleșitor de adânci. Ceea ce știu e că mă simțeam, acolo, puternic. Trecusem prin multe și peste sensibilitatea copilului care fusesem se așternuse pulberea dură a lucidității. Eram capabil să renunț la orice și pe față nu s-ar fi întipărit niciun regret, chiar dacă sufletul mi-ar fi urlat ca o mie de diavoli. Poate de aceea nu puteam să-mi manifest explicit iubirea; dar dincolo de gesturile mele din care seva se retrăsese, fata ar fi putut să audă, dacă ar fi ascultat cu atenție, o mulțime de șoapte sfâșietoare. Nu mai eram adolescentul de odinioară; chipul meu se dovedea azi prea bătrân și prea tânăr în același timp. Și am simțit-o cum se depărtează, am știut că o voi pierde pentru multă vreme, căci în ea copilăria nu murise, nimic nu-i tulbu-

rase existența firească. Mă simțeam puternic spiritual, dar asta putea să însemne și pietrificat. Atunci m-am întrebat de ce i-aș explica, de ce i-aș povesti despre război și toate câte am mai trăit, de ce aș tulbura această ființă...

Și pe când mă zbăteam în această dilemă, pe când mă rodea remușcarea prea pripitei mele întoarceri, ochii mi-au căzut pe inelul de aur cu trei cercuri de aur sudate; l-am scos din deget și

i l-am întins. „Plec iar - am spus. Ia asta, să-ți amintești din când în când de mine". Apoi, văzând că ezită speriată și neînțelegându-mi sensul cuvintelor, i-am apucat mâna stângă și i-am strecurat inelul pe deget.

Și m-am trezit. Multă vreme am rămas buimac, neștiind dacă lucrurile din camera mea compun, într-adevăr, realitatea. Apoi mi-am amintit cum mă cheamă și cine sunt. Mi-am mai amintit că a doua zi aveam examen la o oare-care materie facultativă și-mi mai rămăseseră trei cursuri de citit. Existența cotidiană s-a întors la mine fără ca mie să-mi pese, însă, prea mult de ea. Aveam convingerea ciudată că viața știe mai bine încotro să mă-ndrepte și mă lăsam în voia ei; un fel de fatalism, pe care amicii mi-1 blamau sau îl luau în râs, mă împiedica să încerc să modific lucrurile. îmi aminteam uneori de fata din cutele visului și mă întrebam dacă întâlnirea cu ea n-ar fi reușit, cumva, să mă schimbe. Așa au trecut aproape doi ani. Continuam să învăț, paradoxal, din lene, căci altfel ar fi trebuit să-mi caut de lucru sau să încerc o afacere pe cont propriu, iar asta m-ar fi îndepărtat de biblioteca mea plină cu miracole fantomatice. Cât despre fetele pe care le cunoșteam, nici-

una nu reușea să-mi spună prea multe. Mi se

păreau prozaice, insipide și urâte. Mă refugiam săptămâni întregi între pereții garsonierei pe care mi-o cumpăraseră părinții, alături de un teanc uriaș de cărți și reviste. Fumam mult, beam cafele și pierdeam nopțile citind sau imaginându-mi tot felul de lucruri imposibile. Acolo m-a găsit cel de-al treilea vis și m-a readunat între palmele lui fierbinți ca să mă trăiască...

Se făcea că mă aflam la câțiva zeci de kilometri spre est de Oraș, într-un fel de stațiune balneară. Teritoriul era compus dintr-un arhipelag de insule, dintre care unele foarte mari. Animalele periculoase dispăruseră de secole, în bună măsură datorită existentei omului. Oricum, ele nu fuseseră la fel de uriașe ca în alte părți ale lumii, unde continuau încă să trăiască. Insulele erau legate între ele cu poduri imense, ca podul translucid din primul vis. Și insula pe care mă aflam acum era foarte întinsă și se înălța destul de abrupt, punctul cel mai înalt aflându-se la sute de metri deasupra nivelului apelor. Lanțul de insule nu era decât un șirag de piscuri muntoase încă scufundate, dar care, peste milioane de ani, urmau, spuneau geologii, să se ridice cu totul din mare. Toate astea mi-au trecut prin minte fulgerător, privind șoseaua ce ocolea insula și pe lângă care se înălțau vile cu secțiune octogonală, cu fațade ornamentate în culori vii, aproape țipătoare. Din șoseaua principală se răspândeau mai multe alei pavate cu mozaicuri și care duceau în

piațete tăiate geometric întru slava aceleiași forme octogonale. Sub umbrele colorate,

oamenii stăteau la mese; cei mai multi sorbeau un lichid ușor alcoolic, de culoarea aramei, despre care știam că se obține prin fermentarea rădăcinilor unor arbori pitici. In spatele clădirilor se ridica, spre munte, pădurea. Copacii atingeau înălțimi de zeci de metri; vântul se juca printre frunzele lor uriașe, atârnând ca niște șerpi verzi. La etajul inferior, structuri vegetale obscure se cățărau unele peste altele către lumină. In partea opusă piscurilor, din locul în care mă aflam se putea observa linia orizontului mării. Și tot admirând peisajul neobișnuit, dar care, în vis, părea cu totul firesc, m-a cuprins un dor imens de Oraș și de fata cu ochi albaștri pe care o părăsisem cu aproape doi ani în urmă. Cerul, de astă dată, era noros, deși fierbinte. Aburi grei se târau din păduri către piscuri. Pe cer nu se vedea nicio urmă de viață. M-am plimbat o vreme fără țintă pe aleile mozaica te, apoi am ajuns la o clădire cu fațada de sticlă, un fel de magazin construit în terase. Strada se despica aici în două, iar două benzi urcau către terasele superioare, probabil către o parcare ascunsă. Țin minte că, mergând, priveam către apus, peste umăr; exista acolo cineva pe care-1 chemam când mă

simțeam doborât și dorința de a nu-1 dezamăgi îmi dădea puterea să mă ridic iar și iar. Cu toate acestea, ajunsesem să mă consider aproape inutil. Lumea era liniștită și frumoasă; eu contri- buisem la construirea, dacă nu a frumuseții, cel puțin a liniștii sale, dar mă învățasem să mă simt bine doar luptând - ori, toți inamicii pieriseră. M-am așezat la o masă și am comandat ceva de mâncare și o cupă cu băutură

arămie. îmi pipăiam ușor degetul pe care inelul, purtat ani la rând, lăsase o cută ce încă nu se șterse și am privit de jur-împrejur cu indiferență.

Și deodată am zărit venind pe alee o fată înaltă, pășind delicat pe lespezile mici de mozaic... Am sărit în sus, ciudat înspăimântat de posibilitatea revederii. M-am întors cu fața spre pădure și am căutat repede un loc în care m-aș putea ascunde. în grabă, m-am împiedicat de piciorul umbrelei care s-a prăbușit cu zgomot și, neînțelegând ce se întâmplă cu mine, m-am trezit.

Au trecut apoi câteva luni, timp în care mi-am interogat prietenii în legătură cu visele lor, dar niciunul nu visase de trei ori, la intervale atât de mari, că se află în una și aceeași lume. Niciunul dintre ei nu visase asemenea culori și

detalii și prea puțini trăiseră în vis sentimente puternice. Am ajuns, treptat, să doresc regăsirea din adâncurile subconștientului. Seara rememoram fragmente disparate și mă sileam să adorm cu ele în minte, doar-doar voi redeștepta viziunea. S-au scurs astfel încă trei ani. în acest interval, am terminat institutul de geologie. Am plecat în două expediții de prospectare în Munții Apuseni. M-am întors plin de senzații noi, de parcă abia acum viața s-ar fi răsucit, în sfârșit, cu fața spre mine. Am primit apoi invitația de a prospecta o porțiune de munte undeva, în Făgăraș. Și, în noaptea dinaintea plecării, porțile atât de jinduite ale visului s-au dat din nou la o parte...

Mă aflam pe o culme cenușie, măturată de vânturi. Lângă mine, trei ciobani aprinseseră un foc mic și iute; turma

rontăia ienuperi și licheni roșeați undeva, către vale. Nu era vorba de oi; de fapt, nu reușesc să-mi aduc aminte ce fel de animale compuneau acea turmă. Le zăream doar când și când spinările de un verde închis, a căror piele parcă solzoasă reflecta puternic lumina soarelui. Ciobanii sacrificaseră un asemenea animal și începuseră să frigă bucăți mici de came. în depărtări, peste cealaltă parte a culmii, zăream

linia mării și, exact sub mine, dar mult mai jos, către țărm, se întindea micul orășel balnear din visul precedent. Turlele octogonale păreau bibelouri fragile; pădurea aproape le îneca în verdeața ei întunecoasă. Iată, îmi ziceam, încă un loc în care nu m-am putut stabili, îmi aduceam aminte că plecasem de-aici cu trei ani în urmă. Revenisem doar pentru că-mi plăcea peisajul, dar de data asta n-aveam chef să cobor în localitate. Doream să evit orice întâlnire care ar fi putut redeschide răni sufletești abia cicatrizate. între timp, devenisem un fel de ghid, departe, în munți. Pe o scară imensă, de lemn, se putea urca până la peștera care adăpostea un fel de muzeu. Cărți rare, obiecte din metal prețios fuseseră adunate acolo de strămoși, ca să le ferească de poftele năvălitorilor sălbatici. Misiunea mea se rezuma la a purta excursioniștii prin fața vitrinelor și a povesti pe scurt istoria fiecărui exponat. M-am obișnuit să arăt doar cu mâna dreaptă, căci pe cea stângă mi se părea că doare urma inelului oferit odinioară fetei cu ochi albaștri. Dar chiar și așa, împotrivin- du-mă vechilor dureri, mă simțeam puternic. Ciobanii sporovăiau la foc, iar eu contemplam zările însorite și as-

cultam vântul care se juca prin tufișurile joase.

Apoi am devenit, pentru o clipă, atent la vocile lor. Vorbeau de un pericol care ne-ar fi amenințat, despre un lucru sosit dintre stele și care s-ar putea prăbuși pe pământ, dar n-am înțeles mare lucru. Am revenit gândindu-mă la fata cu ochi albaștri și în sufletul meu a năvălit tristețea. Mă întrebam unde se află acum făptura ei diafană. Poate e în Oraș, sau poate e chiar aici, în stațiune. Sau, cine știe, a plecat în apus, peste mare, în celălalt oraș aflat la picioarele unui imens perete de piatră în vârful căruia flutură de câțiva ani steagul furios și înflăcărat al dezrobiților...

Ciobanii continuau să vorbească despre un pericol obscur, focul fumega și învăluia cu petalele sale străvezii carnea care sfârâia risipind un miros îmbietor iar soarele, deasupra capului, îmi turna în creștet moleșeală și liniște. Și, aproape fără să bag de seamă, m-am trezit.

Se făcuse deja dimineață. Mi-am luat bagajele pregătite din ajun și am plecat la gară. Aveam sufletul răvășit ca de-o presimțire rea; în același timp, îmi venea să zburd.

Munca noastră trebuia să se desfășoare pe versantul unui munte golaș. Acolo, eu, împreună cu alți trei colegi, urma să extragem mostre de rocă și să efectuăm o evaluare amănunțită a disponibilităților mineraliere de suprafață. Au trecut multe zile de activitate febrilă în care nici »
eu, nici tovarășii mei n-am prea avut timp să

deschidem ochii larg asupra frumuseților muntelui. în cele din urmă, harta geologică a fost gata. Mai rămânea doar un mic sec-

tor de doi sau trei kilometri pătrați - treabă de cel mult o zi. Șeful expediției a studiat superficial terenul și a decretat: „Aici nu prea e nimic de găsit. O fâșie de granit foarte vechi, cu urme de sedimente de câteva zeci de milioane de ani, decopertate datorită eroziunii. Există chiar urme ale liniei K-T, ce desparte Mezozoicul de neozoic, o vedeți? Pe-atunci, Carpații nu erau decât un șir de insule mari. Oricum, procesele vulcanice care au concentrat metalele și le-au adus la suprafață în perimetrul Transilvaniei au cam ocolit Munții Făgăraș".

Și totuși, pentru ca harta să fie completă, am pornit pe fâșia de granit străvechi, să recoltăm mostre. Granița depunerilor de iridiu ce separă mezozoicul de neozoic are circa 65 milioane de ani vechime. E o vârstă pe care cu greu poți s-o cuprinzi cu mintea. Totdeauna când studiez o piatră mă întreb câte drame s-au consumat în jurul ei de-a lungul timpului mort, închis în asprimea structurii anorganice ca într-o carapace. Și, cu mintea colindând aiurea, abia dacă am tresărit când șeful expediției ne-a

chemat să ne arate ceva, un solitar mesaj venit din negura acelui îndepărtat timp al începutului.

Era un inel subțire de aur, încastrat în rocă. Se vedea că exista acolo chiar din clipa formării acesteia, pe linia K-T. Trei mici cerculete de metal, dintre care unul se frân- *sese* sub lovitura ciocanului geologic ce despicase în două cuibul dur și proteguitor al oului vremii, stăteau lipite unul de celălalt, aidoma frunzelor unui prețios trifoi.

115

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

De-o parte și de alta a cercului mare, o amprentă ciudată, străbătută de vine subțiri, amintea vag urma unui deget omenesc...

...Și, firește, niciunul dintre colegi n-a înțeles de ce, privind relicva, am simțit cum se surpă cerul și pământul în sufletul meu. N-au putut înțelege de ce m-am culcat deasupra locului vânăt din care fusese desprinsă piatra și am zăcut așa multă vreme, scrâșnind din dinți, plângând, zgâriind cu unghiile însângerate roca și lovind-o cu pumnii ca pe-o poartă ce refuza să se lase deschisă. Și nici ce însemnau toate aceste chemări eretice adresate adâncurilor istoriei lumii și despre ce fată cu ochi albaștri vorbeam și ce rost aveau disperatele mele blesteme care au reușit totuși să-i zguduie prin

dramatismul inconștient cu care erau rostite. Și cel mai puțin au înțeles motivul pentru care am cerut cu insistență piatra cu inelul încastrat; m-au refuzat și era normal să mă refuze. Dar nimeni nu m-ar fi putut abate când, târziu, sub lumina egală a Lunii ce învăluia piscurile la fel ca în multe alte milioane de nopți ale trecutului, să nu merg iarăși până la fâșia aridă și rece de granit și să desprind de-acolo o bucată mică de rocă. în tăcerea nopții, lovitura ciocanului geologic a răsunat lugubru, făcându-mă să mă cutremur, căci am simțit deodată pulsând în mineral atomi care, odinioară, când viața mea abia era o presimțire obscură a cromozomilor cine știe cărei ființe bizare, compuseseră chipul minunat al fetei căreia îi dăruisem un inel să ne unească într-o nuntă incredibilă care sfida milenii.

116

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

Și târziu, când în văi cocoșii negri cântară cu ecouri adânci venite dinspre stelele trecutului, am pornit spre tabără, transparent ca o reamintire.

POPORUL PIERDUT

„In numele zeilor onorați - citi William - eu, Liu Chang, umil servitor al maestrului și căutător al Căii, amintesc această legendă venită, se zice, din noaptea istoriei, din vremuri mult mai îndepărtate decât cele în care a fost întemeiat Imperiul Qin. E vorba despre legenda Marelui Popor Pierdut, cel care s-a abătut într-atâta de la normele bunătății, adevărului, cinstei, mărinimiei și dreptății, încât..."

William auzi un zgomot în hol și închise, cu pocnet, dosarul. Huan Lan, servitorul chinez, păși în încăpere.

— Domnule, a sosit sir Silvester Perkins...

— Ah, da, poftește-1 în salon - se ridică el precipitat. Așează dosarul într-un sertar și merse repede către ușă.

— Sir Silvester! Aproape că așteptam vizita asta, dar o bănuiam abia mâine sau...

— Dragul meu - rosti musafirul - am știut că te-ai întors aproape în aceeași clipă în care ai păsit pe pământul bătrânei Anglii. E drept, nu m-ai contactat în niciun fel - glasul deveni mustrător -, lucru care m-a făcut să-mi pun anumite întrebări. Puteai telefona, îmi știi și mail-ul, ce

naiba! E aproape o lună de când n-am mai primit de la tine nicio veste!

— îmi cer scuze, sir Silvester, dar am așteptat să mă lămuresc apropos de anumite lucruri care mi s-au întâmplat în ultima vreme. Nu voiam să te amestec sau să te trimit pe piste false...

Sir Silvester se trânti într-un fotoliu și deschise larg brațele.

I

— Piste false? Ai început să folosești jargonul poliției! Ce putea fi atât de important încât să nu-mi scrii două cuvintele? Până și maică-ta m-a sunat, nici ea nu mai știa nimic despre tine!

— Sir Silvester, suntem amândoi oameni de știință...

— Ah! îl întrerupse celălalt cu aplomb - să nu-mi spui că ai descoperit Arca lui Noe sau Chivotul Legii...

— Mmmm... nu, nu chiar. E altceva. Un lucru care mă chinuie și-mi dă mari dureri de cap. în plus...

- Ei?

— Am primit niște amenințări. Poate să ți se pară ciudat; nu le-am luat în seamă, dar, în context, sunt tulburătoare...

— Ai anunțat poliția?

— Da, desigur. Au spus că vor verifica.

— Așadar, ai dat peste o enigmă! Bravo! își frecă mâinile satisfăcut sir Silvester. Ia să vedem dacă pot ghici. Pariem?

— Pe o cină la Gordon Ramsay că n-ai să reușești.

— E-n regulă. E un restaurant destul de bun, chiar dacă sunt altele și mai bune. îmi place că ești un englez adevărat, din vechea gardă. Tinerii ăștia habar n-au des-

pre... dar hai, hai s-o lăsăm. O să mă joc puțin cu tine de-a Sherlock Holmes, de acord?

— N-am nimic împotrivă - râse William. Se așează pe un scaun, lângă biroul masiv, din lemn de nuc, și se pregăti să asculte.

— O să-ncep prin a te felicita - zâmbi sir Silvester. îmi place cum te-ai aranjat aici. Mobila e veche și splendidă. Cred că te-a costat o groază de bani.

— Știi de unde - clătină din cap William.

— Firește. Premiul acela care te-a cam făcut celebru în comunitatea științifică, la care s-a adăugat moștenirea...

— Unchiul Harry, da. De fapt, de la el a plecat...

Sir Silvester îl privi atent.

- Ce?

— Călătoria asta din care abia m-am întors - oftă William. Dar continuă-ti rolul de Sherlock Holmes, o să-ți povestesc, nu-i nicio grabă.

— Așa, deci! Foarte bine! își frecă din nou mâinile sir Silvester. Așadar, prietene, ceea ce se știe cu exactitate despre tine este că ești istoric, specialist în istoria veche a lumii. Se mai

știe și că, în urmă cu aproape două luni, ai plecat în China, fără să oferi nimănui prea multe explicatii. Nici chiar mie. Am citit ziarele, nu se anunțase acolo nicio descoperire epocală; deci, nu fusesei chemat în calitate de consultant științific sau mai știu eu ce. Pe de altă parte, explicațiile sumare pot să însemne că, dacă ai fost chemat, treaba e destul de secretă. Legată poate de ceva mistere tibetane sau de marele Qin, întemeietorul impe-

riului. Ah, chinezii ăștia mă amuză teribil! Fac pe marxiștii și pe ateii, dar ezită să umble la mausoleul împăratului lor, din cauza legendei că violarea mormântului va duce la prăbușirea Chinei. Habar n-am ce e mai bine să fii: credincios sau superstițios. Mda, revenim: dacă ar fi fost o chestie oficială și secretă, sunt sigur că nu ne-ai fi spus nici măcar destinația călătoriei tale. Știu că nu-ți place să vinzi altora taine care nu-ți aparțin. în concluzie: ai plecat în China în nume personal, dar pregătindu-te să vânezi un mister de care auzisei ceva și nu știai de unde să-l apuci. Am ghicit?

— Sigur - râse William. Până aici nici nu era prea greu.

— într-adevăr, n-a fost mare lucru, dar să mergem mai departe. Ai ținut cu mine și cu alții legătura o lună întreagă. Asta înseamnă că, în

perioada asta, ai căutat ceva. N-ai umblat prea mult: din Beijing te-ai plimbat într-un oraș sau două, și asta în prima săptămână în care ai stat în China. M-am interesat: orașele alea n-au muzee prea importante; exponatele prețioase au fost trimise în Capitală. Alte săpături arheologice nu avuseseră loc recent în cele două zone. Concluzia este: nu căutai un artefact, ci, eventual, drumul către el. Umblai după anumite manuscrise. Corect?

— Corect.

— Din câte te cunosc, nu te-ar fi pus pe jar vreun ciob de oală din mai știu eu ce dinastie. Tu umbli (cu riscul de-a te discredita, dragul meu, ți-am mai spus asta și altădată) după acele artefacte sau manuscrise care, odată gă-

site, sunt înmormântate în subsolurile muzeelor sau, pur și simplu, distruse de orice arheolog cu scaun la cap. Lucruri care ar schimba istoria oficială.

— Și nu consideri atitudinea mea corectă, sir Silvester? Un arheolog autentic ar trebui să fie total nepărtinitor, să accepte evidența, mai ales când aceasta e susținută de dovezi materiale. Se schimbă istoria? Asta-i o prostie! Istoria nu se poate schimba. Nu se schimbă decât ceea ce cunoaștem noi despre ea!

— Dragul meu - îi opri, tacticos, avântul sir

Silvester - istoria unanim recunoscută e valoroasă dintr-un singur motiv: ne suportă și reușim s-o suportăm și noi pe ea. Poate că înțelegi ce vreau să spun. Să zicem că printre vestigiile rămase în urma bătăliei de la Hastings ai descoperi resturile deteriorate, dar recognoscibile, ale unei brichete cu gaz. Istoria oficială îți va spune că tu, probabil, ai încurcat borcanele sau unul dintre asistenții tăi a făcut o glumă proastă. Să admitem, însă, că n-ar fi nicio glumă. Ai putea să explici motivul pentru care bricheta se află acolo fără să faci apel la călătorii prin timp sau la extratereștri?

— Presupun că nu - acceptă William.

— Fii sigur, dragul meu. Din păcate, deocamdată, nidun călător prin timp sau extraterestru nu s-a prezentat comunității științifice de la Cambridge ori măcar oficialilor ONU ca să-ți susțină teoria. Cu aceeași valoare de adevăr ai putea să afirmi că bricheta a fost așezată în sit prin puterea Domnului Dumnezeu, în fața căruia „no comment", este?

— Hm, da. Totuși...

— Fii drăguț și nu mă întrerupe, OK? Așadar, căutai niște manuscrise care să-ți indice drumul către un lucru anume. Nu unul cunoscut. Pe de altă parte, acel lucru pe care-l căutai nu era unul interzis, altfel ai fi avut probleme cu

autoritățile. în cele din urmă ai găsit manuscrisele. Din acea clipă ai întrerupt legătura cu lumea. Ai plecat undeva, acolo unde sperai să descoperi artefactul pe care-l pomeneau documentele. Erai destul de sigur că obiectul acela exista cu adevărat.

— Până aici, raționamentul e corect.

— Hai, acum, să vedem cam despre ce ar fi putut fi vorba. Un loc, un sit arheologic? Nu, desigur, doar dacă nu cumva ar fi vorba de locul în care a fost găsit obiectul căutărilor tale. Și ce ar putea reprezenta acel obiect? N-ai fi putut să-l scoți clandestin din China, iar a-l vedea, pur și simplu, nu cred că ți-ar fi folosit. Dar puteai scoate oricând din China o fotografie, nu-i așa?

— Așa e.

— Bun. Deci, te interesa să fotografiezi ceva. Pentru o oală descoperită de arheologii chinezi n-ar fi fost nevoie nici măcar să te duci acolo. Ai destule relații, puteau să-ți trimită poza pe net. Asta înseamnă că nu poate fi vorba doar de o simplă inscripție. Oricum, nu una făcută pe vreo cărămidă sau pe pereții unui vas; revin, o puteai obține și de aici. Concluzie: te-ai dus să găsești și să foto- copiezi un manuscris deosebit, de care arheologia oficială nu știe nimic - sau știe și-l ignoră. Am dreptate?

— Ai. Cu toate astea, raționamentul tău ar putea fi cu totul greșit. Dacă vrei să te pătrunzi de misterele alchimiștilor, ai nevoie și de fotografierea detaliată a unor catedrale, nu doar de cărți de alchimie. Deci: poate m-am dus să fotografiez, complet și cu teleobiectivul, echivalentul chinezesc al unei catedrale.

— Dacă ai fi făcut doar asta, n-aveai de ce să rupi legătura cu lumea civilizată, dragul meu domn. Puteai să-mi scrii în continuare mail-uri și să-mi povestești despre minunatele orașe și peisaje ale Chinei. Presupun, însă, că manuscrisul pe care-1 căutai se afla tăinuit undeva, poate într-o mănăstire tibetană, poate în alt loc la fel de misterios și secret. Și erai prea ocupat și surescitat ca să mai ai timp de expediat mail-uri.

— Și cam ce crezi că ar conține manuscrisul? îl zgân- dări William.

— Dragul meu, asta tu trebuie să-mi spui, eu doar ți-am arătat că pot ghici motivul căutărilor tale.

— Domnule Sherlock Holmes, zău, ți-ai câștigat cina! -începu să râdă William. Da, așa e. Pot chiar să adaug că în ultimele săptămâni nici nu m-am mai aflat în China.

— Ci în Nepal - completă sir Silvester.

William îl privi uluit.

— N-ai de ce să te miri - fu rândul celuilalt să râdă. Biletul tău de avion pornește din Kathmandu către New Delhi, apoi spre Europa, cu escală în Dubai. In Budapesta ai schimbat

cursa și ai ajuns la Londra alaltăieri seară.

— De unde naiba știi?

— Crede-mă, William, când ai „dispărut", ca să zic așa, am fost toți foarte îngrijorați. Și maică-ta... dar o cunoști mai bine ca mine. M-a pus să-i promit că mă interesez. Am făcut-o foarte discret, fără să alertez oficialitățile chineze, străduindu-mă să nu-ți deranjez nici ție cuviosul anonimat în care te complăceai, ca nu cumva să-ți încurc cercetările și să ajungi să-mi porți pică. Pe de altă parte, nu puteam lăsa lucrurile în voia lor, cum mi-au sugerat câțiva, pentru că, deși a aderat la economia de piață, China a rămas comunistă, asta însemnând că nu poți să-i superi oricum pe băieți fără să tragi anumite ponoase - și am înțeles că pușcăriile, în China, sunt cam aceleași de pe vremea lui Mao. M-am temut puțin de problemele diplomatice, până când am înțeles că poliția lor nici nu te remarcase. Atunci m-am liniștit din acest punct de vedere, m-am gândit și am ajuns la concluzia că e preferabil să urmăresc cursele cu avionul din China și din țările vecine. Era greu de crezut că n-o să apari pe undeva. Sigur, ți se putea întâmpla un accident, n-aș fi avut cum să intervin, dar de-astea se-ntâmplă destule și în bătrâna Londră. Te știu un tip abil și descurcăreț.

— Sir Silvester, mă uimești. Presupun că ai putea găsi pe planetă un om anume la fel de repede ca și FBI-ul...

— O, mult mai repede, crede-mă. Cei de la FBI se încurcă în formalități.

J

— Sunt o gazdă groaznică - își dădu deodată seama William. Hai în birou, îți pot oferi un brandy cu sifon și o cafea arăbească, dacă ești de acord.

125

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Te pomenești că vrei să scapi de explicații? zâmbi sir Silvester, ridicându-se.

— Ba dimpotrivă. Te rog, pe-acolo.

După ce intră, sir Silvester roti ochii și exclamă:

— Frumos! Excelent!

— Dacă te referi la artefactele de pe pereți, nu simt chiar toate autentice - se scuză William.

— Arată grozav! nu-1 luă în seamă sir Silvester. Artă africană veche, dar și paleoliticul european e reprezentat în esența sa. Ah, iată coltul oriental! Mă bucur că ti-ai găsit, în sfârșit, o casă suficient de încăpătoare încât să poți etala totul altfel decât în formă de grămadă.

— îmi place aici - mărturisi William. E aproape de Hampstead Heath; cred că nicio locuință n-ar trebui construită altfel decât în

apropierea unui parc.

— Ai fost plecat. Cine s-a ocupat de toate?

— A, Huan Lan. E foarte priceput și mă bizui pe gusturile sale. Chiar, e cazul să-l chem.

își scoase telefonul mobil și apăsă o tastă. Servitorul apăru în câteva clipe.

— M-ați sunat?

— Cafea, brandy, sifon și...

Se întoarse către sir Silvester:

— Presupun că ai mâncat, dar poate că o gustare...

— A, nu, nu, mulțumesc. Sunt doar în trecere. La prânz mănânc în campus, e mai comod, ținând cont că am curs după-amiaza.

— în campus? se minună William. Ei, de ce nu?

Privi către Huan Lan, iar acesta se înclină și dispăru.

— Ei, și acum, până se întoarce Huan, trebuie să-ți spun, sir Silvester, că totul a pornit de la Harry. A fost, întreaga viață, obsedat de mistere și conspirații. Mi-a lăsat un vraf de documente despre care el însuși s-a convins, înainte de a muri, că nu sunt atât de importante precum par. Plus un dosar oarecum special...

— De ce special? ținu să afle sir Silvester.

— Mai întâi, pentru că aparținea domeniului

meu de studiu: istoria antică sau chiar preistoria. Harry era convins că secretele trecutului sunt cunoscute și ocultate de anumiți inițiați, aparținând unor organizații secrete... mă rog, ți-am povestit deja că era fascinat de conspirații. în orice caz, e vorba de o legendă despre un mare popor care ar fi existat odinioară și care...

— Și care a pierit într-un fel oarecare - îl întrerupse, râzând, sir Silvester. Continentul Mu, Lemuria, Atlantida... lucruri știute și niciodată dovedite.

— M-am gândit și eu inițial la Atlantida - mărturisi William. Dar nu e vorba despre așa ceva. Poporul despre care vorbește legenda n-a dispărut oricum, ci într-un mod oarecum singular: a fost scos în afara timpului.

Sir Silvester ridică o sprânceană. înainte de a-și putea exprima mirarea, William continuă:

— E vorba despre un popor rău, foarte rău. Unul care s-a abătut de pe calea dreptății și bunătății. Un popor de ucigași, de nemernici. Legenda îl numește Poporul Pierdut.

-Și?

— Atunci, celelalte popoare au hotărât să-l ignore. Să șteargă orice mărturie, orice referință despre el din anale. *Să nu-l mai vadă.* în acest mod au reușit să-l alunge din istorie,

adică din temporalitate. Cumva, din însăși memoria umanității.

— Asta chiar e o legendă interesantă - admise sir Silvester. Dar nu înțeleg cum ai putea să nu mai vezi un lucru care există...

— Harry a presupus că s-a procedat la un fel de hipnoză colectivă. Una reciprocă, dacă vrei. Popoarele lumii au continuat să evolueze în timp, dar nu și acesta. Pentru Poporul Pierdut, timpul ca atare a pierit. Sau, dacă vrei, și-a ieșit din esență. A devenit un timp pur mecanic, descris de o cauzalitate elementară și discontinuă. Cam ca diferența dintre timpul în sine și mișcările mecanice ale unui orologiu oarecare. Orologiul nu măsoară timpul propriu-zis, ci execută niște mișcări secvențiale și previzibile, pe baza cărora ne dăm seama că timpul trece - dar ce e timpul și cum anume trece, rămâne un mister. Ei, bine, legenda precizează că, în acest fel, timpul mecanic în care a dispărut Poporul Pierdut nu se mai poate conecta la adevăratul timp, cel în care au continuat să trăiască ceilalți. Un întreg popor a fost *scos din timp,* sir Silvester!

— Tot nu pricep - clătină celălalt din cap. Repet întrebarea: cum poți să nu vezi un lucru care există?

— Harry scrie că e destul de ușor. O hipnoză colectivă nu presupune existența unui hipnotizator anume. De

pildă, zânele. în Evul Mediu, se zice că a te întâlni în pădure cu zâne sau spiriduși era un lucru destul de comun. Dar, treptat, am evoluat, am devenit tot mai materialiști, mai pragmatici. Cei ce nu vedeau zânele le-au spus celorlalți: nu există zâne. Știința nu le poate admite, atâta timp cât evenimentul apariției lor nu e repetabil la dorință și măsurabil. Copiii au învățat de la părinți că zânele sunt doar o poveste, iar dacă vedeau ceva neobișnuit, căpătau convingerea că li s-a părut. Treptat, nimeni n-a mai văzut nimic. Civilizație e, în fond, o conjurație - lucrul acesta e admis azi de noile paradigme ale fizicii. Vedem *ce suntem facuți* să vedem sau *ce suntem educați* să vedem. Restul e doar iluzie născută în creierele prea înfierbântate.

— Greșești, William - îl contrazise sir Silvester. Avem azi aparate cu care putem detecta lungimile de undă ale luminii invizibile pentru ochi sau sunete de neauzit cu urechea. Dacă ar exista ceva acolo, în invizibil sau în inaudibil, am afla.

— Probabil ai dreptate, sir Silvester. Dar vezi, unchiul Harry comentează că nu vom reuși să aflăm nimic nu pentru că anumite domenii ne-ar fi interzise, ci pentru că nu suntem, repet, făcuți sau educați să percepem în ele eventualele prezențe, chiar dacă aparatele ar arăta că există. Adică am fi mai degrabă dispuși să ignorăm, să eliminăm mental informațiile

neconforme. Așa cum se petrece uneori în arheologie, ca să mă apropii de domeniul meu. Chiar tu spuneai acum câteva minute că anumite descoperiri sunt îngropate în subsolurile muzeelor

sau, pur și simplu, distruse. E preferabil să scapi de un artefact decât să modifici, pe baza existenței lui, întreaga istorie a lumii - care nici ea nu reprezintă altceva decât o convenție.

— Hm, deștept unchiul ăsta al tău...

Sir Silvester se întrerupse, urmărindu-1 pe Huan Lan, care intrase aducând pe o tavă cafelele și paharele. Așeză totul pe birou, deschise sticla de brandy și turnă fiecăruia câte un deget de lichid auriu.

— Doriti sifon acum? t

— Nu, lasă-1 pe birou, ne punem noi - îl grăbi William.

— Gheată?

— Nu, sigur că nu. Sir Silvester?

— Nici eu. Nu mă omor după băuturile reci.

— E suficient, mulțumesc, Huan.

Huan salută în stil chinezesc și se retrase.

— Deci - se arătă dornic de o concluzie sir Silvester - explică-mi ce legătură există între această frumoasă legendă și călătoria ta în China?

— Una foarte directă. Legenda a apărut în China - sau, mă rog, acolo a fost consemnată.

— Așa a scris unchiul tău?

— întocmai. M-a pus la curent cu existența unor manuscrise vechi care pomeneau câte ceva despre ea și pe care nu apucase să le consulte.

— Chinezii au multe legende... - comentă sir Silvester.

— Legenda acestui Popor Pierdut era cumva legată de cea a împăratului Fo-Hi. Ai auzit de el?

— Puține. »

— E vorba de adevăratul prim împărat al Chinei, care ar fi domnit cu multe mii de ani în urmă peste o Chină ce nu devenise încă imperiu. Fo-Hi era un iluminat. Se spune că n-ar fi murit, ci că ar fi părăsit țara, promițând că va reveni.

— Ah, legenda eternei reîntoarceri - surâse sir Silvester.

— Ce e interesant - își continuă William ideea - este că împăratul Fo-Hi chiar a revenit de câteva ori, însă la intervale de o mie de ani sau mai mult.

— Reîncarnare?

— Nu. S-a întors, pur și simplu. împăratul nu

îmbătrânește și, de fiecare dată când revine, învață poporul lucruri noi sau, atenție, stopează o dezvoltare prea pripită. Ca și când ar cunoaște istoria viitorului și această istorie nu ar trebui modificată. Există zvonuri că deschiderea Chinei către economia de piață, lansată de Deng Xiaoping, s-ar datora unei vizite a împăratului...

— Și tu crezi asta? pufni sir Silvester. lartă-mă, William, dar mi se pare că terenul pe care calci e al dracului de nesigur! în altă ordine de idei, chiar crezi că viitorul e predestinat? Ce naiba, atunci unde ne e liberul arbitru?

— Habar n-am. în orice caz, am reușit să depistez un document vechi, să tot aibă vreo trei mii de ani - e incredibil că la vremea aia în China existau arhive și se consemnau fapte, în timp ce într-o Europă practic barbară încă nu se întemeiase Roma! Documentul ăla vorbește de

Fo-Hi ca de un personaj care sălășuiește în *alt timp,* și face parte din rândurile unui *popor pierdut.* Precum observi, una și aceeași sintagmă.

— Aiurea - dădu din umeri sir Silvester. Poate fi o coincidență lingvistică. Și chiar de-ar fi totul adevărat, nu ți se pare că faptele se cam bat cap în cap? Pe de-o parte avem un împărat care se ocupă serios de evoluția în bine a Chinei, iar

pe de altă parte, avem un popor alungat dintre noi datorită răutății sale. Cum se împacă ideea că împăratul cel bun aparține unui popor damnat?

— Intr-un singur fel - răspunse pe loc William. Și dacă Fo-Hi nu aduce Chinei și omenirii întregi, prin acțiunile sale, binele?

— Dar ai spus...

— Da, însă ești sigur că aparent benefica evoluție ne va conduce în Paradis? Și dacă totul nu e decât o momeală sclipitoare care ne ademenește spre dezastru? în fond, evoluția e aceea care ne-a pus în mâini puterea atomului și primul lucru pe care l-am făcut a fost să construim o bombă!

— înțeleg ce spui - admise sir Silvester - și poate ai dreptate. Dar nu revoluționezi istoria doar pe baza unor legende. Ar fi stupid. în ultimă instanță e, totuși, nevoie de niște dovezi al dracului de solide. lartă-mă, constat că am început să drăcui și nu prea obișnuiesc s-o fac...

— Se zice că există o carte - coborî vocea William. O carte scrisă chiar de Fo-Hi. Ar fi dispus de o copie și împăratul Qin, creatorul imperiului. în acea carte sunt notate

multe dintre lucrurile care urmau să se întâmple de-a lungul vremii.

— Și care azi e, desigur, de negăsit - râse

scurt sir Silvester.

— Ei bine, eu - și William respiră adânc făcând o pauză scurtă - eu am găsit-o.

Sir Silvester căscă gura, rămase în această postură câteva secunde, apoi o închise la loc și-1 privi dintr-o parte.

— Tu ai...

— Da. în Tibet, în acea parte a Tibetului rămasă neocupată de chinezi. De altfel, acolo călugării afirmă că motivul principal pentru care China a dorit Tibetul nu a fost unul politic sau încercarea de-al captura pe Dalai Lama, ci găsirea unui exemplar din cartea împăratului. Și nu s-a reușit.

— De ce?

— Din cauza lui Fo-Hi însuși. Inalții demnitari ai Partidului Comunist nu erau niște cretini, așa cum ne imaginăm noi când ne amintim, de pildă, de cruciada pe care Mao a lansat-o la nivel național împotriva vrăbiilor. Printre ei se găseau și adevărați inițiați, poate constituiți în ordine și societăți secrete; aceștia se pricepeau să-și dirijeze din umbră conducătorii aparenți și să nu lase națiunea să se prăbușească în haos. Ai auzit de Yi Jing, Cartea Schimbării?

- Sigur.

— Se spune că a fost inventată chiar de Fo-Hi. E un mod straniu de a afla viitorul, un fel de oracol care răspunde

în egală măsură indivizilor și comunităților. Niciodată, nici chiar în perioada marxismului dur, conducătorii Chinei nu s-au abătut de la litera ei. A fost utilizată inclusiv în conflictele armate. Acesta e motivul pentru care Tibetul n-a fost ocupat complet: într-un anumit moment, Cartea Schimbării a spus „nu" acestei idei.

— Mda, și despre conflictul cu India se spune că ar fi fost stopat din același motiv - medită sir Silvester. Și... zici că ai cartea împăratului?

— Da. Mai precis, am fotocopiat-o.

— Cred că știi ce te voi întreba acum.

— Da. Nu e aici.

— Nu? aproape că sări din fotoliu sir Silvester.

— O primesc după-masă, printată. Am lăsat stick-ul la un laborator foto.

— Fir-ar... hm, deci... după-masă?

— Da, mă duc s-o iau pe la cinci.

— Nu trebuia să lași așa ceva pe mâini străine.

— De ce? Aia habar n-au despre ce e vorba. Oh, dar văd că te interesează serios subiectul!

— Firește, firește! E o descoperire epocală!

— Știu eu? Nu uita, nu dispun de original, ci doar de fotocopii.

— Da, da... și totuși...

Sir Silvester se ridică surescitat din fotoliu și prinse să se plimbe prin încăpere.

— Fotocopiile sunt importante, mai ales că

știi unde se află originalul. Ar trebui să ai grijă de ele...

— Voi avea. Dacă vrei să le vezi, vino pe la șase, cred că vor fi gata până atunci.

— De ce naiba nu ți le-au printat pe loc?

— Aveau multe comenzi și am preferat să nu aștept. Vino la șase. Deși nu te înțeleg, sir Silvester. Parcă spuneai ceva de artefacte care trebuie distruse sau îngropate într- un subsol. Lucruri care n-ar trebui să te intereseze.

— Bine - răsuflă adânc sir Silvester. M-ai prins. Să zicem că nu e totdeauna așa. Uite, dacă le vei publica și dacă e vorba într-adevăr de cartea împăratului Fo-Hi... ei, te voi susține, ce naiba! Pentru asta merită să-ți pui în joc reputația. Dar convinge-mă, arată-mi-o. Ai citit-o?

— Puțin. Se traduce greu, sunt și ideograme străvechi pe care nu le recunosc. Aș avea nevoie de serviciile unui lingvist. Oricum, e...

- Ei?

— Stranie. Ca din altă lume. Pare un mănunchi de sfaturi, de percepte și reguli de urmărit de-a lungul vremii pentru ca anumite evenimente să se petreacă sau nu. Și spune ceva și despre Poporul Pierdut, mai ales faptul că îl vom reîntâlni la final.

— Care final?

— Nu știu, n-am apucat să citesc. Cred că e vorba de un fel de Armagedon. E o întoarcere a răului pe pământ, urmată de alegerea celor buni de cei răi.

— Ca în Biblie. Ha! Bine. Uite cum facem: mă întorc pe la șase, ora îmi convine. OK? Acum e târziu, ți-am spus, după-amiază am cursuri...

135

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Te conduc, sir Silvester.

— O, nu, lasă-1 pe Huan. Nu te preocupa. A, mi-am adus aminte: ziceai că ai primit amenințări. Sunt în legătură cu cartea?

— Da. Cineva a aflat că o am și îmi promite moartea dacă o public. Ce părere ai?

— Cine știa că o ai?

— Păi, cred că... unii călugări din Tibet au aflat despre asta. Totuși, ei nu s-au opus s-o fotocopiez.

— Dar poate au povestit și altora - zise sir Silvester.

— Poate. Dar de ce și, mai ales, cui? Oricum, cei de la poliție mi-au spus că ultimul telefon l-am primit chiar din Anglia. Asta mă îngrijorează puțin, poate că are dreptate unchiul Harry. Poate există o conspirație, lucrurile au evoluat prea rapid.

— Da, da... - îngână sir Silvester. William, ne vedem la șase; ai putea să ceri laboratorului să-

ți expedieze prin- turile și stick-ul cu un curier. Poate că nu e bine să ieși pe stradă singur.

— Chiar merită să mă îngrijorez într-atât?

— Cine știe? Cheamă-1 pe Huan să mă conducă și aș- teaptă-mă aici.

Huan apăru imediat.

— Condu-1 pe sir Silvester - îi ceru William.

Servitorul se înclină și făcu un gest de invitație către sir Silvester. Acesta ieși. William, rămas singur, se așeză la birou și se apucă iar să citească din dosarul pe care-1 închisese la apariția musafirului. După un prânz frugal,

pe la patru și jumătate PM plecă de-acasă. Reveni curând, purtând sub braț un plic voluminos, și se refugie iar în birou. Punctual ca orice englez care se respectă, pe la șase, sir Silvester sună la ușă. Huan îl introduse în casă și-l anunță.

— Ah, ai sosit! îl întâmpină William.

— Firește, cum am promis - aprobă sir Silvester. O ai?

— Sigur, poftim.

Sir Silvester frunzări febril paginile.

— Cartea oferă către final o modalitate de a controla timpul - zise William. încă n-am citit totul, dar se pare că descrie și modul în care a fost alungat din istorie Poporul Pierdut. Și,

ciudat, ca și unchiul Harry, vorbește de timp ca despre unul mecanic, în care viitorul e sută la sută determinat. Nu înțeleg mult, ce-i drept, nu e chiar limba chineză de azi.

— Nici nu-i nevoie să înțelegi - râse strâmb sir Silvester. Unde e stik-ul cu fotografii?

— Aici...

— Dă-1 încoace. Iau și manuscrisul.

William îl privi stupefiat.

— Da, da! Ești în pericol, William. Cartea asta e mult mai mult decât Cartea Schimbării. Ea nu oferă doar informații despre viitor, ci și modurile în care acesta poate fi manipulat. îți dai seama ce importanță poate avea o asemenea carte pentru o organizație care-și propune să schimbe lumea?

— Da. Dar de ce s-o iei tu? Putem s-o ducem mâine...

— Nu, William. O iau pentru că... hm, eu însumi fac parte dintr-o organizație secretă care... ei, uite, i-am informat și s-au arătat deosebit de interesați.

— Ce? Sir Silvester... nu înțeleg...

— Ți-am spus spus: nici nu-i nevoie. Iau tot.

William se gândi câteva momente, apoi rosti tărăgănat:

— Tu mi-ai trimis mesajele de amenințare?

M-ai urmărit...

— Nu. Uite, nu. De fapt, chiar asta-i problema. Nu știu cine te-a amenințat. Sunt alții - și asta mă face să mă grăbesc.

— Și dacă mâine voi spune tuturor întreaga poveste?

— Fără manuscris nu te va crede nimeni.

— Ar mai fi ceva - rosti, gânditor, Williams. Nu faci asta pentru un manuscris care-ți oferă doar previziuni și tehnici de manipulare. Mai e ceva, sir Silvester și, dacă tot vrei să iei cartea, ar trebui să-mi explici.

— Aș vrea să pot, dar încă nu cunosc exact conținutul.

— Și nu vrei să-l aflăm împreună?

— Nu. Nu sunt pregătit.

— E interesant - spuse William - că dorești altceva decât ceilalți.

t

— Ce vrei să spui?

— Am fost amenințat să nu fac public manuscrisul. Dar ceilalți nu mi l-au cerut. Ce să însemne?

t

Sir Silvester îl privi intrigat.

— Și ce ar însemna, după părerea ta?

— Că îl au deja, sir Silvester. Și atunci, întreb: despre ce fel de secret e vorba? Nu

înțelepciunea aforismelor și prezicerile sunt importante. Eu cred...

William se opri, scrutând figura nedumerită a celuilalt.

— Eu cred - continuă - că manuscrisul în sine nu reprezintă nimic. Dar pe baza lui se poate reconstitui un drum: drumul către Poporul Pierdut. Cei care cunosc taina țin în mână firele către Armaghedon.

— E posibil, e posibil... - murmură grăbit sir Silvester.

— Acel popor de netrebnici se află undeva, în afara timpului, într-un timp strict cauzal, mecanic. Prin intermediul manuscrisului se poate deschide o poartă către el. Dar ce poate face cineva aflând această poartă? Știi, sir Silvester?

— Mmmm, nu... - rosti, șovăitor, celălalt. Să amenințe? Să caute dincolo mercenari?

— La ce bun? își urmă ideea William. Diavolul își găsește oricând mercenari. Nu-i suficient să dai drumul răului în lume, trebuie să-1 mai și stăpânești, altfel te va stăpâni el, nu-i așa? Pe de altă parte, vorbind de Poporul Pierdut, în manuscris se face referire la un mănunchi de popoare: e un nume generic. Și dacă secretul e altul decât cel pe care ni-1 închipuim?

— Adică? mârâi sir Silvester și introduse, ca din întâmplare, mâna în buzunar.

— Poate secretul constă în faptul că *noi suntem Poporul Pierdut* - zise William, zâmbind

subțire.

Urmă un lung moment de tăcere.

— Noi? rosti, prudent, sir Silvester.

— Da, noi. Suntem urmașii celor nelegiuiți, celor alungați din timp într-un surogat cauzal. De aceea viitorul e determinat și previzibil. De aceea avem profeții și pre- cogniții. De aceea niciun fizician nu poată să pună în acord cauzalitatea noastră relativistă, din macrocosmos, cu cauzalitatea cuantică. Ceea ce trăim nu e timp, ci altceva, dragă prietene. Trăim succesiuni de evenimente, dar nu percepem timpul și nu știm nimic despre el. Nu-1 înțelegem și nu putem să-l conștientizăm, întrucât pentru noi timpul nu există.

Mâna lui sir Silvester ieși din buzunar, înarmată cu un pistol.

— Cred că ai dreptate. Și mai cred că nimic și nimeni nu-ți dă dreptul să spui asta și altora.

— Ah, - râse William - vrei să mă ucizi? Doar ca să nu spun altora? E ridicol!

— De ce? se arătă interesat sir Silvester.

— Pentru că, așa cum îți povesteam, mai au și alții acest manuscris. Mi-au cerut să nu-1 public, altfel voi muri. Tu îmi ceri să nu vorbesc, altfel voi muri. Asta mă face să cred că manuscrisul conține și explicația unui posibil drum, o cale către *cealaltă parte* a lumii, cea

inclusă în timp. Mă tem că fiecare dorește această cale doar pentru el. Și dacă ați fi mai mulți care știți calea? Vă veți bate la intrare ca nebunii? Gândește-te: împăratul Fo-Hi venea aici de dincolo, adică din lumea timpului real! Ei, cei de-acolo, știu

totul despre această enclavă. Suntem închiși în ea pe veci și presupun că au destule metode pentru a ne împiedica să ne întoarcem în lumea lor!

— Poate găsim o breșă - rânji sir Silvester.

— Cine? Tu, organizația ta? Organizația cealaltă? Sau poate - surâse William - întreaga planetă? Visezi un război între lumi? Păi, nu avem niciun corespondent: ei sunt în timp, iar noi în afara lui!

— Poate găsim - nu se lăsă sir Silvester.

— încearcă - zâmbi amar William. Tu, ei. Sau poate unul dintre cei care navighează pe net.

Celălalt îl privi înmărmurit.

— Pe net? Ești nebun? Ai postat...

— Eram în New Delhi. Mă plictiseam în aeroport.

— Și n-ai găsit, dracu', altceva ca să omori plictiseala?

— Primisem telefoane de amenințare și asta m-a enervat. în general, amenințările mă

supără, așa că lasă și tu jos pistolul ăla. N-are niciun sens.

— La naiba! respiră adânc sir Silvester. Cred că trebuie să dau un telefon sau două.

— Cred că n-are importanță. Când ți-am spus să revii la ora șase, am avut un alt motiv decât cel invocat, poți observa asta.

Celălalt îl privi, înțelegând.

— Da... puteai să-mi arăți imediat pagina de net, este?

— A trebuit să te amân, mai aveam nevoie de timp... sau, mă rog, de chestia asta mecanică pe baza căreia ne desfășurăm existențele. încă nu mă pricep s-o mânuiesc.

141

ARTEFACT **Mircea Liviu Goga**

— Se poate mânui?

— Oarecum. Poti face un an dintr-o oră, dacă vrei. Sau invers. Cel puțin, așa zice cartea.

— Bine, și acum?

— Nu doream să te implic deloc - sublinie William. Dar, pentru că viitorul previzibil conținea vizita ta aici, a trebuit să-mi schimb planul și să te includ în el. Zău, nu știam de organizația ta secretă! In sfârșit, nu contează. Acum va trebui să pleci cu mine, sir Silvester. Să lași totul la o parte și să mi te alături.

— Ce vrei să faci?

— Să salvez ce se mai poate salva. Să găsesc

un loc în care să mă pierd, în Africa sau în America de Sud. Să studiez și să experimentez până în ziua în care voi descoperi modalitatea de a retrimite în adevăratul timp această lume. Vii?

Sir Silvester oftă și flutură din pistolul cu care rămăsese în mână.

— Nu știu. M-ai... m-ai luat cam pe nepregătite. Ar trebui să aranjez câteva lucruri.

— La ce bun să aranjezi lucruri într-o realitate fictivă?

— Ești sigur că e, într-adevăr, fictivă? Și dacă totul nu e decât o uriașă păcăleală?

— Poți lua lucrurile și așa - zise William. în fond, e o lume ca oricare alta. Dacă vrei, poți rămâne, dar nu mă stânjeni. Vreau să plec și să caut adevărul. Am acest drept...

Ușa biroului se deschise. Huan Lan intră și înaintă spre mijlocul încăperii.

— Nu te-am chemat - se încruntă William.

— Știu - zâmbi Huan Lan. Apoi, către sir Silvester:

— Chiar nu ai nevoie de acel pistol, sir Silvester. Așea- ză-1 undeva, avem câteva lucruri de discutat, domnilor, dacă sunteți amabili... Mister William, îmi cer scuze pentru telefoanele de amenințare, dar trebuia să urmez un anumit protocol.

— Tu le-ai trimis? îngână William, uluit.

— Da, erau necesare pentru a te face conștient și atent la propriile acțiuni. Pe de altă parte, fără ele n-ai fi difuzat pe net manuscrisul. Amenințările te-au ambiționat, altfel s-ar fi putut întâmpla să dorești cartea și concluziile ei doar pentru tine.

— Cine ești? mârâi William. Altă organizație secretă?

— Nu. Sunt un *păstrător.*

— Ce-i asta?

— Un cunoscător al timpului, dacă vrei. Păstrez aici deschisă o poartă.

William îl privi lung, parcă l-ar fi văzut pentru întâia oară.

— Deci - îngână - nu ești întâmplător în slujba mea. Asta trebuie să cred, nu-i așa?

— Așa e - recunoscu Huan.

— Ce-ar fi - interveni sir Silvester, care așezase pistolul pe birou - să ne oferi niște explicații?

— Chiar asta am de gând, sir Silvester. Să ne așezăm.

Cei trei se așezară și se studiară o clipă în liniște.

— Trebuie, mai întâi, să vă declar, domnilor, - începu Huan - că mister William a intuit adevărul. Da, această

lume este ruptă de timp. E condusă pe baza unui timp mecanic, strict cauzal și tocmai de aceea fenomenele macro sunt incompatibile cu fenomenele descrise de fizica cuantică. în realitate, între macro și micro, la un anumit nivel, are loc o schimbare de cauzalitate. Savanții voștri nu pot umple acel gol, pentru că nu-i cunosc esența. Poporul Pierdut a fost alungat din istorie tocmai prin înființarea pragului cauzal. Pentru că, domnilor, trebuie să vă spun că timpul cuantic este adevăratul timp; el reflectă substratul comun lumii voastre și lumii reale.

— E-n regulă - mârâi William. Și care e soluția?

— Trecerea către realitate nu se poate face decât individual, mister William. Vă aflați în această enclavă pentru a evolua și a vă transforma până în clipa în care veți fi, pe rând, compatibili cu lumea reală. De aceea, reîncarnarea și celelalte fenomene pe care le cunoașteți. De-a lungul vremii sunt mulți care s-au întors la noi. Trecerea între lumi e de natură pur spirituală: se face prin conștientizare, prin înțelegere. Și, automat, prin iubire, prin formarea unui simț ascuțit al dreptății, prin compasiune. Sunt lucruri pe care le învățați pe rând; salvarea voastră e individuală. Nimeni nu poate salva întreaga lume. în realitate, lumea, așa cum o cunoașteți, e sortită pieirii. Vi s-a oferit o șansă, iar cei care o refuză sau nu o

înțeleg vor trebui să ia totul de la capăt.

— Totul de la capăt? Păi, dacă lumea va pieri... - rosti, nelămurit, sir Silvester.

— Alungarea din istorie a avut loc, din punctul vostru de vedere, în urmă cu circa treisprezece mii de ani. Ați păstrat imaginea în memoria colectivă colorând-o prin diferite reprezentări: Potopul, prăbușirea Atlantidei și altele de acest gen. O catastrofă globală, uriașă. Ar trebui să fie evident că principala calitate a unei enclave e aceea de a fi închisă la ambele capete. închiderea, în funcție de scopul urmărit, poate fi de două feluri: fie începutul și sfârșitul rămân distincte, fie se contopesc. Scopul nostru a fost să evoluați și să vă avem alături ca frați întru eternitate. De aceea, am ales contopirea sfârșitului cu începutul.

— O buclă în timp - zise sir Silvester.

— Greșit - se răsuci către el William. O buclă fără timp.

— Ai dreptate, mister William - surâse Huan. O buclă fictivă, ca un film imprimat pe un DVD. El există, actorii au un timp și un loc în care își petrec povestea. Totuși, dacă scoți DVD-ul din calculator, nu vei avea în mână decât o bucată de plastic.

Urmă un lung moment de tăcere. Sir Silvester își privi, nervos, ceasul, apoi zâmbi înțelegând inutilitatea gestului.

— Bun - zise. Și acum? Care e următoarea secvență a filmului?

— Următoarea secvență - rosti tacticos Huan - e trecerea multora dintre voi în timpul real. Pentru că unii sunt pregătiți, dar nu aveau o explicație finală. O motivație, dacă vreți. Acum - și Huan se înclină spre William - grație

faptului că manuscrisul împăratului Fo-Hi a ajuns pe net, au căpătat acea explicație și, implicit, motivația. Sunt peste două milioane de oameni care au deschis pagina și au reușit să-și conștientizeze condiția. Alte milioane au deschis pagina și n-au înțeles mai nimic. Ei vor vedea sfârșitul acestei lumi și o vor lua de la capăt. La fel și toți cei care n-au accesat pagina sau n-au avut acces la net.

— E cinstit? vorbi William. Cei care n-au acces la net pot fi mai buni ca noi...

— Nu - surâse iar Huan. Locul în care te naști și ce vei face în viață depinde de evoluția ta interioară. Oricum, de-a lungul vremii mecanice pe care o trăiți, multi au ajuns la noi fără net. Depinde doar de nivelul conștientizării.

— Lumea asta - zise William, după ce se gândi puțin la ceea ce spusese Huan - nu e făcută doar din oameni. Mai sunt și animalele.

— A fost creat un habitat - răspunse Huan. Din tot ceea ce avea mai rău Timpul. Animale periculoase, ucigașe... Unele se reîncarnează în victime, pentru a învăța. Merg mai departe, evoluează, devin spirite compatibile cu un trup uman...

— Devin oameni? se miră sir Silvester.

— Da. Pe pământul vostru există peste șapte miliarde de oameni. De unde credeți că apar? Sunt mult mai multi decât cei prinși inițial în enclavă. în *timpul real* nu trăiesc decât oameni, domnilor. Așa cum propria voastră Biblie o spune: după Apocalipsă lupul și mielul vor sta alături.

Pentru că fostul lup și fostul miel vor fi oameni, pur și simplu. Oameni conștienți, responsabili, buni, plini de iubire și pace...

— OK - deveni nerăbdător sir Silvester. Și apoi?

— Apoi? se miră Huan.

— Da. Apoi. Ce naiba va fi după Paradis?

— Asta e treaba fiecăruia, Sir Silvester. Trebuie să fii acolo ca să înțelegi.

Urmă un nou moment de liniște. Apoi un

zgomot ciudat îi făcu pe toți să tresară. Huan se ridică și deschise fereastra. Se răsuci către ceilalți, vizibil îngrijorat.

— Trebuie să ne grăbim să deschidem poarta. E un fel de hipnoză, nu trebuie să vă temeți. însăși starea voastră de veghe e o formă de hipnoză.

— De ce să ne grăbim? se miră William.

— Din cauza celorlalți... - mormăi Huan.

— Care ceilalți?

Huan oftă.

— Nu toți cei azvârliți în această enclavă au acceptat existența timpului mecanic. Unii, foarte puțini, ce-i drept, l-au refuzat. Au format un popor aparte, un clan. E clanul care vă conduce astăzi, din umbră. Nu le convine ca unii dintre voi să scape. Și știu foarte bine un lucru: că ei, păs- trându-și condiția de stăpâni, n-au nicio scăpare.

— Teoria conspirației - se strâmbă sir Silvester. Chiar e corectă?

— Acești indivizi sunt exponenții unui popor separat de voi. Un popor migrator prin timp sau, mai bine spus,

prin cauzalitate. Ei pot călători de-a lungul a ceea ce voi numiți timp și schimba lucrurile în favoarea lor. încearcă să vă păstreze aici prin

complexitatea jocului social. Să vă folosească. în acest moment, sunt gata să declanșeze distrugerea enclavei.

— De ce? întrebă William.

— Pentru că foarte multi sunt pe cale să se salveze. Distrugerea lumii readuce lumea la punctul zero. Pentru ei asta înseamnă alți treisprezece mii de ani de dominare.

— Dar e stupid - zise sir Silvester. Oricum, totul va lua sfârșit...

— Priviți-vă politicienii - surâse Huan. Toți vor o putere cât de măruntă; poate un mandat prezidențial sau parlamentar, poate două... toți știu că puterea lor va lua sfârșit, că vor pierde viitoarele alegeri, că vor muri. Totuși, perseverează în absurditate. E inconștiența la care nu vor să renunțe. Sunt dinainte pierduți și o știu, dar nu le pasă!

— Și voi? îl apostrofă William. Voi nu puteți interveni?

— Asta și facem. Cei care trebuie salvați vor fi salvați.

Și, deodată, aerul se umplu de ființe. Corpurile lor păreau translucide și iradiau o lumină argintie.

— Vă așteptăm, prieteni - surâse Huan. Nu aveți de făcut decât un pas.

Sir Silvester privi în jur, speriat.

— Nu... nu pot. Mi-e frică - gemu. Nu sunt pregătit...

William se întoarse și îl fixă.

— Nu ai nimic de pierdut - zise. Nu e nimic de

pierdut aici. Totul este dinainte pierdut.

Și, în timp ce sir Silvester se zbuciuma neputincios, William privi către Huan.

— Ce trebuie să fac?

— Acceptă - zâmbi Huan, iar William percepu o undă de simpatie atât de accentuată, încât nu se putu opune. „Sunt" - gândi. „Doar sunt, iar acest lucru e suficient"...

In fața lui pulsă o lumină pe care o percepu incredibil de protectoare. Ca o poartă de vis ce se deschide către tărâmul visului. înainte de-a trece dincolo, privi peste umăr: sir Silvester stătea chircit în fotoliu, imposibil de convins; Huan zâmbea, pregătindu-se, la rândul lui, să-l urmeze spre poartă. Iar privirea finală fu aruncată către fereastra deschisă.

...Și acolo, afară, în ultima clipă în care se mai armo- niză cu enclava, zări strălucirea mai luminoasă ca o mie de sori și ciuperca de un roșu monstruos ridicându-se peste o Londră care înceta să mai existe...

Rangkook
de Constantin D. Pavel

"Genul de poveste plină de mister de la un capăt la altul!"

"Un personaj principal de care te îndrăgostești și abia aștepți să-i savurezi fiecare aventură în Zona Colonizată."

Cea dintâi nuvelă din seria Aventurilor detectivului spațial Ray Garren deCase, *Rangkook* te incită, te înfierbântă și te face să-ți dorești să călătorești printre stele.

în această carte, celebrul detectiv special este chemat să rezolve misterul dispariților unor turiști, pe una dintre cele mai luxuriante și impresionante planete, pe care tronează cel mai înalt munte din sistemul ei planetar, Rangkook. Descoperirile pe care le face detectivul îl vor conduce alături de frumoasa Lolla, către aventuri cu totul și cu totul fabuloase!

Titlu: *Rangkook*
Autor: *Constantin D. Pavel*
Nr. pag.: *128*

Colecția Science-Fiction: #5
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Frogradia

de Florin Purluca

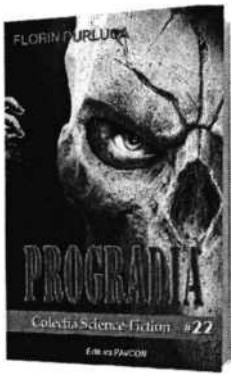

"O incursiune pe tărâmul fricii,
unde nu știi când si nici de unde
va răsări pericolul.
Știi, însă, cu siguranță,
că va răsări! Si asta te înspăimântă cel mai tare!"

"în spate, pe macadamul spălat de lumina amorțită a felinarelor și de ploaia proaspăt mântuită, se desena o siluetă. Creștea, pe măsură ce tălpile bocancilor cu fier în bot pocneau pietrele.

Și avea un cuțit. Nu puteai pricepe în ce fel se scurgea lama. Dar acolo unde nu erau pete mari de rugină, zăboveau încă bucăți din lumina stelelor. Nu știai dacă era lung, lat sau ascuțit ca un brici. Dar puteai ști prea bine că n-arăta deloc prietenos.

Bărbatul în negru, cu pumnul încordat peste plăselele cuțitului, înainta și mârâia. Un sunet ca al unui animal feroce, concentrat să-și descopere prada..."

Titlu: ***Progradia***
Autor: ***Florin Purluca***

Nr. pag.: ***144***
Colecția Science-Fiction: #22
Comandați-o la: ***www.pavcon.ro*** **/** ***0727.77.80.06***

Praf
de Florin Purluca

"O poveste postapocaliptică scrisă cu o măiestrie desăvârșită!"

''Un personaj de care te îndrăgostești din primele pagini și o atmosferă creată atât de veridic încât simți că ești acolo, în lumea în care praful este atoatestăpânitor!"

"...s-a întâmplat într-un început de decembrie, într-o vreme în care co piii tânjeau a zăpezi și aroma Crăciunului, iar oamenii mari a gust de concedii și șuncă fiartă. A început să cadă agale, ne-stingherit de nimeni și nimic, praful cenușiu, moale și sfărâmi- cios, greu deloc și grațios ca puful de gâscă. La început au râs, au chicotit că nu știu care sfânt s-a pus pe grătărit fripturi grase și unsuroase. Dar gluma n-a ținut decât o vreme, pentru că praful cădea - și tot cădea, de nu se mai oprea - inexorabil, învelind lumea într-o plapumă de funingine."

Titlu: ***Praf***
Autor: ***Florin Purluca***
Nr. pag.: ***144***
Colecția Science-Fiction: #25

Comandați-o la: *www.pavcon.ro* / *0727.77.80.06*

Scornituri spăimântătoare
de Constantin D. Pavel

"O carte horror cu povești aproape adevărate!"
"După ce am citit această carte,
am ascuns-o cu mare teamă în
spatele cărților din bibliotecă.
Pur și simplu, vederea ei mă îngrozea de-a dreptul!"

O carte care te poartă, într-un stil pe alocuri jurnalistic și jovial, până la granițele întunecate ale groazei cele mai pure.

Culese de autor cu mare atentie, din diverse zone ale tării, "scorniturile spăimântătoare" pe care le vei descoperi între coperțile acestui volumaș te vor familiariza cu folclorul horror pur românesc, ce a înfricoșat zeci de generații de conaționali, strânși în serile de iarnă la gura sobelor, în șezători înspăimântătoare!

Vei întâlni strigoi, fantome, draci, iele, chiar și extratereștri sau ființe care, altfel, nu pot fi în niciun fel explicate. Și toate poveștile au la bază un sâmbure de adevăr...

Titlu: ***Scornituri spăimântătoare***
Autor ***Constantin D. Pavel***
Nr. pag.: ***128***

Colecția Science-Fiction: # 4
Comandați-o la: *www.pavcon.ro*

Nerecurgerea la Forță si la amenințarea cu Forța

de Ovidiu Vitan

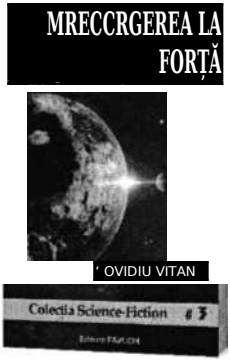

"Un volum care te tine cu sufletul la gură de la început
și până la sfârșit!"

"Citești și aștepți să nu se mai
termine; te îndrăgostești de
personaje și le simți ca pe cei mai buni prieteni ai tăi."

Nerecurgerea la Forță și la amenințarea cu Forța **e o culegere de povestiri și nuvele science-fiction care te transpun, ca într-o teleportare lină, în universuri unde, invariabil, îți vei pune întrebări existențiale și vei pomi, avid, să cauți printre rânduri răspunsuri la ele.**

Plin de o vioiciune a scrisului rar întâlnită la autorii români, cu o tehnică a dialogului incredibil de savuroasă, Ovidiu Vitan face ca textele sale să creeze dependență, acel tip de dependență pozitivă, menită să aducă senzația de frumos și sublim a sufletului la nivelul maxim!

Titlu: ***Nerecurgerea la Forță sau la amenințarea cu Forța***

Autor: *Ovidiu Vitan*
Nr. pag.: *160*
Colecția Science-Fiction: #3
Comandați-o la: *www.pqvcon.ro*

A doua Lună a Pământului

de Mircea Liviu Goga

"Vrei o carte care să te țină cu sufletul la gură de la prima la ultima pagină? Asta este!"

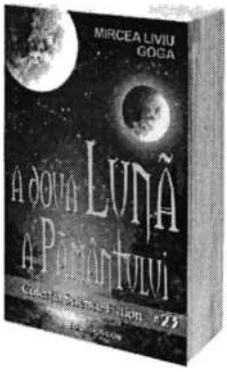

...Ce ascunde misterioasa Vale a lui Martin?

De ce Emanuel, un băiat de doar 11 ani, e ales să fie printre puținii care pot pătrunde acolo?

Ce pun la cale Zeii neștiuți, ascunși printre muritorii de rând, în satul acela fără nume?

Iar Valentina... de unde apare, ce este și ce o leagă, de fapt, de Emanuel?...

întâmplări stranii, desfășurate de-a lungul unei povești ini- țiatice, scrisă ca dintr-o suflare, în care lumea miturilor e împletită strâns cu lumea reală.

O poveste scrisă pentru spiritele celor care știu să rămână copii până la adânci bătrâneți.

O poveste pe care, cu siguranță, o vei ține minte pentru tot restul vieții!

Titlu: ***A doua Lună a Pământului***
Autor: ***Mircea Liviu Goga***
Nr. pag.: ***320***
Colecția Science-Fiction: #23
Comandați-o la: ***www.pavcon.ro***

CUPRINS

Hipnotizatorul.....7

Pregătirile.....:.....9

întâlnire fantastică.....16

Zăpezile acestei ierni.....37

Artefactul.....43

John & John.....56

Partida de înot.....75

Transilvania caldera.....81

Inel de aur cu trei cercuri de aur la mijloc... 103

Poporul pierdut.....118